

BOSNA I HERCEGOVINA –БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE -ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ-
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

PROGRAM POČETNE OBUKE I PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA 2026. GODINU

Decembar 2025. godine

SADRŽAJ

Predgovor	1
Ukratko o centru	3
METODOLOGIJA I REALIZACIJA STRUČNOG USAVRŠAVANJA	4
OPŠTA I POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOJ OBUCI	
KOJA ĆE SE PRIMJENJIVATI U 2026. GODINI	4
NAČINI REALIZACIJE	7
POČETNA OBUKA STRUČNIH SARADNIKA	8
1. POČETNA OBUKA STRUČNIH SARADNIKA I SAVJETNIKA U PRAVOSUĐU	9
1.1 GENERACIJA 2026/2028 – PRVA GODINA	10
1.1.1 SEMINAR: MODUL I – NOSIOCI PRAVOSUDNE FUNKCIJE I DRUŠTVO	10
1.1.2 SEMINAR: MODUL II – GRAĐANSKA OBLAST	10
1.1.3 SEMINAR: MODUL III – KRIVIČNA OBLAST	11
1.1.4. SEMINAR: MODUL IV – IZVRŠNA I VANPARNIČNA OBLAST	11
1.2 GENERACIJA 2025/2027 – DRUGA GODINA	12
1.2.1 SEMINAR: MODUL I – EVROPSKA KONVENCIJA I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	12
1.2.2 SEMINAR: MODUL II – GRAĐANSKA OBLAST	12
1.2.3 SEMINAR: MODUL III – KRIVIČNA OBLAST	13
1.2.4 SEMINAR: MODUL IV – IZVRŠNA I UPRAVNA OBLAST	13
1.3 GENERACIJA 2024/2026 – TREĆA GODINA	14
1.3.1 SEMINAR: MODUL I – GRAĐANSKA OBLAST	14
1.3.2 SEMINAR: MODUL II – KRIVIČNA OBLAST	14
1.3.3 SEMINAR: MODUL III – ALTERNATIVNO RIJEŠAVANJE SPOROVA, MEDIJACIJA I ARBITRAŽA	15
1.3.4 SEMINAR: MODUL IV – NOSIOCI PRAVOSUDNIH FUNKCIJA I DRUŠTVO	16
2. OBUKA ZA PRIPRAVNIKE U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA U FEDERACIJI BIH	17
2.1. MODUL 1: ETIKA I INTEGRITET I SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA	18
2.2. MODUL 2: GRAĐANSKA OBLAST – PRIPREMNO ROČIŠTE I GLAVNA RASPRAVA	19
2.3. MODUL 3: IZVRŠNI I VANPARNIČNI POSTUPAK	20

2.4. MODUL 4: „POSTUPAK OPTUŽIVANJA I GLAVNI PRETRES“	21
2.5. SEMINAR: MODUL 5: „INSTITUT SUDSKE NAGODBE KAO NAČIN RIJEŠAVANJA SPORA“	21
2.6. SEMINAR: MODUL 6 „KOMUNIKACIJA U SUDNICI – JAVNI GOVOR“	22
2.7. SEMINAR: MODUL 7: „RODNA RAVNOPRAVNOST (PREDRASUDE I STEREOTIPI)“	22
KONTINUIRANA OBUKA	23
3.PROGRAM OBUKE NOVOIMENOVANIH SUDIJA I TUŽILACA PREMA PROGRAMU VSTV-A BOSNE I HERCEGOVINE	24
3.1. SEMINARI NAMJENJENI NOVOIMENOVANIM SUDIJAMA	25
3.1.1. OBUKA: PRIPREMA ZA SUĐENJE, VOĐENJE POSTUPKA I DONOŠENJE ODLUKE	25
3.1.2. Prethodno saslušanje i potvrđivanje optužnice.....	26
3.1.3. Tehnike izrade krivične presude	26
3.1.4. Tehnike izrade presude u građanskim sporovima	27
3.1.5. Aktuelna praksa iz izvršne oblasti	28
SEMINARI NAMJENJENI NOVOIMENOVANIM TUŽIOCIMA.....	29
3.2.1. Provođenje istrage i zajednički istražni timovi.....	29
3.2.2. Postupanje u dežurstvima s posebnim osvrtom na rad na predmetima opš	30
3.2.3. Tehnike izrade tužilačkih akta.....	30
3.2.4. Vještine zastupanja optužnice	31
3.2.5. Radnje dokazivanja i zakonitost dokaza.....	32
SEMINARI NAMJENJENI NOVOIMENOVANIM SUDIJAMA I (JAVNIM) TUŽIOCIMA.....	33
3.3.1. Sudijska i tužilačka etika	33
3.3.2. Predstavljanje baze sudskih odluka OSD VSTS-a BiH, portala sudske prakse i osnove CMS/TCMS-a – osnovna edukacija i upravljanje vremenom	34
3.3.3. Specifični aspekti pristupa pravdi sa stanovišta pripadnika ranjivih grupa (djeca, osobe sa invaliditetom, Romi, LGBTI osobe, marginalizovane kategorije žena)	35
3.3.4. Strategije za očuvanje mentalnog zdravlja – kako se nositi sa stresom	36
POČETNA OBUKA O LJUDSKIM PRAVIMA I SLOBODAMA U OKVIRU PROGRAMA OBUKE NOVOIMENOVANIH SUDIJA I TUŽILACA	36
OBAVEZNA OBUKA O LJUDSKIM PRAVIMA I SLOBODAMA ZA NOVOIMENOVANE SUDIJE I TUŽIOCE U 2026. GODINI	35
3.4.1. OBUKA O PRINCIPIMA TUMAČENJA EVROPSKE KONVENCIJE I PROCESNA LJUDSKA PRAVA (ČLANOVI 5, 6 i 8 KONVENCIJE, ČLAN 1 PROTOKOLA 1)	37

3.4.2 OBUKA O JEDNAKOSTI I ZABRANI DISKRIMINACIJE	38
3.4.3. OBUKA O ZAŠTITI PRAVA NA IMOVINU	40
KONTINUIRANA OBUKA SUDIJA I TUŽILACA	43
4. EVROPSKO PRAVO	44
4.1. SEMINAR: "ODNOS IZMEĐU EVROPSKOG PRAVA I DOMAĆEG PRAVA BIH"	44
4.2. SEMINAR: PRIMJENA PRINCIPA EU PRAVA OKOLIŠA U RADU SUDIJA I TUŽILACA I ALATI ZA PRIMJENU U PRAKSI	45
4.3. RADIONICA: ULOGA SUDIJA I TUŽILACA U PRIMJENI ZAKONODAVSTVA O ZAŠTITI PRIRODE	45
5. LJUDSKA PRAVA	46
5.1. SEMINAR: EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA I PRIMJENA PRAKSE EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA U ODLUKAMA DOMAĆIH SUDOVA	46
5.2. SEMINAR: NOVINE U PRAKSI EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA.....	47
5.3. OKRUGLI STO: DOSLJEDNOST SUDSKE PRAKSE I PRIMJENA STANDARDA LJUDSKIH PRAVA	48
5.4. SEMINAR: OBRNUTI TERET DOKAZIVANJA U PREDMETIMA DISKRIMINACIJE: TEORIJSKA I PRAKTIČNA PITANJA	48
5.5. SEMINAR: OBRNUTI TERET DOKAZIVANJA U PREDMETIMA DISKRIMINACIJE: TEORIJSKA I PRAKTIČNA PITANJA	49
5.6. SEMINAR: SIGURNOST NOVINARA	50
5.7. SLOBODA MEDIJA I SIGURNOST NOVINARA	51
5.8. SEMINAR: SLAPP TUŽBE I ZAŠTITA NOVINARA	51
5.9. RADIONICA: RODNA (NE)RAVNOPRAVNOST – PREDRASUDE I STEREOTIPI	52
5.10. SEMINAR: PRIMJENA STRATEGIJE ZA UNAPRIJEĐENJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PRAVOSUĐU BIH .	53
5.11. SEMINAR: LJUDSKA PRAVA LGBTI OSOBA U BIH I PRAVNI MEHANIZMI NJIHOVE ZAŠTITE – ISKUSTVA IZ BIH I REGIJE	54
5.12. SEMINAR: PRIPADNICI RANJIVIH GRUPA KAO SVJEDOCI U POSTUPKU	54
5.13. OBUKA: OBUKA ZA SAVJETNIKE ZA PREVENCIJU SEKSUALNOG I RODNO ZASNOVANOG UZNEMIRAVANJA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA BIH	55
5.14. SEMINAR: ZAKONSKE NOVINE U OBLASTI SLOBODE MIRNOG OKUPLJANJA	56
5.15. SEMINAR: KONVENCIJA O PRAVIMA LICA SA INVALIDITETOM SA FOKUSOM NA ULOGU SUDA U POSTUPKU OSTVARIVANJA POSLOVNE SPOSOBNOSTI	56
6. USTAVNO PRAVO	58

6.1 OKRUGLI STOL: AKTUELNA PRAKSA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE PO APELACIJAMA IZ KRIVIČNE OBLASTI I GRAĐANSKE OBLASTI	58
7. KRIVIČNO PRAVO	58
7.1. OKRUGLI STOL: PRAKSA VRHOVNOG SUDA FBiH IZ KRIVIČNE OBLASTI	58
7.2. OBUKA: OBRAZLOŽENJE KRIVIČNE PRESUDE I TEHNIKE PISANJA	59
7.3. SEMINAR: IZMJENE I DOPUNE KZ FBiH	60
7.4. SEMINAR: KRIVIČNA DJELA PROTIV SPOLNE SLOBODE I MORALA, S POSEBNIM OSVRTOM NA DJELA UČINJENA NA ŠTETU DJECE (GLAVA XIX I XIX a) KZ FBiH)	61
7.5. RADIONICA: PRIMJENA PROPISA U OBLASTI NASILJA U PORODICI I NASILJA PREMA ŽENAMA.....	61
7.6. SEMINAR: RODNA RAVNOPRAVNOST I BORBA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA	62
7.7. OBUKA: UNAPREĐENJE POSTUPANJA POLICIJSKIH INSPEKTORA I TUŽILACA U ISTRAZI I PROCESUIRANJU SLUČAJEVA SEKSUALNOG NASILJA	63
7.8. OBUKA: PROCESUIRANJE KRIVIČNIH DJELA POČINJENIH IZ MRŽNJE I GOVORA MRŽNJE.....	63
7.9. SEMINAR: ULOGA SUDIJE ZA PRETHODNO SASLUŠANJE PRILIKOM POTVRĐIVANJA OPTUŽNICE I IZJAVLJIVANJE PRETHODNIH PRIGOVORA OD STRANE OPTUŽENOG	64
7.10. SEMINAR: ZNAČAJ ODRŽAVANJA PRETPRETRESNOG ROČIŠTA I EFIKASNO PLANIRANJE I RUKOVOĐENJE GLAVNIM PRETRESOM.....	65
7.11. SEMINAR: ODMJERAVANJE KAZNE POČINIOCIMA KRIVIČNIH DJELA, S POSEBNIM OSVRTOM NA OCJENU OTEŽAVAJUĆIH I OLAKŠAVAJUĆIH OKOLNOSTI	66
7.12. SEMINAR: RAZUMIJEVANJE PRAVNE KVALIFIKACIJE I OBILJEŽJA KRIVIČNOG DJELA PRANJA NOVCA.....	67
7.13. OBUKA: KRIVIČNA DJELA PROTIV IZBORNIH PRAVA	68
7.14. SEMINAR: ZLOUPOTREBA POLOŽAJA ILI OVLAŠĆENJA IZ ČLANA 383. KZ FBiH	68
7.15. SEMINAR: UČINJENJE KRIVIČNOG DJELA U SASTAVU ODREĐENIH OBLIKA KRIMINALNOG UDRUŽIVANJA I ODGOVORNOST PRAVNIH OSOBA ZA KRIVIČNA DJELA	69
7.16. SEMINAR: ODLUČIVANJE O OPTUŽNICI	70
7.17. SEMINAR: OCJENA DOKAZA U KRIVIČNOM POSTUPKU	70
7.18. OBUKA : ELEKTRONSKI DOKAZI – NAČIN PRIBAVLJANJA I IZVOĐENJA NA GLAVNOM PRETRESU	71
7.19. SEMINAR: KRIVIČNO-PРАВNA ZAŠTITA OKOLIŠA/ŽIVOTNE SREDINE	71
7.20. RADIONICA: KRIVIČNA DJELA NAD DIVLJIM ŽIVOTINJAMA	72
7.21. SEMINAR: PREZENTACIJA ZAKONSKIH RJEŠENJA I SUDSKE PRAKSE U BiH – NEOVLAŠTENI PROMET ORUŽJEM I VOJNOM OPREMOM TE PROIZVODIMA DVOJNE NAMJENE	72

7.22. OBUKA: TUMAČENJE KRIVIČNOG DJELA FINANSIRANJA TERORIZMA U SKLADU SA NACIONALNIM ZAKONODAVSTVOM I MEĐUNARODNIM STANDARDIMA	73
7.23. OBUKA: FINANSIJSKE ISTRAGE I CILJANE FINANSIJSKE MJERE U BORBI PROTIV FINANSIRANJA TERORIZMA I ŠIRENJA ORUŽJA ZA MASOVNO UNIŠTENJE (PROLIFERACIJA)	74
7.24. OBUKA: ORGANIZIRANI KRIMINAL, KORUPCIJA I FINANSIJSKE ISTRAGE	74
7.25. SEMINAR: JAČANJE ODGOVORA NA TRGOVINU LJUDIMA U BIH	75
7.26. OBUKA: TRGOVINA LJUDIMA - „PREPOZNAVANJE SLUČAJEVA TRGOVINE LJUDIMA I ZAŠTITA ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA I EFIKASNIJE KAŽNJAVANJE UČINITELJA	76
7.27. OBUKA: MIGRACIJE	76
7.28 OBUKA: ODUZIMANJE NELEGALNO STEČENE IMOVINE	77
7.29. EDUKACIJA: PRIMJENA INSTITUTA PROŠIRENOG ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI PRIBAVLJENE KRIVIČNIM DJELOM, POVEZANA LICA I KOORDINACIJA NADLEŽNIH TIJELA U POSTUPKU ODUZIMANJA	77
7.30. EDUKACIJA: IZAZOVI KOD PRIMJENE ZAKONA O ODUZIMANJU NEZAKONITO STEČENE IMOVINE KRIVIČNIM DJELOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	78
7.31. EDUKACIJA: POSTUPCI ODUZIMANJA NEZAKONITO STEČENE IMOVINE KRIVIČNIM DJELOM S POSEBNIM OSVRTOM NA FINACIJSKE ISTRAGE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE	78
7.32. EDUKACIJA: POSTUPCI ODUZIMANJA NEZAKONITO STEČENE IMOVINE KRIVIČNIM DJELOM S POSEBNIM OSVRTOM NA FINACIJSKE ISTRAGE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE	78
7.33. SEMINAR: UNAPREĐENJE MEĐUNARODNE PRAVNE SARADNJE I POMOĆI	79
7.34. SEMINAR: ZAŠTITA UGROŽENIH SVJEDOKA I SVJEDOKA POD PRIJETNJOM	79
7.35. RADIONICE: REGIONALNE RADIONICE NA TEMU VISOKOTEHNOLOŠKOG KRIMINALA	80
7.36. KOORDINACIONI SASTANAK SUDIJA I TUŽILACA U BIH	81
8. MEĐUNARODNO HUMANITARNO PRAVO – RATNI ZLOČINI	81
8.1. SEMINAR: KRIVIČNOPRAVNA ODGOVORNOST U PREDMETIMA RATNIH ZLOČINA	81
8.2. RADIONICA: IZAZIVANJE NACIONALNE, RASNE I VJERSKE MRŽNJE, RAZDORA I NETRPELJIVOSTI	82
10. SPECIJALISTIČKE OBUKE	83
10.1. SPECIJALISTIČKA OBUKA: SEKSUALNO ISKORIŠTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU ”	83
10.1.1. SPECIJALISTIČKE RADIONICE: „SEKSUALNO ISKORIŠTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU ”	83
10.2. PROGRAM EDUKACIJE ZA STICANJE POSEBNIH ZNANJA I KONTINUIRANO STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE SUDIJA I TUŽILACA IZ OBLASTI DJEČJIH PRAVA, PRESTUPNIŠTVA MLADIH I NJIHOVE KRIVIČNOPRAVNE ZAŠTITE	86
10.2.1 KRIVIČNI POSTUPAK PREMA DJECI I MALOLJETNICIMA	88

10.2.2 PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU U PRAKSI.....	90
10.2.3 PSIHOLOGIJA MALOLJETNIKA I ULOGA ORGANA STARATELISTVA U KRIVIČNOM POSTUPKU PREMA MALOLJETNICIMA	91
10.3. SPECIJALISTIČKA OBUKA PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI.....	93
10.3.1. SEMINAR: POSEBNE ISTRAŽNE RADNJE	94
10.3.2 SEMINAR: UNAPRIJEĐENJE KAZNE POLITIKE – PREDLAGANJE I ODMJERAVANJE KRIVIČNOPRAVNE SANKCIJE	94
10.3.4 SEMINAR: ČINJENIČNI OPIS KRIVIČNIH DJELA KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINAL – UZ KORIŠTENJE PRIRUČNIKA ZA PISANJE ČINJENIČNIH OPISA ZA ODABRANA KRIVIČNA DJELA	94
10.3.5 SEMINAR: OSNOVNA KOMPLEMENTARNA ZNANJA – PRAKSA U PREDMETIMA KORUPCIJE I OGRANIZOVANOG KRIMINALA KOD UPOTREBE DOKAZA PRIKUPLJENIH IZ KOMUNIKACIJSKIH APLIKACIJA... ..	94
10.3.6. SEMINAR: PISMENA IZRADA PRESUDE	95
10.3.7 SEMINAR: VJEŠTINA PISANJA TUŽILAČKIH AKATA	95
10.4. SPECIJALISTIČKA OBUKA ZA SUDIJE POSEBNOG ODJELJENJA ZA SUZBIJANJE KORUPCIJE, ORGANIZOVANOG I MEĐUKANTONALNOG KRIMINALA VRHOVNOG SUDA FEDEREACIJE BIH	95
10.4.1. KRIVIČNO DJELO ZLOUPOTREBA POLOŽAJA I KRIVIČNO DJELO PRONEVJERA U SLUŽBI	95
10.4.2 KRIVIČNO DJELO NESAVJESTAN RAD U SLUŽBI; KRIVIČNO DJELO PREVARA U SLUŽBI; KRIVIČNO DJELO POSLUGA U SLUŽBI; IZBOR I VRSTA KRIVIČNOPRAVNE SANKCIJE I ODMJERAVANJE KAZNE ZA KRIVIČNA DJELA KORUPCIJE	95
10.4.3 ZAKON O TRŽIŠTU VRIJEDNOSNIH PAPIRA U FBiH.....	96
10.4.4 OSNOVNA KOMPLEMENTARNA ZNANJA – ZAKON O BANKARSKOM POSLOVANJU, FINANSIJSKE ISTRAGE, POSEBNE KARAKTERISTIKE U PROCESUIRANJU KRIVIČNIH DJELA PRANJA NOVCA I TEORIJA LANACA INDIREKTHNIH POREZA	96
10.4.5. OSNOVNA KOMPLEMENTARNA ZNANJA (BANKARSKO POSLOVANJE I DRUGE)	96
10.4.6 BANKARSKO POSLOVANJE	97
11. PREKRŠAJNO PRAVO	97
11.1. OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ PREKRŠAJNE OBLASTI	97
12. GRAĐANSKO PRAVNA OBLAST	98
12.1. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ OBLASTI STVARNOG PRAVA	98
12.2. OBUKA: OBRAZLOŽENJE PARNIČNE PRESUDE I TEHNIKE PISANJA	99
12.3. SEMINAR: NAKNADA ŠTETE	100
12.4. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ OBLIGACIONOG PRAVA	101

12.5. OKRUGLI STOL: PRAKSA VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BIH I KANTONALNIH SUDOVA IZ GRAĐANSKE OBLASTI.....	101
12.6.SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ PARNIČNOG POSTUPKA.....	102
12.7.SEMINAR: PRIPREMNO ROČIŠTE U PARNIČNOM POSTUPKU, VAŽNOSTI PRIPREME I PROCJENA RELEVANTNIH DOKAZNIH PRIJEDLOGA STRANAKA	103
12.8. SEMINAR: PROCES OCJENE DOKAZA.....	104
12.9. RADIONICA: SUDSKA NAGODBA	105
13. IZVRŠNO PRAVO.....	108
13.1. SEMINAR: POSTUPAK IZVRŠENJA SA MJERAMA OSIGURANJA I IZVRŠENJE NA NEKRETNINAMA	108
13.2. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ IZVRŠNOG POSTUPKA I OBUSTAVA IZVRŠENJA I IZVRŠENJE NA NEKRETNINAMA	109
14.RADNO PRAVO	110
14.1.OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ RADNIH SPOROVA.....	110
15.PRIVREDNO PRAVO.....	111
15.1. SEMINAR: AKTUELNA SUDSKA PRAKSA U OBLASTI STEČAJA I LIKVIDACIJE FEDERACIJI BIH.....	111
15.2. SEMINAR: MJENICA I MJENIČNO PRAVO	112
15.3. SEMINAR: KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE AUTORSKOG PRAVA I SRODNIH PRAVA U BIH – AKTUELNI PROBLEMI	112
15.4. SEMINAR: ZAŠTITA POTROŠAČA	113
16.VANPARNIČNI POSTUPAK	114
16.1 OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ VANPARNIČNOG POSTUPKA	114
16.2. OBUKA: IMPLEMENTACIJA PRESUDE HADŽIMEJLIĆ I DRUGI PROTIV BOSNE I HERCEGOVINE	115
17.UPRAVNO PRAVO	117
17.1 OKRUGLI STOL: SUDSKA PRAKSA U UPRAVNIM SPOROVIMA	117
17.2. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ UPRAVNE OBLASTI.....	118
17.3. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ PORESKE I PENZIONE OBLASTI	118
18.PORODIČNO PRAVO.....	125
18.1.OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ PORODIČNOG PRAVA.....	119
18.2. SEMINAR: PORODIČNOPRAVNI ODNOSI S MEĐUNARODNIM OBILJEŽJEM I MEĐUNARODNA OTMICA DJETETA	120
19.MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO	121

19.1. SEMINAR: PRIZNANJE I IZVRŠENJE STRANIH SUDSKIH ODLUKA – DOMAĆA PRAKSA I MEĐUNARODNI TRENDovi	121
20. PROFESIONALNA ETIKA.....	122
20.1. ONLINE OBUKA: OBUKA O ETICI, INTEGRITETU I SPREČAVANJU SUKOBIA INTERESA ZA NOSIOCE PRAVOSUDNE FUNKCIJE	122
20.2 SEMINAR: ETIČKA UPOTREBA VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE (AI) U PRAVOSUĐU.....	123
20.3. SEMINAR: SUDIJSKI I TUŽILAČKI INTEGRITET I DISCIPLINSKA PRAKSA	123
21. OBUKE ZA SUDSKI I TUŽILAČKI MENADŽMENT	124
21.1. SEMINAR: PRINCIPI SAVREMENOG KOMUNICIRANJA S JAVNOŠĆU	124
21.2. RADIONICA: STRATEŠKO PLANIRANJE U SUDOVIMA	126
21.3. RADIONICA: PROCES PLANIRANJA I IZRADE BUDŽETSKIH ZAHTJEVA SUDOVA	127
22. RAZVOJ SISTEMA MENTORSTVA U SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA	128
22.1. RADIONICE ZA SUDIJE MENTORE.....	128
22.2 MENTORSTVO U TUŽILAŠTVIMA.....	130
23. POSEBNE TEME	131
23.1. SEMINAR: SIGURNOST NOSITELJA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA	131
23.2. SEMINAR: ZAKON O ZAŠTITI LIČNIH PODATAKA.....	132
23.3. RADIONICA: TEHNIKE RJEŠAVANJA STRESNIH SITUACIJA U RADU	132
23.4. NAPREDNA OBUKA ENGLISKI JEZIK ZA PRAVNIKE.....	133
23.5. OBUKA: DIGITALNI RAZVOJ PRAVOSUĐA I KORIŠTENJE VJEŠTAČKIH INTELIGENCIJA (AI)	134
24. PILOT PROGRAM PRIPREME KANDIDATA NA KONKURSU ZA POZICIJE SUDIJE ILI TUŽIOCA	135
25. EDUKACIJA EDUKATORA	136
25.1. EDUKACIJA EDUKATORA: IZGRADNJA MREŽE TRENERA ZA CEPEJ ALATE: KORIŠTENJE INDIKATORA EFIKASNOSTI I KVALITETA U UPRAVLJANJU PRAVOSUĐEM	136
26. UČENJE NA DALJINU/E-UČENJE	137
26.1. E-UČENJE: „TRGOVINA LJUDIMA “	137
26.2. E-UČENJE: „ OSNOVNA OBUKA O RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI “	138
27. EVROPSKA MREŽA ZA EDUKACIJU PRAVOSUĐA/EUROPEAN JUDICIAL TRAINING NETWORK (EJTN) I AKADEMIJA EVROPSKOG PRAVA/ACADEMY OF EUROPEAN LAW (ERA)	139
28. STUDIJSKE POSJETE I SEMINARI KOJI SE ODRŽAVAJU U INOZEMSTVU.....	140
29. SAVJETOVANJA U SARADNJI CENTRA ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U FEDERACIJI BIH.....	142

29.1 ZAJEDNIČKA SAVJERTOVANJA CENTARA ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U FEDERACIJI BiH, REPUBLICI SRPSKOJ I PRAVOSUDNE KOMISIJE BRČKO DISTRIKTA BiH u 2026. GODINI	142
PRIJAVNI OBRASCI ZA 2026. GODINU	143

PREDGOVOR

Poštovane/i,

Zadovoljstvo nam je predstaviti Vam Program početne obuke i program stručnog usavršavanja nosilaca pravosudnih funkcija za 2026. godinu (u nastavku: Program) Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nakon konsultacija sa svim domaćim i međunarodnim organizacijama koje učestvuju u organizaciji stručnog usavršavanja nosilaca pravosudnih funkcija u Bosni i Hercegovini kroz određene dijelove programa koji proizilazi iz projekata međunarodne zajednice, međunarodnih institucija i organizacija uz podršku, saradnjuka i jačanju pravosudne zajednice u Bosni i Hercegovini, kreiran je i ovogodišnji program stručnog usavršavanja.

Neizostavan korak u kreiranju Programa su izvještaji Evropske komisije o napretku Bosne i Hercegovine, preporuke Stalne komisije za edukaciju VSTV te brojni drugi strateški dokumenti – nacionalni i entitetski, koji za predmet imaju edukaciju pravosuđa.

Realizacija Programa biće prilagođena u najvećoj mogućoj mjeri finansijskim i drugim mogućnostima Centra, kao i pravosudnih institucija. Program je kreiran kao i svi prethodni sa naglaskom na tradicionalni način realizacije uživo radionica, seminara, obuka i konferencija kao i online obuka.

Nastojali smo pripremiti nove teme, obogatiti sadržaje rada, zastupiti mnoge pravne oblasti, naglasiti i pospješiti teme iz oblasti etike, ljudskih prava i privrednog prava, upravnog prava, aktuelizirati teme i prakse iz građanskog i krivičnog prava, sa akcentom na borbu protiv korupcije, organiziranog kriminala i jačanje kapaciteta pravosudnih institucija; trgovine ljudima, nasilja u porodici i zaštite i postupanja sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku.

Program početne obuke i program stručnog usavršavanja za 2026. godinu, biće realiziran kroz nekoliko programa:

Program obuke pripravnika – program obuke kreiran od VSTV BiH;

Programa početne obuke stručnih saradnika, tri generacije stručnih saradnika;

Posebna obuka za novoimenovane sudije i novoimenovane tužioce i

Program kontinuirane obuke nosilaca pravosudnih funkcija koji obuhvata obuke za rukovodni kadar u pravosudnim institucijama, niz specijalističkih programa obuke u domenu organiziranog kriminala i visoke korupcije, programa

specijalističke obuke sudija i tužilaca prema Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, specijalističke obuke na temu seksualnog iskorištavanja djece u digitalnom okruženju, specijalistička obuka za sudije koji rade na predmetima korupcije i organiziranog kriminala; edukacije edukatora, obuka sudija mentora, nastavak obuke konsultativnih tužilaca mentora, online učenja na daljinu i ostalih edukativnih aktivnosti iz programa kontinuirane obuke krivične, građanske, izvršne upravne, etike i 8 savjetovanja: XXIV savjetovanje iz krivične oblasti u Neumu, XXI savjetovanje iz građanske oblasti na Jahorini, Tradicionalno savjetovanje iz građanskog i trgovačkog prava u Neumu, Oktobarski pravnički dani u Banja Luci, XIX savjetovanje tužilaca u Bosni i Hercegovini u Neumu, IX savjetovanje iz prekršajne oblasti i Savjetovanje iz porodičnog prava u Mostaru i Savjetovanje iz građanske oblasti u Zenici.

Nadamo se da ćete u ponuđenim edukativnim aktivnostima odabrati one koje će Vam pomoći da postignete još bolje rezultate u svom radu.

S poštovanjem,

D I R E K T O R
Almir Tabaković

UKRATKO O CENTRU

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine (u nastavku: Centar) osnovan je Zakonom o Centru za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 24/02, 40/02, 59/02 i 21/03). Centar je, u skladu sa Zakonom, javna ustanova sa posebnim ciljem i ima svojstvo pravnog lica.

1. Pod nadzorom VSTV BiH, Centar organizira kontinuirano stručno usavršavanje sudija i tužilaca.

2. Prema uputama i pod nadzorom VSTV BiH, Centar organizira nastavu za početnu obuku osoba koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca.

Cilj Centra je da, pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, osigura da se programi edukacije za sudije i tužioce utvrđuju i provode u smislu kriterija otvorenosti, stručnosti i nepristrasnosti, koji čine sastavni dio obavljanja sudske i tužilačke djelatnosti.

Upravni odbor Centra je organ upravljanja i sastoji se od devet članova, predstavnika sudskih i tužilačkih organa, profesionalnih udruženja i istaknutih pravnih stručnjaka. Članove Upravnog odbora proglašava Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH. Prvi sastav Upravnog odbora imenovan je u septembru 2002. godine.

Centrom rukovodi direktor Centra. Unutrašnju organizaciju Centra čine dva odsjeka: Odsjek za programske i edukativne poslove i Odsjek za finansijske, pravne i opće poslove.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dužna je da osigura godišnji budžet za rad Centra.

Centar treba da osigura stručno usavršavanje u oblasti tumačenja i primjene materijalnih i procesnih zakona, etičkih standarda, najnovijih naučnih i stručnih dostignuća u oblasti prava, sudske i tužilačke prakse drugih zemalja, te u drugim oblastima koje odredi Upravni odbor Centra.

METODOLOGIJA I REALIZACIJA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu:Vijeće) je razmatrajući Programe početne obuke i programe stručnog usavršavanja Centara Odlukom o odobravanju programa početne obuke i stručnog usavršavanja za 2026. godinu broj: 07-13-3-69-3/2026 od 15.01.2026. godine, uputilo nosioce pravosudnih funkcija na niz obaveznih obuka tokom 2025. godine i obavezalo nosioce pravosudnih funkcija na pohađanje obuke prema referatu na kojem rade.

Odlukom se određuju opšta i posebna pravila o obaveznoj obuci koja će se primjenjivati u 2026. godini.

OPŠTA I POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOJ OBUCI KOJA ĆE SE PRIMJENJIVATI U 2026. GODINI.

OPŠTA PRAVILA O OBAVEZNOSTI POČETNE OBUKE

III

- (1) Sudije i tužioci koji su prvi put imenovani na ovu funkciju u obavezi su pohađati Program početne obuke za novoimenovane nosioce pravosudne funkcije koji se provodi u organizaciji Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno Centra za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj najkasnije u prvih šest (6) mjeseci nakon stupanja na dužnost, a poželjno u kraćem periodu.
- (2) Tužioci koji su prvi put imenovani na ovu funkciju u obavezi su učestvovati i u programu mentorstva koji se u tužilaštvima u Bosni i Hercegovini sprovode u skladu sa Pravilnikom o postupku određivanja i načinu rada konsultativnog tužioca za novoimenovane i druge tužioce ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 30/21).
- (3) Sudije koji su prvi put imenovani na ovu funkciju u obavezi su učestvovati i u programu mentorstva koji se u sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine provodi u skladu sa Pravilnikom o mentorstvu za novoimenovane sudije i stručne saradnike koje imenuje Visoki sudski i tužilački savjet BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 83/22).

- (4) Rukovodioci pravosudnih institucija dužni su omogućiti učešće novoimenovanim sudijama i tužiocima u navedenoj početnoj obuci.

OPŠTA PRAVILA O OBAVEZNOM STRUČNOM USAVRŠAVANJU

IV

- (1) Ostale sudije i tužioci su obavezni u toku godine ostvariti minimalno tri (3) dana, a maksimalno deset (10) dana stručnog usavršavanja na teme koje su vezane za referat(e) na kojem rade.
- (2) Ukoliko rukovodilac pravosudne institucije planira rasporediti nosioca pravosudne funkcije na drugi referat, omogućiće mu pohađanje obuka koje su vezane i za novi referat, ako procijeni opravdanim.
- (3) Sudije i tužioci koji su u toku godine na dužem odsustvu zbog bolovanja, porodijskog i/ili drugog opravdanog odsustva učestvuju u edukaciji proporcionalno prisustvu na poslu.

POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOSTI OBUKE NA TEMU ETIKE, INTEGRITETA I SPREČAVANJA SUKOBIA INTERESA

V

- (1) Svi nosioci pravosudnih funkcija obavezni su svake treće godine ponoviti online modul o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa radi podsjećanja na etičke standarde.
- (2) Nakon završetka obuke i sticanja sertifikata o tome, obuka će se priznati kao jedan dan obavezne obuke.

POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOSTI OBUKE ZA RUKOVODNI KADAR

VI

- (1) Svi rukovodioci pravosudnih institucija dužni su pohađati obuku na temu "Principi savremenog komuniciranja sa javnošću".
- (2) Novi predsjednici sudova obavezuju se i na pohađanje obuke na temu "Strateško planiranje u sudovima".

- (3) Rukovodioci će navedene obuke pohađati po preuzimanju dužnosti i proporcionalno zastupljenosti obuka u programima.

VII

Na obuke koje se organizuju iz oblasti rukovođenja i rukovodnih vještina mogu se prijaviti i lica koja se namjeravaju kandidovati na rukovodne funkcije.

PRAVILA O OBAVEZNOSTI SPECIJALISTIČKIH OBUKA

VIII

Za ispunjenje uslova za sticanje sertifikata u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, nosioci pravosudnih funkcija dužni su pohađati sve tematske cjeline iz odgovarajućeg Specijalističkog programa obuke.

OBAVEZNOST OBUKA ZA ČLANOVE VSTS-a

IX

Članovi VSTS-a BiH u stalnom angažmanu nisu u obavezi pohađati edukacije dok taj angažman traje. Ostali članovi će pohađati obuke kao i ostali nosioci pravosudnih funkcija.

NAČINI REALIZACIJE

Seminari su forme obuke koji imaju funkciju da upoznaju veću grupu polaznika (do 50) sa određenim pravnim institutom ili poslovnom vještinom. Mogu biti instruktivni, koji imaju naglasak na pristup *ex cathedra* i napredni, koji služe za produbljivanje znanja koje su polaznici stekli na nekom ranijem, instruktivnom seminaru, a na kojima se od polaznika može tražiti da aktivnije participiraju u diskusiji.

Radionice predstavljaju obrazovne aktivnosti namijenjene manjem broju polaznika (25 do 30), sa naglaskom na interaktivni pristup i aktivnu ulogu učesnika radionice.

Okrugli stolovi predstavljaju mjesto razmjene ideja, stavova, prijedloga, mišljenja, pitanja i odgovora.

Konferencije su obrazovne aktivnosti u kojima izlagači (ne samo sudije i tužioci) prezentiraju i diskutiraju svoj rad, sastoje se od više kratkih i konciznih prezentacija (trajanje maksimalno 30 minuta), koje obično prati diskusija. Pored prezentacija, konferencije u svom sadržaju također mogu imati panel grupe za diskusiju, okrugle stolove i radionice. Izlaganja mogu dobiti pisanu formu u vidu priloga za zbornik radova sa konferencije.

Savjetovanja predstavljaju obrazovne aktivnosti na kojima se na multidisciplinarni način razmatraju aktualna pitanja iz jedne ili više srodnih pravnih oblasti.

Učenje na daljinu (e-učenje) je interaktivno učenje online korištenjem elektroničke tehnologije, pohađa se van tradicionalne sale za obuku, u vrijeme i mjestu koje učesniku najviše odgovara uz prethodno zakazani kratki pripremni sastanak u Centru.

**POČETNA OBUKA
STRUČNIH SARADNIKA**

1. POČETNA OBUKA STRUČNIH SARADNIKA I SAVJETNIKA U PRAVOSUĐU¹

U skladu sa Zakonom o Centru za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o Centru za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj, prema uputstvima i pod nadzorom VSTV BiH, a na osnovu odobrenog trogodišnjeg programa, Centri organiziraju početnu obuku za osobe koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca. Polaznicima koji uspješno okončaju Program početne obuke centri dodjeljuju Uvjerenje o završenoj početnoj obuci. Ovaj program predviđa provođenje obuke kroz četiri modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da će stručnim saradnicima biti pružena obuka iz 12 modula.

U 2026. godini provodi se početna obuka za tri generacije polaznika:

- Generacija 2026/2028 (1. godina - Moduli I-IV)
- Generacija 2025/2027 (2. godina - Moduli I-IV)
- Generacija 2024/2026 (3. godina - Moduli I-IV)

Module iz treće godine mogu pohađati samo polaznici koji su uspješno okončali sve module iz 1. godine i sve module iz 2. godine Programa početne obuke.

Module iz druge godine mogu pohađati samo polaznici koji su uspješno okončali sve module iz 1. godine Programa početne obuke.

Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Module iz prve godine (generacija 2026/2028) pohađaju stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2025. godine (nisu bili obuhvaćeni Programom početne obuke za 2025. godinu), kao i saradnici koji su počeli sa radom u 2026. godini do **01. 08. 2026. godine**.

¹ Preporuka Komiteta ministara Vijeća Evrope Rec (2010) te Mišljenja CCJE br. 1, 3,4,9,10 i 11) i Evropska povelja o zakonima za sudije jasno ukazuju na potrebu kreiranja programa početne obuke.

1.1. GENERACIJA 2026/2028 – PRVA GODINA

1.1.1. SEMINAR: MODUL I – NOSIOCI PRAVOSUDNE FUNKCIJE I DRUŠTVO

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 01. i 02. oktobra 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2025. godine i u 2026. godini do 01. 08. 2026. godine.

Teme seminara:

- Položaj nosilaca pravosudnih funkcija
- Organizacija pravosuđa u BiH
- Profesionalni i etički standardi
- Ravnopravnost spolova unutar pravosudnih institucija

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.1.2. SEMINAR: MODUL II - GRAĐANSKA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 08. i 09. oktobra 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2025. godine i u 2026. godini do 01. 08. 2026. godine.

Teme seminara:

- Prethodni postupak
- Pripremno ročište i glavna rasprava
- Aspekti primjene ZPP-a na sporove male vrijednosti
- Alternativno rješavanje sporova
- Sudske odluke

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.1.3. SEMINAR: MODUL III - KRIVIČNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 05. i 06. novembra 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2025. godine i u 2026. godini do 01. 08. 2026. godine.

Teme seminara:

- Principi krivičnog postupka
- Istraga

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.1.4. SEMINAR: MODUL IV - IZVRŠNA I VANPARNIČNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 16. i 17. novembra 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2025. godine i u 2026. godini do 01. 08. 2026. godine.

Teme seminara:

- Upoznavanje sa podobnošću izvršne isprave
- Postupanje po žalbi i prigovoru - pravni lijekovi u izvršnom postupku
- Odgađanje i obustava izvršenja
- Izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave
- Načela vanparničnog postupka
- Ostavinski postupak

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.2. GENERACIJA 2025/2027 - DRUGA GODINA

1.2.1. SEMINAR: MODUL I – EVROPSKA KONVENCIJA I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA²²

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 11. i 12. juna 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali prvu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Evropska konvencija u kontekstu prava garantiranih članovima 5., 6. i 14.
- Ravnopravnost spolova

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.2.2. SEMINAR: MODUL II - GRAĐANSKA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 25. i 26. juna 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali prvu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Pripremno ročište
- Glavna rasprava sa posebnim osvrtom na dokaze
- Mjere osiguranja

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

²² Mišljenje br. 10 CCJE naglašava potrebu da se u obuci izučava evropski sistem zaštite ljudskih prava, ali i pravna stečevina Evropske unije i hijerarhija pravnih akata Evropske unije.

1.2.3. SEMINAR: MODUL III - KRIVIČNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 10. i 11. septembra 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali prvu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Postupak po optužnici
- Glavni pretres
- Metodologija izrade presude

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.2.4. SEMINAR: MODUL IV - IZVRŠNA I UPRAVNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 05. i 06. oktobra 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali prvu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Izvršenje i protivizvršenje
- Vrste izvršenja
- Prethodni upravni postupak
- Ispitivanje upravnog akta

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.3. GENERACIJA 2024/2026 - TREĆA GODINA

1.3.1. SEMINAR: MODUL I – GRAĐANSKA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 05. i 06. marta 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali drugu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Metodologija izrade presude u građanskim stvarima
- Uvod presude
- Izreka presude
- Obrazloženje presude
- Jezik sudskih odluka
- Žalbeni postupak i rasprava pred drugostepenim sudom

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.3.2. SEMINAR: MODUL II – KRIVIČNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 12. i 13. marta 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali drugu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Redovni i vanredni pravni lijekovi
- Skraćeni krivični postupci

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.3.3. SEMINAR: MODUL III – ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA, MEDIJACIJA I ARBITRAŽA³

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 30. i 31. mart 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali drugu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Konflikt
- Alternativno rješavanje sporova
- Medijacija u BiH
- Pojam i načela postupka medijacije
- Sud i medijacija
- Arbitraža
- Poređenje postupaka rješavanja sporova

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

³ Mišljenje br 6. CCJE također preporučuje obuku u pogledu alternativnih načina rješavanja sporova.

1.3.4.SEMINAR: MODUL IV – NOSIOCI PRAVOSUDNIH FUNKCIJA I DRUŠTVO

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 27. i 28. aprila 2026. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali drugu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Općenito o komunikaciji
- Uspostavljanje saradnje i postavljanje pitanja
- Neverbalna komunikacija
- Aktivno slušanje
- Komunikacija u sudnici - transakcioni pristup
- Asertivno komuniciranje, nasuprot pasivnosti i agresivnosti

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

2. OBUKA ZA PRIPRAVNIKE U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA U FEDERACIJI BiH

Sudskim pripravnikom smatraju se osobe, diplomirani pravnici koji se primaju u rad u sud radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita.

Teorijska i praktična znanja, ali i iskustveni primjeri proizašli iz prakse, koji će detaljno biti obrađeni kroz modul za obuku, imaju za cilj da korisnicima obuke (pripravnicima) ponude adekvatnu osnovu za sticanje potrebnih pravnih i komunikacijskih znanja i vještina koje ih na zadovoljavajući način pripremaju za obavljanje pravne profesije.

Svaki modul, kroz balans teorijskog i praktičnog, detaljnije obrađuje pitanja koja su u posebnom fokusu konkretnog modula, kroz optimalan metodološki pristup koji pruža snažnu osnovu za uvjerenje o postizanju očekivanog ishoda obuke.

Opći cilj koji se želi postići obukama jeste:

- usavršavanje teorijskih i praktičnih znanja pripravnika;
- osposobljavanje za samostalan rad;
- upoznavanje sa procesnim i materijalnim zakonima i razrješavanje pojedinih dilema u primjeni zakona;
- upoznavanje sa postojećom sudskom praksom;
- upoznavanje sa uporedno pravnom praksom i praksom evropskim sudova u različitim oblastima.

Struktura kurikuluma, stoga, obuhvata 6 specifičnih cjelina, koje omogućavaju korisnicima proširenje znanja kroz učenje, sticanje vještina i jačanje profesionalnih vrijednosti profesije:

Modul 1 – Etika, integritet i sprječavanje sukoba interesa;

Modul 2 – Pripremno ročište i glavna rasprava;

Modul 3 – Izvršni i vanparnični postupak;

Modul 4 – Postupak optuživanja i glavni pretres;

Modul 5 – Institut sudske nagodbe kao način rješavanja spora;

Modul 6 – Komunikacija u sudnici - javni govor;

Modul 7 – Rodna ravnopravnost (predrasude i stereotipi).

2.1. MODUL 1: ETIKA I INTEGRITET I SPRJEČAVANJE SUKOBIA INTERESA

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: pripravnici

Planirani broj učesnika: 30

Teme:

- Primjena i svrha kodeksa sudijske i tužilačke etike;
- Nezavisnost i nepristranost pravosuđa i sudija/tužilaca;
- Integritet nosilaca pravosudnih funkcija;
- Praktični primjeri etičkih dilema i etičkih izazova u obavljanju dužnosti nosilaca pravosudnih funkcija;
- Sukob interesa (pojam, identifikacija i prepoznavanje sukoba interesa, uticaj sukoba interesa na nezavisnost pravosuđa, način upravljanja i sprečavanje sukoba interesa);
- Jačanje integriteta i profesionalne odgovornosti;
- Inkorporiranost međunarodnih standarda u domaće zakonodavstvo;
- Praktične vježbe/studija slučaja

Cilj seminara: Približiti učesnicima seminara organizaciju pravosuđa u BiH i etičke standarde kroz analizu relevantnih propisa i slučajeva iz prakse.

Metod: predavanja, diskusija

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

2.2. MODUL 2: GRAĐANSKA OBLAST - PRIPREMNO ROČIŠTE I GLAVNA RASPRAVA

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: pripravnici

Planirani broj učesnika: 30

Teme:

- Aktuelna pitanja i dileme koje se javljaju pri praktičnoj primjeni procesnih zakona, odnosno osnovnih načela i instituta zakona o parničnom postupku (vježbe uz pitanja);
- Primjena listi delegiranih zadataka (pitanja i dileme);
- Kako se pripremiti za pripremno ročište i glavnu raspravu (dileme i pitanja);
- Metode i instrumenti za efikasno upravljanje glavnom raspravom;
- Tok glavne rasprave;
- Kratka simulacija suđenja (tok glavne rasprave);
- Izrada odluka (smjernice i metodologija izrade presude i sudskih odluka u građanskim stvarima; shvatanje značaja uvoda presude; pravilna formulacija pojedinih izreka presude; greške iz dosadašnje sudske prakse; praktične vježbe).

Cilj seminara: Seminar služi kao dopuna internoj obuci pripravnika i volontera u sudovima i tužilaštvima iz domena građanskog zakonodavstva, u smislu usavršavanja njihovog znanja.

Metod: prezentacija, praktični rad

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

2.3.MODUL 3: IZVRŠNI I VANPARNIČNI POSTUPAK

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: pripravnici

Planirani broj učesnika: 30

Teme:

- Izvršna oblast (osnovni instituti): izvršna isprava, izvršnost odluke, izvršnost poravnjenja i podobnost izvršne isprave za izvršenje;
- Sudska praksa;
- Vjerodostojna isprava (vježbe kroz pitanja i primjere);
- Sredstva i predmet izvršenja;
- Ocjena urednosti prijedloga za izvršenje;
- Pravni lijekovi;
- Prigovor; Odluke o prigovoru (vježba);
- Obustavljanje izvršenja (vježba);
- Pravila o sukobu između vanparničnog i parničnog postupka;
- Sudska praksa: o rješavanje prethodnog pitanja, o dozvoljenost revizije, o sudski rokovi, o kada sud postupuje i odlučuje u vanparničnom i parničnom postupku, o pravosnažnost odluke vanparničnog postupka, o preinačenje sopstvene odluke.
- Primjena Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u postupku provođenja izvršenja, posebno u odnosu na izvršenje na nekretninama.

Cilj seminara: Seminar služi kao dopuna internoj obuci pripravnika i volontera u sudovima i tužilaštvima iz domena građanskog zakonodavstva, u smislu usavršavanja njihovog znanja.

Metod: prezentacija, praktični rad

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

2.4. SEMINAR: MODUL 4: „POSTUPAK OPTUŽIVANJA I GLAVNI PRETRES”

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: pripravnici u sudovima

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

- Odlučivanje o optužnici (pitanja i dileme);
- Priprema za glavni pretres (uključujući predraspravno ročište);
- Tok glavnog pretresa u krivičnom postupku (od početka do kraja uz korišćenje izrađene sheme);
- Obilježja krivičnog djela i pravna kvalifikacija (pitanja i dileme);
- Kratka simulacija suđenja.

2.5. SEMINAR: MODUL 5: „INSTITUT SUDSKE NAGODBE KAO NAČIN RJEŠAVANJA SPORA”

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: pripravnici u sudovima

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

- Predmet i pravna priroda instituta sudske nagodbe;
- Uloga suda/sudije kod zaključenja sudske nagodbe;
- Pravni položaj stranaka kod zaključenja sudske nagodbe;
- Poduzimanje radnji u cilju zaključenja sudske nagodbe;
- Tehnike i vještine komunikacije i upućivanje stranaka na sudsku nagodbu;
- Predmeti pogodni za zaključenje sudske nagodbe;
- Praktična primjena tehnika za zaključenje sudske nagodbe/hipotetički slučaj i učenje na problemu.

2.6. SEMINAR: MODUL 6 „KOMUNIKACIJA U SUDNICI – JAVNI GOVOR”

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: pripravnici u sudovima

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

- Elementi i tehnike efikasnog i uvjerljivog govora;
- Kako komunicirati sa „teškim strankama“;
- Osobine dobrog ispitivača;
- Neverbalna komunikacija – elementi neverbalne komunikacije;
- Verbalna komunikacija - elementi verbalne komunikacije;
- Aktivno slušanje; Asertivna komunikacija;
- Važni elementi procesa prezentacije u sudnici.

2.7. SEMINAR: MODUL 7: „RODNA RAVNOPRAVNOST (PREDRASUDE I STEREOTIPI)”

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: pripravnici u sudovima

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

- Pojmovno određenje rodne ravnopravnosti;
- Stereotipi i predrasude u pravosuđu kao uzrok nepristranosti pravosuđa;
- Utjecaj implicitnih predrasuda na donošenje pravnih odluka;
- Specifične vještine i prakse koje doprinose prevazilaženju predrasuda.

KONTINUIRANA OBUKA

3. PROGRAM OBUKE NOVOIMENOVANIH SUDIJA I TUŽILACA PREMA PROGRAMU VSTV-A BOSNE I HERCEGOVINE

Na osnovu prijedloga Programa početne obuke za novoimenovane sudije i tužioce za 2026. godinu, zaprimljenog od Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (VSTV BiH), novoimenovane sudije i tužioci dužni su proći obuku najkasnije u prvih šest (6) mjeseci, nakon stupanja na dužnost. Obuka novoimenovanih sudija i tužilaca odvijaće se prema Programu početne obuke novoimenovanih sudija i tužilaca, koji je usvojio VSTV BiH, kao posebnu obuku za ovu ciljnu grupu.

Ovim programom se želi obezbijediti svim tužiocima i sudijama koji su prvi put imenovani, da dobiju jednu temeljnu, efektivnu i jednoobraznu obuku u određenom periodu nakon stupanja na sudijsku, odnosno tužilačku funkciju.

Cjelokupan program obuke za tužioce i sudije obuhvata ispod navedene teme. Novoimenovani tužioci su dužni pohađati sve navedene obavezujuće seminare za tužioce/zajedničke seminare, a novoimenovane sudije dužne pohađati sve navedene obavezujuće seminare za sudije/zajedničke seminare, kako bi završili svu obuku iz Programa početne obuke novoimenovanih sudija i tužilaca, odnosno ispunili uslove za izadavanje uvjerenja o tome.

Prijavljivanje novimenovanih tužilaca na edukativne aktivnosti vršiće isključivo glavni tužioci. Glavni tužilac je dužan da tužiocu, koji je prvi put imenovan na ovu funkciju, omogući pohađanje cjelokupnog Programa obuke za novoimenovane nosioce pravosudnih funkcija, koji je utvrđen od strane VSTV-a BiH.

Prijavljivanje novimenovanih sudija na edukativne aktivnosti vršiće isključivo predsjednici sudova. Predsjednik suda je dužan sudiji, koji je prvi put imenovan na ovu funkciju, omogućiti pohađanje cjelokupnog Programa obuke za novoimenovane nosioce pravosudnih funkcija, koji je utvrđen od strane VSTV-a BiH.

Shodno broju novoimenovanih sudija i tužilaca, Centar zadržava pravo na izmjenu termina obuka, o čemu će polaznici biti blagovremeno informisani.

3.1. SEMINARI NAMIJENJENI NOVOIMENOVANIM SUDIJAMA

3.1.1. OBUKA: PRIPREMA ZA SUĐENJE, VOĐENJE POSTUPKA I DONOŠENJE ODLUKE

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- prethodno ispitivanje tužbe;
- dostavljanje tužbe tuženom na obavezan odgovor;
- održavanje pripremnog ročišta;
- zakazivanje glavne rasprave;
- upravljanje ročištem za glavnu raspravu;
- urednost dostave pismena strankama;
- komunikacija i ponašanje u sudnici;
- odlučivanje o prijedlozima i prigovorima stranaka;
- izrada zapisnika;
- donošenje procesnih odluka;
- objektivno razmatranje i analiza svih relevantnih činjeničnih i pravnih pitanja;
- ocjena dokaza;
- razlikovanje bitnih od nebitnih činjenica.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

Cilj: Razvijanje sudijskih vještina upravljanja vremenom i efikasne upotrebe vremena koje sudiji stoji na raspolaganju, posebno tokom pripreme za suđenje tokom vođenja postupka i procesa i analize svih važnih činjeničnih i pravnih pitanja kod donošenja sudske odluke.

3.1.2. Prethodno saslušanje i potvrđivanje optužnice

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- postupk potvrđivanja optužnice;
- postupanje sudije za prethodno saslušnje u slučaju izjavljenih prethodnih prigovora;
- prigovori zakonitosti dokaza.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

3.1.3 Tehnike izrade krivične presude

Datum održavanja: 21.-23. april 2026. godine

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- pisana izrada presude (obrazloženje i razumljivost presude);
- pravo na obrazloženu sudsku odluku;
- dokazi na kojima se zasniva presuda (uz poseban osvrt na unakrsno ispitivanje);
- izricanje i objavljivanje presude;
- pismena izrada presude – praktični primjeri;
- povrede odredaba postupka, razlozi za ukidanje odluka, najčešće greške u radu sudova.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije

Organizatori: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

Cilj: Unapređenje standarda u izradi presude, usaglašavanje metodologije izrade presude i izbjegavanje nepravilnosti prilikom izrade presude u praksi.

Napomena: Seminar će biti realizovan u saradnji sa Savjetom Evrope, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH. Na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine, posebno će biti posvećena pažnja pravu na obrazloženu sudsku odluku, kao jednom od temeljnih ljudskih prava garantovanih EKLJP.

3.1.4. Tehnike izrade presude u građanskim sporovima

Datum održavanja: 21.-23. april 2026. godine

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- izrada presude;
- uvod, izreka presude;
- pravo na obrazloženu sudsku odluku;
- obrazloženje presude sa osvrtom na sadržaj;
- pravno izražavanje i jezička pismenost;
- jasno i sažeto iznošenje razloga za činjenične i pravne zaključke;
- razumljivost presude za stranke;
- analiza postupaka koji nisu efikasno okončani zbog nedostataka u presudi;
- specifičnosti izrade drugostepene presude;
- povrede odredaba postupka, razlozi za ukidanje odluka, najčešće greške u radu sudova.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije

Organizatori: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

Cilj: Unapređenje standarda u izradi presude, usaglašavanje metodologije izrade presude i izbjegavanje nepravilnosti prilikom izrade presude u praksi.

Napomena: Seminar će biti realizovan u saradnji sa Vijećem Evrope, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH. Na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, posebno će biti posvećena pažnja pravu na obrazloženu sudsku odluku, kao jednom od temeljnih ljudskih prava garantovanih EKLJP.

3.1.5. Aktuelna praksa iz izvršnog postupka

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- Akutelnne teme iz izvršne oblasti.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

SEMINARI NAMIJENJENI NOVOIMENOVANIM TUŽIOCIMA

3.2.1. Provođenje istrage i zajednički istražni timovi

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- osnov i otvaranje istrage;
- planiranje, rukovođenje i nadzor nad istragom (prava i ovlaštenja tužioca i ovlaštenih službenih lica u istrazi);
- saradnja sa policijom, uključujući koordinaciju i nadzor tužioca nad radom policije tokom istrage, a naročito prilikom dežurstava i kada postoji opasnost od odlaganja;
- prepoznavanje i zakonitost prepoznavanja;
- radnje dokazivanja za koje je potrebno sudske odobrenje;
- značaj i primjena posebnih istražnih radnji;
- sumiranje raspoloživih dokaza i završna analiza;
- posebne istražne radnje (nadležnost, korištenje, koordinacija i upravljanje istražnim aktivnostima ili radnjama, slučajni nalazi i drugo);
- način izvođenja dokaza pribavljenih primjenom posebnih istražnih radnji;
- zakonito prikupljanje dokaza i prigovor zakonitosti dokaza (procedura odlučivanja, sudska praksa);
- zajednički istražni timovi.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljne grupe: novoimenovani tužioci

Cilj: Unapređenje znanja novoimenovanih tužilaca o istrazi kao jednoj od bitnih faza krivičnog postupka, s posebnim osvrtom na posebne istražne timove.

3.2.2. Postupanje u dežurstvima s posebnim osvrtom na rad na predmetima opšteg kriminala sa kojima se novoimenovani tužilac susreće u dežurstvima

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori:

Ciljne grupe: novoimenovani tužioci

Cilj: Upoznati novoimenovane tužioce sa načinom postupanja tokom dežurstava.

3.2.3. Tehnike izrade tužilačkih akata

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- naredba o sprovođenju/nesprovođenju/obustavi istrage;
- pismena izrada optužnice;
- sačinjavanje činjeničnog opisa djela u optužnici;
- pravna kvalifikacija krivičnog djela;
- sadržaj optužnice;
- dopuna i izmjena optužnice (razlozi vraćanja optužnice na uređivanje);
- sporazum o priznanju krivnje;
- pisanje žalbi i kvalitet obrazloženja svakog žalbenog osnova;
- tužilačka praksa;
- vježba - izrada tužilačkih akata.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljne grupe: novoimenovani tužioci

Cilj: Unapređenje standarda u izradi tužilačkih akata, usaglašavanje metodologije izrade optužnice i žalbe i ukazivanje na nepravilnosti koje se javljaju u praksi.

3.2.4. Vještina zastupanja optužnice

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- prijedlozi stranaka i prigovori, propusti u odlučivanju;
- izuzeci od neposrednog izvođenja dokaza;
- izmjena optužnice;
- uvodna riječ;
- vještina direktnog i unakrsnog ispitivanja;
- završna riječ;
- prezentovanje primjera iz prakse.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljne grupe: novoimenovani tužioci

Cilj: Upoznati novoimenovane tužioce sa pravilima i vještinama unakrsnog ispitivanja u krivičnom postupku.

3.2.5. Radnje dokazivanja i zakonitost dokaza

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljne grupe: novoimenovani tužioci

Cilj: Cilj seminara je razmotriti pitanja vezana za radnje dokazivanja, te zakonitost dokaza u svim fazama krivičnog postupka kao i unapređenje standarda u krivičnom postupku i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse.

Novoimenovanim tužiocima će biti dostupne i sljedeće teme putem učenja na daljinu:

1. „Glavni pretres“,
2. „Posebne istražne radnje“,
3. „Tehnike izrade tužilačkih akata“,
4. „Pritvor i druge mjere za obezbjeđenje prisustva osumnjičenog i saradnja sa policijom“ i
5. „Radnje dokazivanja u krivičnom postupku i zakonitost dokaza“,

putem Modula učenja na daljinu koji je obezbijedio Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine u saradnji sa centrima za edukaciju u oba entiteta i Pravosudnom komisijom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u okviru Projekta jačanja tužilačkih kapaciteta.

SEMINARI NAMIJENJENI NOVOIMENOVANIM SUDIJAMA I TUŽIOCIMA

3.3.1. Sudijska i tužilačka etika i disciplinska praksa

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- sukob interesa, komunikacija ex parte;
- nezavisnost i nepristrasnost pravosuđa;
- odgovornost prema poslu;
- pretpostavljena (rodbinska, prijateljska ili dr.) povezanost sudije sa predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti, političkim strankama i drugim interesnim grupama;
- sigurnost informacija i korištenje istih informacija van pravosudne institucije;
- integritet tužioca – međunarodni i domaći propisi;
- značaj pravilnog prijavljivanja imovine sa aspekta etike i integriteta;
- prezentovanje primjera iz prakse.

Oblik obuke: centralizovan

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i Misija OSCE-a u BiH

Potencijalni edukatori: domaći edukatori, eksperti CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije i tužioci

Vrsta obuke: obavezna

Cilj: Upoznavanje sudija i tužilaca sa pitanjima i principima integriteta, etike i prevencije, savjesnog i profesionalnog vršenja funkcije nosilaca pravosudne funkcije, propisima koji uređuju izbor, razrješenje i odgovornost sudija i tužilaca, te šira zakonska regulativa, koja se odnosi na status nosilaca pravosudnih funkcija,

kao i drugih relevantni međunarodni pravni izvori i propisi koji uređuju pitanje etike nosilaca pravosudnih funkcija.

3.3.2. *Predstavljanje baze sudskih odluka OSD VSTS-a BiH, portala sudske prakse i osnove CMS/TCMS-a – osnovna edukacija i upravljanje vremenom*

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknado određeno

Broj učesnika: 30

Oblik obuke: centralizovan

Metod: e-učenje i interaktivni

Edukativni materijal: baze podataka i materijali edukatora

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i VSTS BiH

Potencijalni edukator: predstavnici OSD-a VSTS-a BiH, IKT stručnjaci i edukatori CEST-ova

Ciljne grupe: novoimenovane sudije i tužioci

Vrsta obuke: obavezna (za polaznike koji se prvi put susreću sa CMS/TCMS sistemom, bazom sudskih odluka i portalom sudske prakse) i fakultativna (za polaznike koji su u sudovima i tužilaštvima imali prilike da rade sa ovim sistemima).

Teme:

- baza sudskih odluka Odjela za sudsku dokumentaciju;
- uvod u poznavanje CMS/TCMS funkcionalnosti za početnike;
- CMS/TCMS i prateće promjene u tužilaštvu i sudu;
- statistički podaci i izvještavanje u CMS-u i TCMS u praksi;
- efektivna komunikacija i korištenje tehnologije;
- metode i instrumenti za efikasno upravljanje vremenom;
- određivanje vremenskog okvira za postupanje u pojedinom predmetu – praktični dio.

Cilj: Predstaviti nosiocima pravosudnih funkcija informacione tehnologije, koje mogu biti od značaja za njihov rad u pravosudnim institucijama, te razvijanje

vještina upravljanja vremenom i efikasne upotrebe vremena koje tužiocu stoji na raspolaganju.

3.3.3 Specifični aspekti pristupa pravdi sa stanovišta pripadnika ranjivih grupa (djeca, osobe sa invaliditetom, Romi, LGBTI osobe, marginalizovane kategorije žena)

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- posljedice takvih negativnih stavova, posebno u kontekstu provođenja zakona, čime se stereotipi i predrasude mogu stvoriti i ojačati ili prevenirati i otkloniti;
- otklanjanje predrasuda preduvjet za ostvarenje jednakog pristupa pravdi i sticanje povjerenja javnosti u pravosuđe, te da je uloga nosioca pravosudnih funkcija u ovom procesu ključna;
- predrasude i stereotipi rezultiraju diskriminirajućim praksama, a što je definitivno zabranjeno kodeksima sudijske i tužilačke etike.

Oblik obuke: centralizovan

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: domaći edukatori, eksperti CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije i tužioci

Cilj: Od značaja je da novoimenovane sudije i tužioci budu upoznate sa položajem i potrebama pripadnika ranjivih grupa, kao ravnopravnih korisnika pravosuđa, kako bi mogli da im pruže adekvatnu pomoć i podršku u ostvarenju njihovih prava, tj. kako bi im se osigurao jednak pristup pravdi. Informacije, prikupljene tokom realizacije projektnih aktivnosti, ukazuju na to da nosioci pravosudnih funkcija nisu dovoljno senzibilizirani za rad sa pripadnicima ranjivih grupa, kao neizostavnom dijelu svakog, pa i našeg društva. Zbog toga, ključno je da novoimenovani nosioci pravosudnih funkcija budu svjesni izazova i poteškoća, sa kojima se pripadnici ranjivih grupa suočavaju u društvu, ali i u kontaktu sa pravosuđem. Pored toga,

obukom je potrebno skrenuti pažnju novoimenovanih nosioca pravosudnih funkcija na opasnost posjedovanja/stvaranja stereotipa i predrasuda, zbog nečije pripadnosti određenoj ranjivoj grupi, te na neophodnost razvijanja takvih vještina, koje će sudijama i tužiocima omogućiti da prepoznaju stereotipe i predrasude, da spriječe njihov uticaj na tok postupka i donošenje odluka, odnosno da osiguraju jedno nepristrasno i fer pravosuđe.

3.3.4. Strategije za očuvanje mentalnog zdravlja – kako se nositi sa stresom

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije i tužioci

Napomena: Seminar će biti realizovan kao dvodnevna obuka (jedan dan za sudije, jedan dan za javne tužioce). Obuka će biti organizovana u vidu okruglog stola, gdje će jedan od edukatora biti klinički psiholog.

POČETNA OBUKA O LJUDSKIM PRAVIMA I SLOBODAMA U OKVIRU PROGRAMA OBUKE NOVOIMENOVANIH SUDIJA I TUŽILACA

U okviru projekta Vijeća Evrope „Inicijativa za pravnu sigurnost i efikasno pravosuđe u Bosni i Hercegovini – Faza II“ i saradnje sa Stalnom komisijom za edukaciju VSTS BiH kroz realizaciju cilja pružnja podrške reformi pravosuđa u Bosni i Hercegovini, te jačanja odjeljenja za sudsku praksu, poboljšanja efikasnost sudova i osiguranja bolje sudske zaštite za građane, koja proizilazi iz presuda ESLJP i jačanja kapaciteta domaćih institucija za edukaciju sudija i tužilaca u organizaciji obuke o ljudskim pravima, izrađen je poseban program obuke novoimenovanih sudija i tužilac u domenu Evropske konvencije i ljudskih prava. Preduslov za postizanje efektivne nacionalne implementacije ljudskih prava zahtijeva da svi akteri u pravosuđu (sudije, tužioci i advokati, ali i budući praktičari) budu upoznati sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i drugim standardima ljudskih

prava, kroz fokusirano i efektivno obrazovanje i obuku, omogućavajući im da primjenjuju takve standarde u konkretnim situacijama.⁴

S obzirom na to da obuka o ljudskim pravima u BiH nije standardni obavezni dio nastavnih planova i programa, plan budućih obuka o ljudskim pravima navodi ciljeve učenja, temu i približno trajanje kao i metodologije obuke koje bi mogle biti funkcionalne za postizanje očekivanih rezultata.

OBAVEZNA OBUKA O LJUDSKIM PRAVIMA I SLOBODAMA ZA NOVOIMENOVANE SUDIJE I TUŽIOCE U 2026. GODINI

3.4.1 OBUKA O PRINCIPIMA TUMAČENJA EVROPSKE KONVENCIJE I PROCESNA LJUDSKA PRAVA (ČLANOVI 5, 6 I 8 KONVENCIJE, ČLAN 1 PROTOKOLA 1)

Trajanje obuke: 2 dana, 25. i 26.03.2026. godine

Preduslovi: kurs o uvodu u EKLJP. Pohađanje kursa uz lično prisustvo može se ocijeniti relevantnim certifikatom/potvrdom (ne starijim od 4 godine).

Opšti cilj: Omogućiti polaznicima da razviju takozvani „refleks za ljudska prava“, odnosno sposobnost pravnih i pravosudnih stručnjaka da u svim predmetima koje ispituju sagledaju dimenziju ljudskih prava i osiguraju da su njihove odluke u skladu sa obavezama države u pogledu poštivanja ljudskih prava. Posebni ciljevi učenja: Utvrditi osnovne principe primjene koje koristi ESLJP (znanje); Odrediti dimenzije ljudskih prava u običnim slučajevima iz prakse (vještine); Primijeniti test u 3 koraka u vezi sa kvalifikovanim pravima (vještine); Prepoznati važnost pristupa usmjerenog na perspektivu žrtve integrisanog u pravosudnu praksu (vještine, stavovi/vrijednosti).

Preduslovi: kurs uz lično prisustvo o Uvodu o EKLJP i Principima tumačenja EKLJP-a. Onlajn HELP kurs o Proceduralnim zaštitama u krivičnim postupcima i pravima žrtava.

Napomena: preduslov je ograničen na sudije u krivičnom postupku i tužioce. Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#>. Za pristup HELP platformi potrebna je registracija. Opšti cilj: Polaznicima omogućiti razumijevanje pluralizma, opsega i međusobne povezanosti procesnih ljudskih prava i obučiti ih tako da posjeduju vještine potrebne za njihovu primjenu u oblastima građanskog, krivičnog i upravnog prava. Preduslovi: kurs uz lično prisustvo o Uvodu o EKLJP i Principima tumačenja EKLJP. Potvrda o završenom kursu ne starija od 4 godine. Onlajn HELP kurs o Proceduralnim zaštitama u

⁴ Savjet Evrope, Ured Generalne direkcije za programe, *Akcioni plan za Bosnu i Hercegovinu 2018-2021*, 2018, str. : <https://rm.coe.int/bih-action-plan-2018-2021-en/16808b7563>

krivičnim postupcima i pravima žrtava – (procjena trajanja: ukupno 11 sati; uspješno pohađanje onlajn kurseva može se ocijeniti potvrdom o završenom kursu koju po završetku kursa izdaje HELP, koja nije starija od 4 godine). Napomena: preduslov je ograničen na sudije u krivičnom postupku i tužioce. Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#>. Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Opšti cilj: Polaznicima omogućiti razumijevanje pluralizma, opsega i međusobne povezanosti procesnih ljudskih prava i obučiti ih tako da posjeduju vještine potrebne za njihovu primjenu u oblastima građanskog, krivičnog i upravnog prava. Posebni ciljevi učenja: Uvrstiti procesna prava u okvire šireg sistema ljudskih prava na način predviđen EKLJP (znanje) i kao element kvaliteta pravde (stavovi/vrijednosti); Upoznati se sa standardima utvrđenim sudskom praksom ESLJP (znanje); Utvrditi ulogu pravosudnih stručnjaka u poštovanju procesnih ljudskih prava (vrijednosti/stavovi).

Pravo na imovinu i zaštita prava na imovinu.

OBUKE O LJUDSKIM PRAVIMA U OKVIRU KONTINUIRANE OBUKE

3.4.2. OBUKA O JEDNAKOSTI I ZABRANI DISKRIMINACIJE

Trajanje obuke: 2 dana, 11. i 12. mart 2026. godine

Preduslovi: [HELP kurs Zabrana diskriminacije \(Anti-discrimination, bos\)](#) (procjena trajanja: ukupno 12 sati).

Pohađanje online kurseva može se ocijeniti potvrdom o završenom kursu koju na kraju kursa izdaje HELP (ne starije od 4 godine). Pristup seminaru biće omogućen samo učesnicima koji su prethodno završili online kurs i dostavili certifikat.

Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#> Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Opšti cilj:

Omogućiti polaznicima prepoznavanje različitih vrsta diskriminacije u različitim kontekstima, te im obezbijediti potrebno znanje i vještine za primjenu testa diskriminacije i posebnih proceduralnih odredbi na teret dokazivanja, uvažavajući pri tom potencijalne prepreke na koje žrtve diskriminacije nailaze.

Posebni ciljevi učenja:

Obezbjedivanje pregleda relevantnog pravnog, institucionalnog i praktičnog aspekta teme (znanje); Određivanje uloge pravosudnih stručnjaka u poštivanju ljudskih prava i principa nediskriminacije (vrijednosti/stavovi) ; Razmatranje pristupa ESLJP-a prema tužbama za diskriminaciju (znanje/vještine); Utvrđivanje standarda od značaja u pravosudnom odgovoru na slučajeve diskriminacije i njihovo primjenjivanje (znanja/vještine)

Teme:

- Zabrana diskriminacije u međunarodnom, evropskom i domaćem pravu;
- Aspekti privatnog prava, javnog prava i prava o ljudskim pravima
- Pojam, oblici i elementi diskriminacije
- zaštićeni osnovi (rasno ili etničko porijeklo, vjera ili uvjerenja, seksualna orijentacija, invaliditet, starosna dob)
 - suštinska kršenja
 - direktna/indirektna diskriminacija
 - polje slobodne procjene
 - standardi i teret dokazivanja
- Pozitivna diskriminacija/rodni paritet
- Diskriminacija pri zapošljavanju i uznemiravanje (rasa, pol, starosna dob, invaliditet)
 - Zapošljavanje; radni uslovi; mobing
 - porodijsko odsustvo/roditeljsko odsustvo oca
- Bračna jednakost (pol, rasa, seksualna orijentacija)
- Diskriminacija prema zajednici Roma, zajednici SOGI (seksualna orijentacija i rodni identitet) i zajednici osoba sa invaliditetom
- Rodno zasnovano nasilje kao oblik sistemske diskriminacije
- Proceduralni aspekti predmeta diskriminacije
 - posebna obilježja postupaka za zaštitu od diskriminacije (nadležnost, aktivna i pasivna legitimacija, trajanje i računanje rokova za podnošenje specijalnih tužbi za diskriminaciju, privremene mjere, izvršni postupci)
 - teret dokazivanja
 - učešće trećih lica (*amicus curiae*, spajanje, posrednik)
 - obrazloženje presuda u predmetima diskriminacije
 - sistem pravnih lijekova u predmetima diskriminacije (žalba i revizija)

Metodologija:

- Primjenjivati dinamičnije metodologije koje zahtijevaju više učešća, kao što su: scenariji i analize slučaja: slučajeve treba birati imajući u vidu, osim domaćeg zakonodavstva, i sudsku praksu ESLJP-a (ne ograničavati se na odluke donesene protiv BiH). Neki od slučajeva koji se predstavljaju tokom onlajn kursa mogu biti predmet detaljnije analize;

- simulacija suđenja (moot court): omogućiti polaznicima da razvijaju svoje pravne argumente i vještine debate i pomoći im da uvažavaju mišljenje suprotne strane, čime će imati mogućnost pozivati se na zaštitu ljudskih prava.

Pokazatelji postizanja ciljeva: da bi se uspostavila polazna osnova, a i za potrebe prikupljanja informacija o opštem nivou znanja polaznika koje će se koristiti za utvrđivanje potreba za obukom, potrebno je provesti testiranje prije obuke, koje će se sastojati od pitanja sa više ponuđenih odgovora. Da bi se utvrdilo da li su postignuti ciljevi učenja, može se provesti test nakon obuke u kojem će se ponoviti pitanja iz prvog testa.

3.4.3. OBUKA O ZAŠTITI PRAVA NA IMOVINU

Trajanje obuke: 2 dana

Preduslovi: Kursevi uz lično prisustvo o Uvodu u EKLJP i principima tumačenja EKLJP-a, kao i HELP kurs o pravima vlasništva (procjena trajanja: ukupno 10 sati). Pohađanje kurseva uz lično prisustvo i onlajn kurseva može se ocijeniti potvrdom o završenom kursu koju na kraju kursa izdaje HELP, ili certifikatom koji po završetku kursa uz lično prisustvo izdaju Centri za edukaciju sudija i tužilaca (ne starije od 4 godine). Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#> Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Opšti cilj: omogućiti polaznicima razumijevanje opsega prava vlasništva i obučiti ih tako da posjeduju vještine potrebne za njegovo provođenje u građanskim i upravnim predmetima.

Posebni ciljevi učenja:

Upoznavanje sa osnovnim principima razvijenim pomoću sudske prakse ESLJP-a i njihovim obimom (znanje)

Prepoznavanje važnosti zaštite prava vlasništva u širem sistemu ljudskih prava (vrijednosti/vještine)

Utvrđivanje uloge pravosudnih stručnjaka u poštivanju ljudskih prava (vrijednosti/stavovi)

Učenje o načinima prepoznavanja poštivanja i kršenja standarda prava vlasništva slijedeći i primjenjujući test „u šest koraka“

Teme:

1. Obim prava vlasništva

a. koncept i karakteristike vlasništva (tradicionalni koncept vlasništva, pokretna i nepokretna imovina, prava in personam, intelektualno vlasništvo)

b. zaštita legitimnih očekivanja (budući posjed)

2. Tri pravila iz člana 1. Protokola br. 1

a. pravo na mirno uživanje vlasništva,

b. lišenje vlasništva i

c. kontrola korištenja imovine (zabrane i ograničenja zaštite vlasništva)

3. Dopušteno smetanje posjeda

a. opravdavanje smetanja posjeda

b. proporcionalnost smetanja posjeda (test „pravičnog balansa“)

c. proceduralni zahtjevi člana 1. Protokol br. 1

4. Međusobno djelovanje između člana 1. Protokol 1 i drugih članova EKLJP

5. Oblici reparacije za smetanje posjeda

Rodna perspektiva i nediskriminacija: sve vrijeme trajanja, kus treba odražavati rodnu dimenziju. Posebnu pažnju treba posvetiti pravima žena na vlasništvo kao sredstvo za ekonomsko osnaživanje.

Metodologija:

Eduikator treba krenuti od pretpostavke da su polaznici već imali standardnu prezentaciju/predavanje o ovom sistemu putem onlajn kursa. Edukacija licem-u-lice služi za potrebe omogućavanja diskusije i razmjene iskustava među polaznicima, kao i razvijanja vještina. Zbog navedenog, predavanja trebaju biti svedena na minimum, te je potrebno primjenjivati dinamičnije metodologije koje zahtijevaju više učešća, kao što su:

- anketa: oko 10-7 dana prije obuke može se napraviti anketa u cilju prikupljanja ulaznih informacija od polaznika, a vezano za teme predstavljene na HELP kursu vezanom za principe tumačenja EKLJP-a o kojima bi željeli razgovarati tokom edukacija licem u lice;

- scenariji i analize slučaja: svakoj od gore navedenih tema i aspekata treba pristupati primjenom kratkih scenarija i analiza slučaja, na kojima će se raditi pojedinačno, u parovima ili malim grupama (u zavisnosti od složenosti). Potrebno ih je razraditi na osnovu sudske prakse ESLJP-a, imajući u vidu domaće zakone i eventualne nedostatke, a ne ograničavati na odluke donesene protiv BiH);

- simulacija suđenja (moot court): omogućiti polaznicima da razvijaju svoje pravne argumente i vještine debate i pomoći im da uvažavaju mišljenje suprotne strane, čime će imati mogućnost pozivati se na zaštitu ljudskih prava

Pokazatelji postizanja ciljeva: da bi se uspostavila polazna osnova, a i za potrebe prikupljanja informacija o opštem nivou znanja polaznika koje će se koristiti za utvrđivanje potreba za obukom, potrebno je provesti test prije obuke, sačinjen od pitanja sa više ponuđenih odgovora. Da bi se utvrdilo da li su ciljevi učenja postignuti može se provesti test nakon obuke u kojem će se ponoviti pitanja iz prvog testa.

Načini izdavanja potvrde/certifikata o završenoj obuci: potrebno je uključiti test sa ocjenom „položio/la/nije položio/la“, koji obuhvata najmanje 2-3 otvorena pitanja na koja se odgovara u stavkama (bulletpoints) ili upućivanjem na opšte koncepte i principe. Test sa ocjenom „položio/la/nije položio/la“ provodi se na kraju obuke. O rezultatima testiranja polaznici se obavještavaju pojedinačno nakon obuke kada se uručuje certifikat.

Napominjemo da će tokom 2026. godine biti realizovana dvodnevna obuka za učesnike koji nisu položili početnu obuku o ljudskim pravima i slobodama.

KONTINUIRANA OBUKA SUDIJA I TUŽILACA

4. EVROPSKO PRAVO

4.1. SEMINAR: “ODNOS IZMEĐU EVROPSKOG PRAVA I DOMAĆEG PRAVA BIH”

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 24. i 25. septembar 2026.

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika: 40

Teme⁵:

- Proces usklađivanja bh. zakonodavstva sa pravnom tečevinom EU (proces usklađivanja, implikacije na pravni sistem i implikacije na ispunjavanje kriterija za ulazak u EU);
- Pravna tečevina (AKI: primarni izvori prava EU, opća načela, sekundarni izvori prava EU, međunarodni ugovori, sudska praksa Suda EU i međunarodno pravo);
- Specifičnost statusa Bosne i Hercegovine, države kandidata za ulazak u EU;
- Zahtjev za prethodnu odluku Suda EU (uz poseban osvrt na uticaj odluka na države u postupku pridruživanja EU)
- Sud EU i postupci pred Sudom;
- EUR-Lex (internet portal za pravo EU, koji pruža službeni i najpotpuniji pristup pravnim dokumentima EU) i Curia (internetska stranica Suda EU, sa bazom podataka sudske prakse i drugim informacijama)
- Pravni okvir umjetne inteligencije (uz poseban osvrt na EU Akt o umjetnoj inteligenciji)

Cilj: Predstaviti učesnicima sistem institucija i pravni sistem EU.

Metod: predavanja, sudska praksa i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a F BiH

⁵ Teme uvrštene na prijedlog Direkcije za evropske integracije.

4.2. SEMINAR: PRIMJENA PRINCIPA EU PRAVA OKOLIŠA U RADU SUDIJA I TUŽILACA I ALATI ZA PRIMJENU U PRAKSI

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: juni 2026. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika: 25

Teme:

- Principi evropskog prava u oblasti zaštite okoliša
- Multilateralni sporazumi, instrumenti i alati i njihova moguća primjena u zemljama koje nisu članice EU

Cilj seminara: Unaprijediti znanja sudija i tužilaca o principima evropskog prava u oblasti zaštite okoliša.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: Materijali edukatora

Edukatori: edukatori CEST-a F BiH

Aktivnost je planirana u saradnji sa Resursnim centrom za okoliš (REC), kroz projekat FUTURE – Put ka razvoju zelenijeg društva i održivih okolišnih OCD u BiH, koji finansira Švedska.

4.3. RADIONICA: ULOGA SUDIJA I TUŽILACA U PRIMJENI ZAKONODAVSTVA O ZAŠTITI PRIRODE

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: oktobar 2026. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika: 25

Teme:

- Zakonodavstvo EU i sudska praksa vezana za zaštitu staništa, ptica i šuma, kao i pitanja vezana za invanzivne vrste
- Pregled ključnih aspekata zaštite okoliša kroz krivično pravo
- Najznačajnija sudska praksa sa studijama slučaja o najčešćim procedurama sa kojima se sudije i tužioci mogu susresti u svakodnevnoj praksi.

Cilj seminara: Pružiti učesnicima sveobuhvatan pregled različitih pravnih instrumenata primjenjivih na zaštitu prirode, koji se sve češće pojavljuju u pritužbama i sudskoj praksi, s obzirom na to da biodiverzitet u EU i BiH i dalje ostaje ugrožen.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: Materijali edukatora

Edukatori: edukatori CEST-a FBiH

Aktivnost je planirana u saradnji sa Resursnim centrom za okoliš (REC), kroz projekat FUTURE – Put ka razvoju zelenijeg društva i održivih okolišnih OCD u BiH, koji finansira Švedska.

5. LJUDSKA PRAVA

5.1. SEMINAR: EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA I PRIMJENA PRAKSE EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA U ODLUKAMA DOMAĆIH SUDOVA

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 18. maj 2026. godine

Ciljna grupa: Sudije, tužioci, stručni saradnici i savjetnici

Planiran broj

učesnika: 40

Teme seminara: Primjena prakse ESLJP u odlukama domaćih sudova;
Analiza presuda ESLJP u oblastima prava na pravično suđenje, slobode izražavanja, prava na privatnost i efikasne istrage;
Digitalni alati i baze podataka ESLJP-a za istraživanje i praćenje relevantne sudske prakse.

Cilj seminara: Ojačati kapacitete nosilaca pravosudnih funkcija za primjenu Konvencije i relevantne sudske prakse, čime se jača vladavina prava i usklađenost sa evropskim standardima.

Metod: prezentacije, diskusija, interaktivni rad na studijama slučaja iz domaće i inostrane sudske prakse

Edukativni materijal: materijali edukatora, prikaz relevantne prakse

Edukatori: edukatori CEST-ova

Aktivnost je planirana sa AIRE Centrom iz Londona. Zajednička aktivnost CEST FBIH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

5.2. SEMINAR: NOVINE U PRAKSI EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: april 2026. godine

Ciljna grupa: Sudije, sudijski stručni saradnici i savjetnici

Planiran broj učesnika: 40

Teme seminara: Konkretno teme, iz oblasti prakse Evropskog Suda za ljudska prava, biće određene prije održavanja skupa, u skladu sa sprovedenom analizom potreba sudstva koja navodi teme koje su od posebnog interesa.

Cilj seminara: Pružanje ciljane napredne obuke o evropskom pravu ljudskih prava i primjeni Konvencije.

Metod: prezentacije, diskusija, interaktivni rad na studijama slučaja iz domaće i inostrane sudske prakse

Edukativni materijal: materijali edukatora, prikaz relevantne prakse

Edukatori: edukatori CEST-ova

Obuka će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH uz podršku Ureda Vijeća Evrope u Sarajevu.

5.3. OKRUGLI STO: DOSLJEDNOST SUDSKE PRAKSE I PRIMJENA STANDARDA LJUDSKIH PRAVA

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 3 x 1,5 dan

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: Pravnici iz Odjela za sudsku praksu

Teme seminara: Okrugli sto će obuhvatati teme o načinu komuniciranja sa Ustavnim sudom o dostavljanju preliminarne pitanja (Član VI/3. tačka c) Ustava): da li je zakon, od čijeg važenja odluka sudije zavisi, kompatibilan sa Ustavom, s Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine, ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava.

Cilj: Unaprijediti znanja u oblasti standarda ESLJP-a.

Metod: prezentacija, predstavljanje praktičnih primjera, diskusija

Edukativni materijal: materijali edukatora, prikaz relevantne prakse

Edukatore: edukatori CEST-a i drugi eksperti za ova pitanja oblasti

Obuka će se realizovati kao zajednička aktivnost CEST FBiH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH, u saradnji sa Uredom Vijeća Evrope u Sarajevu.

5.4. SEMINAR: OBRNUTI TERET DOKAZIVANJA U PREDMETIMA DISKRIMINACIJE: TEORIJSKA I PRAKTIČNA PITANJA

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije i tužioce

Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Diskriminacija kao poseban oblik nezakonitog postupanja
- Značaj sudske zaštite i posebna proceduralna prava
- Analiza predmeta diskriminacije u BiH

- Primjena člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije
- Ključna proceduralna pravila za dokazivanje diskriminacije

Cilj seminara: Jačanje kapaciteta pravosuđa u procesuranju predmeta diskriminacije, s fokusom na zaštitu prava žrtva i usklađivanje sa EU standardima.

Metod: interaktivne vježbe na temu tereta dokazivanja u predmetima diskriminacije

Edukativni materijal: materijali izlagača

Edukatori: edukatori CEST-a

Aktivnost je planirana u saradnji sa Gender Centrom Vlade FBiH.

5.5. SEMINAR: OBRNUTI TERET DOKAZIVANJA U PREDMETIMA DISKRIMINACIJE: TEORIJSKA I PRAKTIČNA PITANJA

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: Sudije

Planiran broj učesnika: 40

Teme seminara:

- Prezentacija člana 14. – zabrana diskriminacije; opšti principi i veza sa protokolom 12.
- Materijalno-pravne odredbe Zakona o zabrani diskriminacije BiH
- Procesno-pravne odredbe Zakona o zabrani diskriminacije BiH
- Teret dokazivanja
- Argumenti u korist ili protiv slučaja navodne diskriminacije
- Sudska praksa Antidiskriminacionog prava u BiH
- Rodno zasnovana diskriminacija na radnom mjestu Cilj seminara: Unaprjeđenje primjene standarda ESLJP-a u praksi najviših sudova i doprinos harmonizaciji sudske prakse.

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali izlagača

Edukatori: edukatori OSCE Misije u BiH i edukatori CEST-a

Aktivnost će biti realizovana u okviru saradnje sa Misijom OSCE u BiH kao zajednička aktivnost CEST FBIH CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

5.6.SEMINAR: SIGURNOST NOVINARA

Mjesto i datum održavanja: mart 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: tužioci, policijski službenici

Planiran broj učesnika: 20

Cilj seminara: Unaprjeđenje primjene standarda ESLJP-a u praksi najviših sudova i doprinos harmonizaciji sudske prakse.

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali izlagača

Edukatori: edukatori COE i edukatori CEST-a

Aktivnost planirana u saradnji sa Vijećem Europe, Ured COE Sarajevo kao zajednička aktivnost sa CEST-om RS-a u okviru Projekta „Zaštita slobode izražavanja i slobode medija u Bosni i Hercegovini – PROFREX BiH”

EU/CoE Horizontal Facility for the Western Balkans and Turkey.

5.7.SEMINAR: SLOBODA MEDIJA I SIGURNOST NOVINARA

Mjesto i datum održavanja: maj 2026. godine

Trajanje: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Cilj seminara: Unaprjeđenje komunikacije između nosilaca pravosudne funkcije i predstavnika medija.

Teme seminara:

- Proaktivna transparentnost i pristup informacijama, uključujući:
 - Komunikaciju s medijima i javnošću i kriznu komunikaciju
 - Komunikaciju s medijima i javnošću o konkretnim predmetima, npr. predmetima rodno-zasnovanog nasilja i predmetima koji uključuju maloljetna lica

Metod: prezentacija, primjeri iz prakse, diskusija

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: edukatori CEST-a

Aktivnost će biti realizovana u okviru saradnje sa Misjom OSCE u BiH kao zajednička aktivnost CEST FBIH CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

5.8.SEMINAR: SLAPP TUŽBE I ZAŠTITA NOVINARA

Mjesto i datum održavanja: septembar 2026.

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije, tužioci

Planiran broj učesnika: 20

Teme seminara:

- Samoregulacija medija
- SLAP tužbe
- Iskustva iz prakse

Cilj seminara: Unaprjeđenje primjene standarda ESLJP-a u praksi najviših sudova i doprinos harmonizaciji sudske prakse.

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali izlagača

Edukatori: edukatori COE i edukatori CEST-a

Aktivnost planirana u saradnji sa Vijećem Europe, Ured COE Sarajevo kao zajednička aktivnost sa CEST-om RS-a u okviru Projekta „Zaštita slobode izražavanja i slobode medija u Bosni i Hercegovini – PROFREX BiH”

EU/CoE Horizontal Facility for the Western Balkans and Turkey.

5.9. RADIONICA: RODNA RAVNOPRAVNOST – PREDRASUDE I STEREOTIPI

Napomena: Seminar je namijenjen učesnicima/cama koji se prvi put prijavljuju na ovu obuku i koji nisu prošli navedenu obuku.

Mjesto: 20.-22. maj 2026. godine

Trajanje: 3 dana

Datum održavanja: naknadno će biti određeno

Ciljna grupa: Sudije i tužioci koji do sada nisu prošli ovu obuku

Planirani broj učesnika: 12-15

Teme:

- Uticaj ličnog stava na donošenje presuda u predmetima rodno zasnovanog nasilja;
- Važnost primjene holističkog pristupa u predmetima rodno zasnovanog nasilja;
- Diskriminacija i opšti društveni stereotipi u predmetima rodno zasnovanog nasilja.

Cilj: Podizanje svijesti, senzibilizacija usmjerena na smanjenje predrasuda i stereotipa prema specifičnim manjinskim grupama u društvu čime će se poboljšati položaj oštećene u postupcima rodno zasnovanog nasilja (RZN), zatim pooštriti

blaga kaznena politika koja će dovesti do ostvarivanja svrhe sankcije odnosno direktne zaštite i satisfakcije žrtve krivičnih djela RZN.

Metod: Interaktivni pristup, rad u grupama, prezentacija, diskusija.

Edukativni materijal: materijali edukatora i slučajevi iz prakse, Specijalizirani priručnik za profesionalce/ke koji se u svom poslu susreću sa slučajevima rodno zasnovanog nasilja

Edukatori: edukatori Centra ženskih prava (Zenica)

Aktivnost će biti realizovana u okviru saradnje sa Centrom ženskih prava iz Zenice kao zajednička aktivnost CEST FBIH CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

5.10. SEMINAR: PRIMJENA STRATEGIJE ZA UNAPRJEĐENJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PRAVOSUĐU BIH

Mjesto: Sarajevo/Banja Luka

Trajanje: 2 x 2 dana

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: Osoblje pravosudnih institucija

Planirani broj učesnika: naknadno će biti određeno

Teme: Naknadno će biti utvrđeno.

Cilj: Bolje razumijevanje Strategije za unaprjeđenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH i strateškog planiranja uopšte, sa ciljem ostvarivanja postavljenih strateških ciljeva.

Metod: Interaktivni pristup, rad u grupama, prezentacija, diskusija.

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane VSTV BiH i edukatora

Edukatori: edukatori naknadno određeni od strane VSTV BiH.

Seminar će biti realizovan u saradnji sa VSTV BiH, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

5.11. SEMINAR: LJUDSKA PRAVA LGBTI OSOBA U BIH I PRAVNI MEHANIZMI NJIHOVE ZAŠTITE – ISKUSTVA IZ BIH I REGIJE

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 21. i 22. maja 2026. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika: 15

Teme:

- Zaštita prava LGBTI osoba kroz pravosuđe Bosne i Hercegovine, sa naglaskom na komparativnu praksu iz regije i EU (anti-diskriminaciono i krivično pravo)

Cilj seminara: Upoznavanje pravosudne zajednice i praktičara sa postojećim pravnim okvirom Bosne i Hercegovine i praksom u oblasti zaštite ljudskih prava marginaliziranih grupa, sa naglaskom sa ljudska prava LGBTI osoba, kroz konkretne primjere i slučajeve iz pravne prakse u BiH i zemljama regije.

Metod: predavanje, diskusija, analiza slučajeva iz prakse

Edukativni materijal: materijali edukatora, publikacije Sarajevskog otvorenog centra

Edukatori: Edukatori CEST-a FBiH, edukatori Sarajevskog otvorenog centra

Aktivnost će se realizovati u saradnji sa Sarajevskim otvorenim centrom.

5.12. SEMINAR: PRIPADNICI RANJIVIH GRUPA KAO SVJEDOCI U POSTUPKU

Mjesto održavanja: Sarajevo/Banja Luka
Datum održavanja: biće naknadno određeno
Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: do 25

Teme:

- Vještine ispitivanja svjedoka – pripadnika ranjivih grupa (djeca, osobe sa invaliditetom, Romi, LGBTI osobe, marginalizirane kategorije žena, itd.)

Cilj: Kada pripadnik određene ranjive grupe dođe u kontakt sa pravosuđem, tj. kada dođe u kontakt sa tužilaštvom, te se pojavi pred sudom, nosioci pravosudnih funkcija moraju osigurati da se komunikacija sa tom osobom odvija na odgovarajući način, posebno vodeći računa o tome da sudija upravlja postupkom, te, u tom svojstvu, ima pravo i obavezu da uspostavi takav način komunikacije, koji će biti prilagođen vulnerabilnom svjedoku, te stoga pozitivno utjecati na tok samog postupka. Naime, način postavljanja pitanja, te sadržaj pitanja, koja se postavljaju vulnerabilnom svjedoku, može negativno uticati na iskaz svjedoka, odnosno navesti ga da da netačan odgovor. Stoga, neophodno je da nosioci pravosudnih funkcija razviju odgovarajuće vještine, koje će im omogućiti da prepoznaju specifične komunikacione potrebe vulnerabilnog svjedoka, te da, u skladu s tim, uspostave takav sistem komunikacije, koji će vulnerabilnom svjedoku omogućiti da adekvatno učestvuje u postupku, tj. da razumije pitanje i da da odgovor, koji smatra tačnim.

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori naknadno zajednički određeni od strane CEST-a i VSTV BiH.

Seminar će biti realizovan u saradnji sa VSTV BiH, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

5.13. OBUKA: OBUKA ZA SAVJETNIKE ZA PREVENCIJU SEKSUALNOG I RODNO ZASNOVANOG UZNEMIRAVANJA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA BIH

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 30. novembar 2026. godine

Ciljna grupa: savjetnici za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u BiH

Planiran broj učesnika: 30

Cilj seminara: osposobljavanje savjetnika za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja za primjenu Smjernica za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Teme: Naknadno će se odrediti

Edukativni materijal: Smjernice za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini i materijali razvijeni od strane edukatora.

Edukatori: edukatori naknadno zajednički određeni od strane CEST-a i VSTV-a BiH.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH, Republike Srpske i Pravosudne komisije BD i VSTV BiH.

5.14. SEMINAR: ZAKONSKE NOVINE U OBLASTI SLOBODE MIRNOG OKUPLJANJA

Datum održavanja: maj/juni 2026. godine

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Broj učesnika: 60

Metod obuke: PP prezentacija, predstavljanje predmeta iz prakse, diskusija

Organizator: CEST RS, CEST FBiH, Misija OSCE-a u BiH

Edukatori: edukatori CEST-a i eksperti OSCE Misije u BiH pitanja

Seminar će biti realizovan u saradnji sa Misijom OSCE-a u Bosni i Hercegovini, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

5.15. SEMINAR: KONVENCIJA O PRAVIMA LICA SA INVALIDITETOM SA FOKUSOM NA ULOGU SUDA U POSTUPKU OSTVARIVANJA POSLOVNE SPOSOBNOSTI

Datum održavanja:

Mjesto održavanja: I termin Banja Luka, 24. april 2026. godine

II termin Sarajevo, 29. septembar 2026. godine

Trajanje: 2 x 1 dan

Ciljna grupa: sudije koje postupaju u predmetima oduzimanja poslovne sposobnosti

Planirani broj učesnika: 30

Cilj:

- Sticanje znanja o načinima preispitivanja vještine donošenja odluka osoba sa psihosocijalnim, intelektualnim i kognitivnim poteškoćama;
- Bolje razumijevanje poslovne sposobnosti uopšteno, kao i člana 12. Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom;
- Sticanje znanja o načinima pružanja podrške za ostvarivanje poslovne sposobnosti, kako bi se osiguralo da se osobama sa invaliditetom prvenstveno omogući pristup podršci, koja im je neophodna za donošenje odluka, te da se lišavanju poslovne sposobnosti pribjegava onda kada je to zaista neophodno i u obimu u kojem je to neophodno.

Seminar će biti realizovan u saradnji sa Kancelarijom visokog komesara Ujedinjenih nacija za ljudska prava (OHCHR), kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

5.16. OBUKA: PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU U FBiH

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: Sudije

Planirani broj učesnika: do 30

Teme:

- Karakteristike Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku u FBiH
- Prezentacija Izvještaja o dužini trajanja postupaka – analiza djelotvornosti Zakona
- Odlučivanje po prigovoru o dužini trajanja postupka
- Naknada nematerijalne štete

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: Edukatori CEST-a i/ili identificirane sudije

Aktivnost je planirana u saradnji sa Uredom Vijeća Evrope u Sarajevu.

6.USTAVNO PRAVO

6.1. OKRUGLI STOL: AKTUELNA PRAKSA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE PO APELACIJAMA IZ KRIVIČNE OBLASTI I GRAĐANSKE OBLASTI

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 02. novembar 2026.

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika: 50

Teme:

- Dopustivost apelacije
- Odnos Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i redovnih sudova u kontekstu člana VI/3.b)
- Direktna primjena EKLP i Ustava BiH (Zahtjev za ocjenu kompatibilnosti pravne norme sa Ustavom BiH i Zahtjev za mišljenje Evropskog suda)
- Novija praksa Ustavnog suda BiH po apelacijama u krivičnoj oblasti
- Novija praksa Ustavnog suda BiH po apelacijama u građanskoj oblasti
- Incidentalna kontrola ustavnosti

Cilj okruglog stola: Prezentiranje prakse Ustavnog suda Bosne i Hercegovine po apelacijama iz krivične i građanske oblasti.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: sudije Ustavnog suda BiH i stalni edukatori CEST-a FBiH

7.KRIVIČNO PRAVO

7.1. OKRUGLI STOL: PRAKSA VRHOVNOG SUDA F BiH IZ KRIVIČNE OBLASTI

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 23. i 24. novembar 2026. godine

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata i tužioci

Planiran broj učesnika: 80

Teme:

- Praksa Vrhovnog suda FBiH, procesno i materijalno pravo
- Bitne povrede postupka kao razlog za ukidanje prvostepene presude
- Činjenični opis djela u optužnici i izreci presude
- Vještačenje kao radnja dokazivanja u istrazi i glavnom pretresu
- Kažnjavanje zbog narušavanja reda i procesne discipline
- Pismena izrada rješenja o određivanju i produženju pritvora

Cilj okruglog stola: Unapređenje standarda u prvostepenom krivičnom postupku, ujednačavanje prakse i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH/sudije Vrhovnog suda FBiH

7.2. OBUKA: OBRAZLOŽENJE KRIVIČNE PRESUDE I TEHNIKE PISANJA

Datum održavanja: 14. i 15. april 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- izrada presude (obrazloženje i razumljivost presude);
- pravo na obrazloženu sudsku odluku;
- dokazi na kojima se zasniva presuda (uz poseban osvrt na unakrsno ispitivanje);
- izricanje i objavljivanje presude;
- pismena izrada presude – praktični primjeri;
- povrede odredaba postupka, razlozi za ukidanje odluka, najčešće greške u pisanju presuda.

Cilj: Unapređenje standarda u izradi presude, usaglašavanje metodologije izrade presude i izbjegavanje nepravilnosti prilikom izrade presude u praksi.

Metod: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

Obuka će biti realizovana u saradnji sa Uredom Vijeća Evrope u Sarajevu, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH.

7.3. SEMINAR: IZMJENE I DOPUNE KZ FBiH SA POSEBNIM OSVRTOM NA KRIVIČNA DJELA IZ MRŽNJE

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, mart 2026. godine

Trajanje: 1 dana

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata i tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Prezentacija krivičnih djela prema noveliranom Krivičnom zakonu FBiH;
- Primjena Istanbulske konvencija i Lanzarote konvencija;
- Krivična djela iz mržnje, krivično djelo nasilje u porodici;
- Prezentacija sudske prakse.

Cilj okruglog stola: Upoznavanje učesnika sa novelama Krivičnog zakona FBiH.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH/Vrhovnog suda FBiH

Ova aktivnost će biti realizovana u saradnji sa OSCE Misijom u BiH.

7.4. SEMINAR: KRIVIČNA DJELA PROTIV SPOLNE SLOBODE I MORALA, S POSEBNIM OSVRTOM NA DJELA UČINJENA NA ŠTETU DJECE (GLAVA XIX I XIX a) KZ FBiH)

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 19. maj 2026. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije prvostepenih sudova krivičnog referata i tužioci

Planiran broj učesnika: 40

Teme: Krivična djela protiv spolne slobode i morala

- seksualno zlostavljanje i iskorištavanje djece
- seksualno i rodnozasnovano nasilje prema osobama sa invaliditetom
- krivična djela protiv polnog iskorištavanja i zlostavljanja djeteta

Cilj seminara: edukacija u oblasti materijalnog krivičnog prava

Metod: predavanje, diskusija

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

7.5. RADIONICA: PRIMJENA PROPISA U OBLASTI NASILJA U PORODICI I NASILJA PREMA ŽENAMA

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: biće naknadno određeno

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: Prvenstveno nosioci pravosudnih funkcija, uz mogućnost uključivanja policijskih službenika i socijalnih radnika.

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Uzroci i posljedice nasilja u porodici i nasilja prema ženama
- Uloga policije – istražne radnje, zaštitne mjere
- Uloga tužilaštva i pravosuđa– krivični postupak, zaštitne mjere

- Uloga centara za socijalni rad – praćenje provedbe zaštitnih mjera
- Ostali servisi i usluge
- Obaveze nadležnih organa.

Cilj radionice: Osigurati ujednačenu primjenu propisa i unaprijediti postupanje nadležnih organa.

Metod: razmjena iskustava, diskusija kroz primjere iz prakse

Edukativni materijal: Materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

Aktivnost je planirana u saradnji sa Gender Centrom Vlade FBiH.

7.6. SEMINAR: RODNA RAVNOPRAVNOST I BORBA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: biće naknadno određeno

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: Sudije i tužioci

Planiran broj

učesnika: 30

Teme:

- Standardi suđenja u predmetima rodno zasnovanog nasilja u skladu sa praksom ESLJP i Istanbulskom konvencijom
- Korištenje vještačenja i digitalnih dokaza u predmetima nasilja nad ženama (poruke, fotografije, elektronska komunikacija)

Cilj: Unaprijediti razumijevanje rodne dimenzije u pravosuđu i osnažiti sudije i tužioce za primjenu relevantnih domaćih zakona i međunarodnih standarda.

Metod: razmjena iskustava, diskusija kroz primjere iz prakse

Edukativni materijal: Materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-ova

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBIH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.7.OBUKA: UNAPREĐENJE POSTUPANJA POLICIJSKIH INSPEKTORA I TUŽILACA U ISTRAZI I PROCESUIRANJU SLUČAJEVA SEKSUALNOG NASILJA

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: oktobar/novembar 2026. godine

Ciljna grupa: tužioci i OSL - predstavnici policije

Teme:

- Priručnik za razmatranje krivičnog djela u sudskoj praksi u BiH
- Postupanje policijskih inspektora i tužilaca u istrazi i procesuiranju krivičnih djela seksualnog nasilja u F BiH
- Aktuelna praksa

Cilj: Uvezivanje rada i jačanje kapaciteta policije i pravosuđa u kontekstu procesuiranja navedenih krivičnih djela.

Aktivnost je planirana u saradnji sa Atlantskom inicijativom.

7.8.OBUKA: PROCESUIRANJE KRIVIČNIH DJELA POČINJENIH IZ MRŽNJE I GOVORA MRŽNJE

Mjesto održavanja: Sarajevo - Igman

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 13. marta 2026. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci i OSL - predstavnici policije

Teme:

- prepoznavanje i procesuiranje krivičnih djela počinjenih iz mržnje i govora mržnje

Cilj: Uvezivanje rada i jačanje kapaciteta policije i pravosuđa u kontekstu procesuiranja navedenih krivičnih djela.

Aktivnost je planirana u saradnji sa Atlantskom inicijativom.

7.9. SEMINAR: ULOGA SUDIJE ZA PRETHODNO SASLUŠANJE PRILIKOM POTVRĐIVANJA OPTUŽNICE I IZJAVLJIVANJE PRETHODNIH PRIGOVORA OD STRANE OPTUŽENOG

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 20. april 2026. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: Do 30 učesnika

Teme:

- Obaveze sudije za prethodno saslušanje prilikom potvrđivanja optužnica – opće odredbe Zakona o krivičnom postupku
- Poteškoće u postupanju sudije za prethodno saslušanje prilikom potvrđivanja optužnice
- Postupanje sudije za prethodno saslušanje u slučaju izjavljivanja prethodnih prigovora, sa posebnim osvrtom na prigovor zakonitosti dokaza

Cilj seminara: Sticanje znanja o postupku potvrđivanja optužnice i posljedicama koje za cjelokupan postupak može imati formalno potvrđivanje optužnice bez detaljnog razmatranja.

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-ova

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBIH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.10. SEMINAR: ZNAČAJ ODRŽAVANJA PRETPRETRESNOG ROČIŠTA I EFIKASNO PLANIRANJE I RUKOVOĐENJE GLAVNIM PRETRESOM

Mjesto održavanja:	Sarajevo
Datum održavanja:	biće naknadno određeno
Trajanje:	1 dan
Ciljna grupa:	sudije krivičnog referata
Planiran broj učesnika:	Do 30 učesnika

Teme:

- Upoznavanje sa relevantnim nalazima i preporukama stručnih izvještaja o trajanju i načinu vođenja krivičnih postupaka u BiH u poređenju sa međunarodnim standardima;
- Uvođenje redovne prakse održavanja pretpretresnog ročišta: korištenje punog potencijala instituta u cilju efikasnog planiranja i provođenja glavnog pretresa;
- Planiranje glavnog pretresa u jednostavnijim predmetima;
- Koncentracija i kontinuitet glavnog pretresa: provođenje što manjeg broja ročišta u predmetu, sa što kraćim razmakom između ročišta, uz optimalno trajanje svakog ročišta;
- Osiguravanje procesne discipline: primjena relevantnih odredbi Zakona o krivičnom postupku kako bi se spriječilo odugovlačenje postupka;
- Rezultati primjene aktivnosti u okviru projekta "Jačanje kapaciteta pravosuđa VSTV-a BiH" i primjena instituta koji osiguravaju efikasnije i kvalitetnije suđenje.

Cilj seminara: Osigurati efikasno i kvalitetno suđenje u krivičnim predmetima uz maksimalnu koncentraciju glavnog pretresa. VSTV BiH u okviru projekta "Jačanje kapaciteta pravosuđa" provodi niz mjera u ciljnim sudovima kojima se nastoji reorganizirati rad u krivičnim predmetima u cilju ispunjavanja relevantnih preporuka stručnih izvještaja o stanju u pravosuđu, s fokusom na trajanje i kvalitet glavnog pretresa.

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijal: Edukativni materijali pripremljeni od strane edukatora, radni materijali projekta „Jačanje kapaciteta pravosuđa VSTV-a BiH”.

Edukatori: sudije krivičnog referata ciljnih sudova JCB projekta/stalni edukatori CEST-a.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBIH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.11. SEMINAR: ODMJERAVANJE KAZNE POČINIČIMA KRIVIČNIH DJELA, S POSEBNIM OSVRTOM NA OCJENU OTEŽAVAJUĆIH I OLAKŠAVAJUĆIH OKOLNOSTI

Mjesto i datum održavanja: I termin Sarajevo, 30. april 2026. godine

II termin Banja Luka, 05. oktobar 2026. godine

Trajanje: 2x1 dan

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: naknadno će biti određeno

Teme: Ocjena otežavajućih i olakšavajućih okolnosti, odmjeravanje kazne, obrazlaganje presude u dijelu odluke o kazni.

Cilj seminara: Osiguranje pravilne ocjene otežavajućih i olakšavajućih okolnosti, odmjeravanje adekvatnih kazni, te pravilno obrazlaganje presuda u dijelu odluke o kazni.

Edukativni materijal: Materijali razvijeni od strane edukatora.

Edukatori: sudije Vrhovnih sudova zajednički određeni od strane CEST-ova i VSTV-a BiH.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBIH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.12. SEMINAR: RAZUMIJEVANJE PRAVNE KVALIFIKACIJE I OBILJEŽJA KRIVIČNOG DJELA PRANJA NOVCA⁶

Mjesto održavanja: Sarajevo/Banja Luka
Datum održavanja: 08. maj 2026. godine
Trajanje: 1 dan
Ciljna grupa: sudije krivičnog odjeljenja
Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Domaći i međunarodni pravni okvir (Definicija i osnovni oblici pranja novca, veza između pranja novca i drugih oblika kriminala i krivičnih djela (npr. Neovlašteni promet opojnim drogama, Krivična djela korupcije, krivična djela Finansiranja terorizma))
- Specifičnosti krivičnog postupka kod krivičnih djela pranja novca (Posebnosti dokazivanja – finansijske analize, saradnja sa tužilaštvom, primjena instituta proširenog oduzimanja imovinske koristi stečene krivičnim djelom)
- Sudska praksa i izazovi (Analiza domaćih i međunarodnih presuda, izazovi u kvalifikaciji djela i dokazivanju, ujednačavanje sudske prakse – dileme i preporuke)
- Međunarodna dimenzija i međunarodna saradnja (Mehanizmi međunarodne pravne pomoći, izazovi u procesuiranju sa međunarodnim elementom, dobre prakse iz regiona)

Cilj seminara: Cilj ove edukacije je unaprjeđenje znanja i vještina sudija u oblasti procesuiranja krivičnih djela pranja novca s posebnim fokusom na razumijevanje kompleksnosti i specifičnosti ove vrste krivičnih djela.

Metod: Interaktivni seminar i razmjena iskustava među učesnicima.

Edukativni materijal: Materijal razvijen od strane edukatora

Edukatori: sudije Vrhovnih sudova FBiH i RS

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBIH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

⁶ Tema uvrštena u skladu sa mjerama iz Izvještaja MONEYVAL-a.

7.13. OBUKA: KRIVIČNA DJELA PROTIV IZBORNIH PRAVA

Mjesto održavanja: Banja Luka
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 20. februar 2026. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci, OSL
Planiran broj učesnika: 35

Teme:

Pravila izbornog procesa - relevantni zakonodavni okvir:

- Izborna prevara i srodna djela u krivičnim zakonima u BiH
- Nadležnost za procesuiranje izbornih krivičnih djela i primjena načela „Ne bis in idem“
- Uloga sudova u kreiranju kaznene politike za krivična djela koja ugrožavaju integritet izbora, postizanje konzistentne prakse
- analiza konkretnih primjera iz dosadašnje prakse tužilaštava, ali i sudske prakse
- u procesuiranju krivičnih djela koja ugrožavaju integritet izbora.

Cilj:

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBiH CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.14. SEMINAR: ZLOUPOTREBA POLOŽAJA ILI OVLAŠĆENJA IZ ČLANA 383. KZ FBiH

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 21. april 2024. godine

Trajanje: 1 dan
Ciljna grupa: sudije i tužioce
Planiran broj učesnika: Do 30 učesnika

Teme:

- Zakonska obilježja kd Zloupotreba položaja ili ovlašćenja u sudskoj praksi
- Kd Zloupotreba položaja ili ovlašćenja – krivičnopravni i krivičnoprocesni aspekti
- Krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja – nedostaci u procesuiranju

Metod: predavanje i sudska praksa

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

7.15. SEMINAR: UČINJENJE KRIVIČNOG DJELA U SASTAVU ODREĐENIH OBLIKA KRIMINALNOG UDRUŽIVANJA I ODGOVORNOST PRAVNIH OSOBA ZA KRIVIČNA DJELA

Mjesto i održavanja: Sarajevo

Datum održavanja: 16. juni 2026. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i tužioce

Planiran broj učesnika: Do 30 učesnika

Teme:

- Oblici kriminalnog udruživanja
- Krivična djela udruživanja radi činjenja krivičnih djela
- Krivično djelo Organizirani kriminal
- Odgovornost pravnih osoba za krivična djela;
- Postupak za krivična djela protiv pravnih osoba.

Metod: predavanje i sudska praksa

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

7.16. SEMINAR: ODLUČIVANJE O OPTUŽNICI

Mjesto i održavanja: Sarajevo

Datum održavanja: 04. mart 2026. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i tužioce

Planiran broj učesnika: Do 30 učesnika

Teme:

- Odlučivanje o optužnici
- Priprema za glavni pretres i rukovođenje glavnim pretresom
- Odlučivanje o optužnici - Primjeri iz prakse sa diskusijom

Metod: predavanje i sudska praksa

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

7.17. SEMINAR: OCJENA DOKAZA U KRIVIČNOM POSTUPKU

Datum i mjesto održavanja: biće naknadno određeno, Brčko distrik BiH

Trajanje: 2 dana

Broj učesnika: do 50

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukatori: edukatori CEST-ova

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravnosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.18. OBUKA : ELEKTRONSKI DOKAZI – NAČIN PRIBAVLJANJA I IZVOĐENJA NA GLAVNOM PRETRESU

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 12. i 13. mart 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Teme:

- Prikupljanje elektronskih dokaza
- Izvođenje elektronskih dokaza na glavnom pretresu
- Prekogranično pribavljanje elektronskih dokaza

Cilj seminara: Obuka o tehnikama pribavljanja elektronskih dokaza i načinu njihovog izvođenja na glavnom pretresu.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a FBiH

7.19. SEMINAR: KRIVIČNO-PRAVNA ZAŠTITA OKOLIŠA/ŽIVOTNE SREDINE

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2x2 dana

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Zakonski i institucionalni okvir u BiH i Evropskoj Uniji
- Sudske prakse zemalja EU u pogledu zaštite okoliša, s osvrtom na tok krivičnog postupka kod krivičnih dijela protiv životne sredine
- Kriminološka obilježja ekološkog kriminaliteta u BiH
- Priprema i obrada hipotetičkih slučajeva iz prakse

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u saradnji sa partnerima.

7.20. RADIONICA: KRIVIČNA DJELA NAD DIVLJIM ŽIVOTINJAMA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 09. marta 2026. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Cilj: Jačanje institucionalnih kapaciteta i uspostava saradnje sa nadležnim državnim institucijama kako bi se osigurala stvarna podrška protiv štetne prakse trovanja divljih životinja.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

Aktivnost će biti realizovana u saradnji sa Orintološkim društvom Naše ptice, kroz projekat BalkanDetox LIFE.

7.21. SEMINAR: PREZENTACIJA ZAKONSKIH RJEŠENJA I SUDSKE PRAKSE U BiH – NEOVLAŠTENI PROMET ORUŽJEM I VOJNOM OPREMOM TE PROIZVODIMA DVOJNE NAMJENE

Mjesto održavanja: Sarajevo

Datum održavanja: I termin 24. i 25. mart 2026 godine

II termin 14. i 15. april 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Teme:

- Usklađivanje domaćeg krivičnog zakonodavstva sa Protokolom UN o vatrenom oružju
- Istraga i gonjenju krivičnih dela koja se odnose na vatreno oružje
- Primjena posebnih dokaznih radnji
- Međunarodna saradnja u istragama
- Usklađivanje sudske prakse u predmetima koji se odnose na vatreno oružje

Aktivnost će biti realizovana u saradnji sa UNDOC-om.

7.22. OBUKA: TUMAČENJE KRIVIČNOG DJELA FINANSIRANJA TERORIZMA U SKLADU SA NACIONALNIM ZAKONODAVSTVOM I MEĐUNARODNIM STANDARDIMA ⁷

Mjesto održavanja: Sarajevo/Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Teme:

- Prepoznavanje i procesuiranje nasilnog ekstremizma
- Tumačenje krivičnog djela finansiranje terorizma u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim standardima
- Finansijske istrage i ciljane finansijske mjere u borbi protiv finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje
- Finansiranja terorizma i obilježja krivičnog djela

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBIH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

⁷ Tema uvrštena u skladu sa mjerama iz Izvještaja MONEYVAL-a.

7.23. OBUKA: FINANSIJSKE ISTRAGE I CILJANE FINANSIJSKE MJERE U BORBI PROTIV FINANSIRANJA TERORIZMA I ŠIRENJA ORUŽJA ZA MASOVNO UNIŠTENJE (PROLIFERACIJA) ⁸⁹

Mjesto održavanja: Naknadno će biti određeno

Trajanje: Naknadno će biti određeno

Datum održavanja: Naknadno će biti određen

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBIH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.24. OBUKA: ORGANIZIRANI KRIMINAL, KORUPCIJA I FINANSIJSKE ISTRAGE

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: naknadno će biti određeno

Datum održavanja: naknadno će biti određeno

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Teme:

Finansijske istrage i praćenje tokova novca:

- Korištenje finansijskih analiza u dokaznom postupku
- Oduzimanje nezakonito stečene imovine – domaća praksa i međunarodni standardi

Međunarodna saradnja i pravna pomoć:

- Upotreba dokaza pribavljenih međunarodnom pravnom pomoći
- Razmjena informacija i saradnja sa finansijsko-obavještajnim jedinicama

Digitalna imovina i kriptovalute u kontekstu krivičnih postupaka:

- Identifikacija, zapljena i vrednovanje digitalne imovine.

⁹ Tema uvrštena u skladu sa mjerama iz Izvještaja MONEYVAL-a.

Cilj: Jačanje vještina u procesuiranju složenih finansijskih i koruptivnih predmeta, s fokusom na oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i međunarodnu pravnu saradnju.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.25. SEMINAR: JAČANJE ODGOVORA NA TRGOVINU LJUDIMA U BIH

Datum i mjesto održavanja: Sarajevo/Banja Luka

Trajanje: 2 dana

Broj učesnika: 30

Ciljna grupa: sudije, tužioci i predstavnici policijskih agencija

Cilj: Obuka ima za cilj jačanje kapaciteta svih učesnika i omogućava im da kroz praktičan rad unaprijede svoje vještine u zaštiti žrtava i vođenju složenih istraga u slučajevima trgovine ljudima. Takođe, biće dostupan i HELP modul Savjeta Evrope na istu temu.

Edukativni materijal: prezentacije i primjeri iz prakse

Edukatori: biće naknadno utvrđeni

Aktivnost će biti realizovana u saradnji sa Vijećem Evrope, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.26. OBUKA: TRGOVINA LJUDIMA - „PREPOZNAVANJE SLUČAJEVA TRGOVINE LJUDIMA I ZAŠTITA ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA I EFIKASNIJE KAŽNJAVANJE UČINITELJA

Datum i mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: 2x2 dana

Broj učesnika: 30

Teme:

- Domaće zakonodavstvo i međunarodni standardi-aktuelna novija praksa
- Izazovi u zaštitu žrtava i krivično gonjenje počinitelja trgovine ljudima

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Udruženjem Centar za istraživanje politike suprotstavljanja kriminalitetu (CPRC).

7.27. OBUKA: MIGRACIJE

Datum i mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: 2 dana

Broj učesnika: 30

Teme:

- Upravljanje pitanjima migracija
- Relevantne etičke i pravne norme i međunarodni standardi
- Kršenje prava migranata i tražitelja azila

Cilj: Upostaviti jasne i sveobuhvatne standarde i pristup pitanjima migranata i azilanata.

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Udruženjem Centar za istraživanje politike suprotstavljanja kriminalitetu (CPRC).

7.28 OBUKA: ODUZIMANJE NELEGALNO STEČENE IMOVINE

Datum i mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: 2 dana

Broj učesnika: 30

Teme:

- Privremeno oduzimanje predmeta kao radnja dokazivanja
- Privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom
- Prošireno oduzimanje nelegalno stečene imovine

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa partnerima (OSCE Misija u BiH, Vijeće Evrope).

7.29. EDUKACIJA: PRIMJENA INSTITUTA PROŠIRENOG ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI PRIBAVLJENE KRIVIČNIM DJELOM, POVEZANA LICA I KOORDINACIJA NADLEŽNIH TIJELA U POSTUPKU ODUZIMANJA

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: dva dana

Datum održavanja: 27.-29. aprila 2026. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci i policijski službenici

Planiran broj učesnika: 30-35

su

Cilj radionice: unaprijediti znanja o proširenom oduzimanju imovinske koristi kroz zajedničke obuke sudija i tužilaca

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: domaći i međunarodni stručnjaci

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom (FAZUOI)

7.30. EDUKACIJA: IZAZOVI KOD PRIMJENE ZAKONA O ODUZIMANJU NEZAKONITO STEČENE IMOVINE KRIVIČNIM DJELOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: dva dana

Datum održavanja: 20.-22. maja 2026. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci, policijski službenici, državni službenici

Planiran broj učesnika: 30-35

Cilj radionice: unaprijediti znanja o oduzimanju imovinske koristi, problemi i izazovi kod utvrđivanja i otkrivanja imovine proistekle iz krivičnih djela

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: domaći i međunarodni stručnjaci

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom (FAZUOI).

7.31. EDUKACIJA: POSTUPCI ODUZIMANJA NEZAKONITO STEČENE IMOVINE KRIVIČNIM DJELOM S POSEBNIM OSVRTOM NA FINACIJSKE ISTRAGE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: 2x dva dana

Datum održavanja: I. termin 15.- 17. septembra 2026. godine
II. termin 02. - 04. novembra 2026. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci, policijski službenici, državni službenici

Planiran broj učesnika: 30-35

Cilj radionice: unaprijediti znanja o oduzimanju imovinske koristi, problemi i izazovi kod utvrđivanja i otkrivanja imovine proistekle iz krivičnih djela, te unaprijediti znanja u pogledu same

finansijske istrage

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijal edukatora

Edukatori: domaći i međunarodni stručnjaci

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom (FAZUOI)

7.33. SEMINAR: UNAPREĐENJE MEĐUNARODNE PRAVNE SARADNJE I POMOĆI

Mjesto održavanja: Sarajevo/Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 15. juni 2026. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci i predstavnici policijskih agencija

Planiran broj učesnika: 30

Cilj seminara: Ova tema je značajna posebno imajući u vidu novi Treći protokol na Konvenciju Savjeta Evrope o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, putem kojeg se afirmišu postojeći i uvode novi digitalni instrumenti za bržu i efikasniju međunarodnu pravnu saradnju u svim fazama krivičnog postupka.

Edukatori: Predstavnici ministarstava pravde

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.34. SEMINAR: ZAŠTITA UGROŽENIH SVJEDOKA I SVJEDOKA POD PRIJETNJOM

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 15. maj 2026. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci i predstavnici policijskih agencija

Planiran broj učesnika: 30

Cilj seminara: Jedan od strateških ciljeva Strategije sigurnosti pravosuđa u BiH Visokog sudskog i tužilačkog savjeta BiH jeste uspostavljanje adekvatnog sistema zaštite sudionika u sudskim postupcima, naročito zaštićenih svjedoka i drugih ugroženih kategorija.

Edukatori: Edukatori CEST-ova

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

7.35. RADIONICE: REGIONALNE RADIONICE NA TEMU VISOKOTEHNOLOŠKOG KRIMINALA

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: Više dvodnevni i trodnevni radionice

Datum održavanja: naknadno će biti određeno

Ciljna grupa: sudije, tužioci i predstavnici policijskih agencija

Planiran broj učesnika: do 30

Cilj radionice: Obraditi aktuelne teme iz oblasti visokotehnološkog kriminala kao što su prikupljanje digitalnih dokaza, korištenje kriptovanih aplikacija kao dokaza u krivičnom postupku, oduzimanje virtuelne imovine i ostalo.

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: prezentacije i primjeri iz prakse

Edukatori: naknadno će biti određeni

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u saradnji sa međunarodnim partnerima (Vijeće Evrope – CyberSEE, CRDF Global, WB3C).

7.36. KOORDINACIONI SASTANAK SUDIJA I TUŽILACA U BIH

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika: 25

Cilj seminara: Nastavak tradicionalnih koordinacionih sastanaka tužilaca u BiH koji postupaju u predmetima u kojima se pojavljuju maloljetnici, uz učešće i sudija koje rade na ovim predmetima. Obljuba sa djetetom mlađim od petnaest godina - primjena osnova isključenja protivpravnosti tj. stav 6. člana 172 i kvalifikatorne okolnosti velike nesrazmjere u zrelosti i uzrastu između učinioca i žrtve.

Metod i materijal: Prezentacija prakse i diskusija

Edukatori: edukatori CEST-ova

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

8. MEĐUNARODNO HUMANITARNO PRAVO – RATNI ZLOČINI**8.1. SEMINAR: KRIVIČNOPRAVNA ODGOVORNOST U PREDMETIMA RATNIH ZLOČINA**

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 21. oktobar 2026. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci, stručni saradnici i istražioci koji rade na predmetima ratnih zločina

Planiran broj učesnika: 25-30

Cilj seminara: unaprijediti znanja o pojmovima međunarodnog humanitarnog prava

Metod: radionica

Edukativni materijal:

Edukatori: domaći i međunarodni stručnjaci

Obuka će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH.

8.2. RADIONICA: IZAZIVANJE NACIONALNE, RASNE I VJERSKE MRŽNJE, RAZDORA I NETRPELJIVOSTI

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 03. mart 2026. godine

Ciljna grupa: sudije i stručni saradnici koji rade na predmetima ratnih zločina

Planiran broj učesnika: 25-30

Teme:

- Krivična djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina – Glava XV KZ BiH
- podstrekavanje na nasilje i mržnju
- aktuelna sudska praksa – čl 145. A KZ BiH

Metod: interaktivni i diskusija

Edukativni materijal: materijal edukatora

Edukatori: domaći i međunarodni stručnjaci

Obuka će biti realizovana u saradnji sa TRIAL International.

10. SPECIJALISTIČKE OBUKE

10.1. SPECIJALISTIČKA OBUKA: SEKSUALNO ISKORIŠTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU ”

Napredne edukacije i unaprjeđenje znanja sudija, tužilaca i OSL o procesuiranju slučajeva seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju nakon završene obuke za sticanje uvjerenja o posebnom znanju i vještinama za rad na predmetima sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku. Obuka se sastoji od 3 modula odnosno tri radionice. Kako bi završili naprednu specijalističku obuku potrebno je pohađati sve tri predviđene radionice iz domena nasilja nad djecom u digitalnom okruženju.

10.1.1. SPECIJALISTIČKE RADIONICE: „SEKSUALNO ISKORIŠTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU ”

Mjesto održavanja: Sarajevo ili Banja Luka

Trajanje: 3 dana

Datum održavanja: naknadno će biti određeno

Ciljna grupa: sudije, tužioci, predstavnici policijskih agencija

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

MODUL 1- SEKSUALNO ISKORISTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUZENJU – ETIOLOGIJA I FENOMENOLOGIJA

- Nasilje nad djecom u digitalnom okruženju – globalni trendovi
- Seksualno iskoristavanje i zlostavljanje djece u digitalnom okruženju
- Cyberbullying, Grooming, Sexting & Sextortion, Live Stream
- Konvencija Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja

- Implementacija poglavlja VI (Materijalno kazneno pravo) Lanzarote konvencije u krivično zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini
- Krivična djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece u KZ RS
- Krivičnopravna zaštita polnog integritete djece u KZ FBiH i KZ BD BiH
- Zakon o posebnom registru lica pravosnažno osuđenih za krivična djela seksualne zloupotrebe i iskorištavanja djece RS

MODUL 2-PROCESUIRANJE SLUČAJEVA SEKSUALNOG ISKORISTAVANJA I ZLOSTAVLJANJA DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU (PRAVNI OKVIR)

- **Cyber kriminal“ i zaštita djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja – međunarodni i nacionalni pravni okvir**
- Prezentacija stanja i usklađenosti sa međunarodnim zahtjevima napodručju materijalnog i procesnog krivičnog zakonodavstva
- Aktuelni primjeri procesuiranja krivičnih djela iz okvira seksualnog
- **Postupci za zaštitu djeteta/žrtve/svjedoka**
- Kontakt djeteta kao svjedoka/oštećenog sa organima krivičnog gonjenja nakon izvršenog krivičnog djela na njegovu štetu ili saznanja za krivično djelo
- Postupanje i uloga zakonskog zastupnika/staratelja ili službe socijalni zaštita
- Uloga djeteta kao svjedoka u toku istrage -priprema i saslušanje
- Dijete kao svjedok u postupku pred Sudom
- **Procesuiranje krivičnih dijela zlostavljanja djeteta**
- Analiza krivičnih dijela na štetu djece i maloljetnika iz odredbi Entitetskih i Krivičnog zakona Brčko Distrikt BiH s fokusom na seksualno iskorištavanje i zlostavljanje
- **Psihološka podrška djeci žrtvama i svjedocima - ispitivanje prilagođeno djeci**
- Značaj psihološke procjene trenutnog stanja i pripreme djeteta za svjedočenje

MODUL 3 -FORENZICKA ISTRAGA, DIGITALNI OKVIR I PROCESNO PRAVNO FORMIRANJE DOKAZA

- **Forenzička istraga i digitalni okvir dokaza**
- Digitalna forenzika
- Digitalni podaci na uređajima i mreži
- **Otkrivanje, razjašnjavanje i dokazivanje krivičnih djela „cyber kriminala“**
- Osnovne karakteristike i specifičnosti otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela „cyber kriminala“
- **Elektronski dokazi i vjestacenje digitalnih uređaja**
- Mobilni uređaji i operativni sistemi
- Digitalna forenzika
- Ekstrakcija digitalnih dokaza

Cilj radionice: Namjenjena grupi učesnika koja će proći sva tri Modula, tri radionice kao specijalističku obuku iz domena nasilja nad djecom u digitalnom okruženju Edukacije i unaprjeđenje znanja sudija, tužilaca i OSL o procesuiranju slučajeva seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju, provođenje obuka i studije slučaja.

Metod: izlaganja, studija slučaja i diskusija

Edukativni materijal: Priručnik za obuku o profesionalaca o iskorištavanju djece u digitalnom okruženju i Smjernice za postupanje profesionalaca

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH, CEST RS i eksperti Save the Children

Nastavni plan i program kao i priručnik razvijeni u saradnji s Save the Children u okviru Projekta “Prevenција i rad na spriječavanju seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju u Bosni i Hercegovini.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH, RS i Pravosudne komisije BD BiH

10.2. PROGRAM EDUKACIJE ZA STICANJE POSEBNIH ZNANJA I KONTINUIRANO STRUČNO OSPOSABLJAVANJE I USAVRŠAVANJE SUDIJA I TUŽILACA IZ OBLASTI DJEČIJIH PRAVA, PRESTUPNIŠTVA MLADIH I NJIHOVE KRIVIČNOPRAVNE ZAŠTITE

Prema Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj: 7/14 od 29.01.2014. godine - u daljnjem tekstu: Zakon), o sticanju posebnih znanja i kontinuiranom stručnom osposobljavanju i usavršavanju sudija i tužilaca iz oblasti dječijih prava, prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite, brine se Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH i to pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (član 198. stav 1. Zakona). Zakon između ostalog propisuje da Centar osigurava **sudijama i tužiocima** uvjerenja ili certifikate o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite (član 198. st 3.).

Centri za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH u saradnji sa VSTV BiH uz poršku UNICEF-a su finalizirali novi jedinstveni program specijalističke obuke za nosioce pravosudnih funkcija, koji će se provoditi u Federaciji i Republici Srpskoj.

Program obuke sastoji se od tri tematske cjeline a njegovo trajanje biće 6 dana obuke.

Tokom 2026. godine program specijalističke obuke bit će namijenjen sudijama i tužiocima koji na osnovu člana 20. Zakona budu postavljeni za sudiju/tužioca za maloljetnike, a tokom prethodnih godina nisu prošli specijalističku obuku i stekli certifikate o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite (član 20. Zakona: „Sudiju postavlja na vrijeme od pet godina opća sjednica suda, a tužioca na vrijeme od 5 godina kolegij tužilaca. Nakon isteka pet godina, sudija, odnosno tužilac može biti ponovo postavljen na istu funkciju“).

„Program edukacije za sticanje posebnih znanja i kontinuirano stručno osposobljavanje i usavršavanje sudija i tužilaca iz oblasti dječijih prava, prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite“

Trajanje obuke: 6 dana

Plan obuke: 3 dvodnevne radionice, Sarajevo i Banjaluka

Broj polaznika: -

Metod i materijal: Interaktivne prezentacije, prikaz slučajeva, studijska posjeta.

Za sticanje uvjerenja ili certifikate o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite, potrebno je pohađanje cijelog programa obuke, sve tri cjeline odnosno svih 6 dana obuke kao i preduslov završetak online HELP kursa vezanog za Prava djeteta i pravda prilagođena djeci putem online HELP platforme Vijeća Evrope.

PRVI TEMATSKI CIKLUS:

KRIVIČNI POSTUPAK PREMA DJECI I MALOLJETNICIMA

- ✓ Etiologija i fenomenologija maloljetničkog prestupništva – kriminološki osvrt
- ✓ Sistem maloljetničkog pravosuđa i međunarodni standardi sa aspekta relevantnih međunarodno pravnih instrumenata iz oblasti prava djeteta
- ✓ Krivični postupak prema maloljetnicima
- ✓ Maloljetničko materijalno krivično pravo
- ✓ Maloljetničko izvršno krivično pravo
- ✓ Zaštita maloljetnika i uvod u prava djeteta

DRUGI TEMATSKI CIKLUS:

PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU U PRAKSI

- ✓ Primjena alternativnih mjera i mjera preusmjeravanja u krivičnom postupku prema maloljetnicima
- ✓ Krivična djela na štetu djece
- ✓ Primjena Zakona u praksi i zaštita djece žrtava i njihova resocijalizacija-praktični primjeri

TREĆI TEMATSKI CIKLUS:

PSIHOLOGIJA MALOLJETNIKA I ULOGA ORGANA STARATELJSTVA U KRIVIČNOM POSTUPKU PREMA MALOLJETNICIMA

- ✓ Psihologija maloljetnika u krivičnom postupku

- ✓ Uloga i značaj organa starateljstva u funkciji pomoći organu koji vodi krivični postupak prema maloljetniku
- ✓ Posjeta zavodskim institucijama

PRVI TEMATSKI CIKLUS

10.2.1 KRIVIČNI POSTUPAK PREMA DJECI I MALOLJETNICIMA

Mjesto i datumi održavanja: Sarajevo, 25. i 26. februar 2026. godine

Banja Luka, 03. i 04. mart 2026 godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije, tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

1. DAN

Etiologija i fenomenologija maloljetničkog prestupništva – kriminološki osvrt

Maloljetničko prestupništvo kao društvena pojava; Faktori koji utiču na pojavu prestupništva mladih;

Karakteristike maloljetničkog prestupništva danas; Prevencija maloljetničkog prestupništva.

Sistem maloljetničkog pravosuđa i međunarodni standardi sa aspekta relevantnih međunarodno pravnih instrumenata iz oblasti prava djeteta

Usklađenost osnovnih principa domaćeg maloljetničkog krivičnog zakonodavstva sa međunarodnim instrumentima

Krivični postupak prema maloljetnicima

- Temeljni ciljevi i principi krivičnog postupka prema maloljetnicima
- Minimalna prava maloljetnika u krivičnom postupku
- Definicija uzrasnih kategorija na koje se primjenjuje maloljetničko krivično zakonodavstvo (dijete, mlađi, stariji maloljetnik, mlađa punoljetna osoba)
- Nadležnost sudova i tužilaštava za maloljetnike

- Postupanje prije pokretanja pripremnog postupka prema maloljetniku
- Zaštita privatnosti maloljetnika
- Obazrivost i hitnost u postupanju
- Podaci o ličnosti i prilikama maloljetnika
- Ispitivanje maloljetnika
- Načelo oportuniteta
- Dužnost tužioca da razmotri mogućnost i opravdanost primjene odgojne/vaspitne preporuke
- Pripremni postupak
- Privremeni smještaj
- Mjere za obezbjeđenje prisustva maloljetnika i uspješno vođenje krivičnog postupka (pritvor i mjere zabrane)
- Postupanje nakon okončanog pripremnog postupka
- Obrazložen prijedlog tužioca
- Dužnost sudije da razmotri mogućnost i opravdanost primjene odgojne/vaspitne preporuke
- Odlučivanje o prijedlogu tužioca (sjednica/glavni pretres)
- Odluke sudije za maloljetnike
- Pravni lijekovi (redovni i vanredni)

2. DAN

Maloljetničko materijalno krivično pravo

- Vrste krivičnih sankcija prema maloljetnicima i njihova primjena
- Svrha odgojnih/vaspitnih mjera i kazne maloljetničkog zatvora
- Vrste odgojnih/vaspitnih mjera
- Izbor odgojne/vaspitne mjere
- Osnovni principi pri predlaganju i izboru krivične sankcije prema maloljetnicima
- Sudska individualizacija krivične sankcije u toku postupka i u toku nadzora izvršenja do okončanja izvršenja krivične sankcije prema maloljetnicima
- Pravilnik o primjeni odgojnih/vaspitnih mjera posebnih obaveza prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela - sa primjerima iz tužilačke i sudske prakse

Maloljetničko izvršno krivično pravo

- Izvršenje nezavodskih i zavodskih odgojnih/vaspitnih mjera
- Odlaganje i prekid izvršenja zavodskih odgojnih/vaspitnihmjera i kazne maloljetničkog zatvora
- Nadzor suda nad sprovođenjem mjera (op.zakonski naziv)
- Odlučivanje o uslovnom otpustu zavodskih odgojnih/vaspitnihmjera i kazne maloljetničkog zatvora
- Obustava izvršenja i zamjena izrečene odgojne/vaspitne mjere drugom odgojnom/vaspitne mjerom
- Ponovno odlučivanje o odgojnim/vaspitnim mjerama
- Obavješćavanje organa starateljstva i dužnost pružanja pomoći nakon izvršenja krivične sankcije
- Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti maloljetnika koji se nalaze na izvršenju zavodskih odgojnih/zavodskih mjera i izdržavanju kazne maloljetničkog zatvor.

DRUGI TEMATSKI CIKLUS

10.2.2 PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU U PRAKSI

Mjesto i datumi održavanja: Sarajevo, 23. i 24. mart 2026. godine

Banja Luka, 26. i 27. mart 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: biće naknadno određeni

Ciljna grupa: sudije, tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

3. DAN

Primjena alternativnih mjera i mjera preusmjeravanja u krivičnom postupku prema maloljetnicima

- Mjera policijskog upozorenja
- Odgojne/vaspitne preporuke kao mjere preusmjeravanja od redovnog krivičnog postupka u domaćem zakonodavstvu (uslovi primjene i vrste odgojnih /vaspitnih preporuka)

- Mjera policijskog upozorenja u svjetlu zakonskih i podzakonskih rješenja (Pravilnik o primjeni mjere policijskog upozorenja) sa primjerima iz tužilačke prakse
- Odgojne /vaspitne preporuke kao mjere preusmjeravanja od redovnog krivičnog postupka u domaćem zakonodavstvu (uslovi primjene i vrste odgojnih /vaspitnih preporuka) u svjetlu zakonskih i podzakonskih rješenja (Pravilnik o primjeni odgojnih/vaspitnih preporuka prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela djela) sa primjerima iz tužilačke i sudske prakse

4. DAN

Krivična djela na štetu djece

- Posebna pravila postupanja prema djeci i maloljetnicima koji se u krivičnom postupku protiv punoljetnih učinilaca krivičnih djela na štetu djece i maloljetnika pojavljuju kao žrtve ili svjedoci-očevici učinjenog djela
- Provođenje krivičnog postupka
- Postupanje
- Uloga stručnih savjetnika i stručnih lica

Primjena Zakona u praksi i zaštita djece žrtava i njihova resocijalizacija-praktični primjeri

TREĆI TEMATSKI CIKLUS

10.2.3 PSIHOLOGIJA MALOLJETNIKA I ULOGA ORGANA STARATELJSTVA U KRIVIČNOM POSTUPKU PREMA MALOLJETNICIMA

Mjesto i datumi održavanja: Sarajevo, 30. i 31. mart 2026. godine

Banja Luka, 16. i 17. april 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: biće naknadno određeni

Ciljna grupa: sudije, tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

5. DAN

Psihologija maloljetnika u krivičnom postupku

- Razvoj djece (kognitivni razvoj, pamćenje i zaboravaljanje, komunikativnost i jezičke kompetence, moralnost, sugestibilnost, emocionalni i psihoseksualni razvoj)
- Psihološka priprema djece
- Traumatsko iskustvo djece i posljedice
- Izazovi u ispitivanju
- Forenzički intervju
- Vrste pitanja i pravila razgovora
- Pravila ispitivanja
- Stresni aspekti svjedočenja
- Praksa saslušanja djece u istrazi
- Praksa saslušanja djece pred sudom

Uloga i značaj organa starateljstva u funkciji pomoći organu koji vodi krivični postupak prema maloljetniku

- Socijalna anamneza kao dokaz „sine qua non“ u krivičnom postupku prema maloljetniku sa primjerima „dobre prakse“
- Uloga organa starateljstva u predlaganju mjere policijskog upozorenja
- Uloga organa starateljstva u slučajevima predlaganja načela oportuniteta
- Uloga organa starateljstva u slučajevima primjene “odgojnih/vaspitnih preporuka”
- Uloga organa starateljstva u slučajevima pokretanja krivičnog postupka (naredba o pokretanju pripremnog postupka)
- Uloga organa starateljstva u slučaju praćenja i provođenja vaspitnih/odgojnih mjera
- Uloga organa starateljstva u fazi izmjene odluke o obustavi izvršenja vaspitnih/odgojnih mjera
- Uloga organa starateljstva u slučajevima izricanja “mjera sigurnosti/bezbjednosti”
- Uloga organa starateljstva u okviru postpenalnog tretmana
- Saradnja stručnih savjetnika sudova i tužilaštava sa organima starateljstva i i mogućnosti unapređenja međusobne saradnje
- Uloga stručnog lica organa starateljstva ili stručnog savjetnika (tužilaštava/ suda) prilikom saslušanja djeteta kao žrtve krivičnog

djela (pomoć, posredovanje u komunikaciji sa policijskim službenikom, tužiocem i sudijom)

- Sastavljanje izvještaja stručnog lica organa starateljstva ili stručnog savjetnika (tužilaštava/suda) o razgovoru sa djetetom sa prijedlogom stručnog mišljenja (prijedlog i preporuke u vezi prije postupka saslušanja) sa primjerima „dobre prakse“

6. DAN

Posjeta zavodskim institucijama

10.3. SPECIJALISTIČKA OBUKA PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

TREĆA GODINA OBUKE NOVE GRUPE SUDIJA I TUŽILACA

PREMA PROGRAMU SPECIJALISTIČKE OBUKE ZA SUDIJE I TUŽIOCE

Ciljna grupa: tužioci, sudije koji rade na predmetima korupcije, visoke korupcije i organiziranog kriminala a nisu do sada imali priliku proći specijalističku obuku

Cilj obuke: Dodatno usavršavanje iz oblasti korupcije i organiziranog kriminala

Napomena: Učesnici mogu prijaviti cijeli program i dužni su uredno pohađati cijeli program treće godine specijalističke obuke.

TREĆA GODINA OBUKE SUDIJA I TUŽILACA

Ciljna grupa: tužioci, sudije koji rade na predmetima korupcije, visoke korupcije i organiziranog kriminala a nisu do sada imali priliku proći specijalističku obuku

Cilj obuke: Dodatno usavršavanje iz oblasti korupcije i organiziranog kriminala

Napomena: Učesnici mogu prijaviti cijeli program i dužni su uredno pohađati cijeli program prve godine specijalističke obuke koji obuhvata 6 navedenih obuka tokom 2026. godine.

Zajedničke obuke za sudije i tužioce tokom 2026. godine

OBUKE:

10.3.1. SEMINAR: POSEBNE ISTRAŽNE RADNJE

Datum održavanja: druga polovina marta 2026. godine, Banja Luka
/biće naknadno utvrđeno/

10.3.2 SEMINAR: UNAPRJEĐENJE KAZNENE POLITIKE – PREDLAGANJE I ODMJERAVANJE KRIVIČNOPRAVNE SANKCIJE

Datum održavanja: 24. april 2026. godine, Sarajevo

10.3.3. SEMINAR: ASPEKTI ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI PRIBAVLJENE KRIVIČNIM DJELOM

Datum održavanja: 20. oktobar 2026. godine, Sarajevo

10.3.4. SEMINAR: ČINJENIČNI OPIS KRIVIČNIH DJELA KORUPCIJE I ORGANIZIRANOG KRIMINALA – UZ KORIŠTENJE PRIRUČNIKA ZA PISANJE ČINJENIČNIH OPISA ZA ODABRANA KRIVIČNA DJELA

Datum održavanja: 22. septembar 2026. godine, Sarajevo

10.3.5. SEMINAR: OSNOVNA KOMPLEMENTARNA ZNANJA – PRAKSA U PREDMETIMA KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA KOD UPOTREBE DOKAZA PRIKUPLJENIH IZ KOMUNIKACIJSKIH APLIKACIJA

Datum održavanja: 04. decembar 2026. godine, Banja Luka

Obuka samo za sudije:

10.3.6. SEMINAR: PISMENA IZRADA PRESUDE

Datum održavanja: 18. maj 2026. godine, Banja Luka

Obuka samo za tužioce:

10.3.7. SEMINAR: VJEŠTINA PISANJA TUŽILAČKIH AKATA

Datum održavanja: 12. novembar 2026. godine, Sarajevo

10.4. SPECIJALISTIČKA OBUKA ZA SUDIJE POSEBNOG ODJELJENJA ZA SUZBIJANJE KORUPCIJE, ORGANIZOVANOG I MEĐUKANTONALNOG KRIMINALA VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BIH

10.4.1. KRIVIČNO DJELO ZLOUPOTREBA POLOŽAJA I KRIVIČNO DJELO PRONEVJERA U SLUŽBI

Teme:

- Zakonska obilježja kd Zloupotreba položaja ili ovlašćenja u sudskoj praksi
- Krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja – nedostaci u procesuiranju
- Zakonska obilježja kd Pronevjera u službi u sudskoj praksi
- Krivično djelo Pronevjera u službi – II dio

10.4.2 KRIVIČNO DJELO NESAVJESTAN RAD U SLUŽBI; KRIVIČNO DJELO PREVARA U SLUŽBI; KRIVIČNO DJELO POSLUGA U SLUŽBI; IZBOR I VRSTA KRIVIČNOPRAVNE SANKCIJE I ODMJERAVANJE KAZNE ZA KRIVIČNA DJELA KORUPCIJE

Teme:

- Krivična djela nesavjestan rad u službi; prevara u službi; posluga u službi;
- Izbor i vrsta krivičnogpravne sankcije i odmjeravanje kazne za krivična djela korupcije

10.4.3 ZAKON O TRŽIŠTU VRIJEDNOSNIH PAPIRA U FBiH

Teme:

- Kratki osvrt na institucionalni okvir za tržište vrijednosnih papira kroz hartije od vrijednosti i opća pravila berzanskog poslovanja;
- Organizacija primarnog i sekundarnog prometa vrijednosnih papira kroz promet hartijama od vrijednosti (zakonodavni i operativni aspekti);
- Službena tajna: Primjena manipulacije tržišta, zloupotrebe povlaštenih informacija i pranje novca.

10.4.4 OSNOVNA KOMPLEMENTARNA ZNANJA – ZAKON O BANKARSKOM POSLOVANJU, FINANSIJSKE ISTRAGE, POSEBNE KARATKRETISTIKE U PROCESUIRANJU KRIVIČNIH DJELA PRANJA NOVCA I TEORIJA LANACA INDIREKTNIH POREZA

Teme:

- Banke i bankarski sistem;
- Bankarski sistem u sprječavanju pranja novca;
- Privredna društva i mogućnosti nezakonitog poslovanja;
- Finansijske istrage;
- Oduzimanje imovinske koristi;
- Posebne karakteristike u procesuiranju krivičnog djela Pranja novca;
- Način pranja novca u digitalnom i virtuelnom okruženju;
- Međunarodne transakcije kao metod prikrivanja tragova;
- Teorija lanaca indirektnih poreza.

10.4.5. OSNOVNA KOMPLEMENTARNA ZNANJA (BANKARSKO POSLOVANJE I DRUGE)

Teme:

- Banke i bankarski sistem;
- Bankarski sistem u sprječavanju pranja novca;
- Privredna društva i mogućnosti nezakonitog poslovanja

10.4.6 BANKARSKO POSLOVANJE

Teme:

- Prikaz slučaja kd Zloupotrebe položaja ili ovlasti
- Prikaz slučaja kd Pranje novca
- Prikaz slučaja Zloupotrebe položaja ili ovlasti i Pranje novca.

11.PREKRŠAJNO PRAVO

11.1. OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ PREKRŠAJNE OBLASTI

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: septembar 2026. godine

Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 40

Teme:

- Aktuelna praksa u primjeni odredaba Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku u prekršajnom postupku
- Zakon o prekršajima u F BiH
- Izvršenje prekršajnih sankcija i mjera propisanih čl. 21 ZOP-a
- Sudska praksa iz oblasti carinskih i poreskih prekršaja
- Nasilje u porodici- aktuelna praksa
- Nedopušteni promet kulturnim dobrima

Cilj okruglog stola:

Prezentiranje aktuelne prakse u primjeni Zakona o prekršajima u F BiH.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: materijal edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

Ova aktivnost će biti realizovana u saradnji sa OSCE Misijom u BiH.

12.GRAĐANSKO PRAVNA OBLAST

12.1. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ OBLASTI STVARNOG PRAVA

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 29. i 30. septembar 2026.

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 50

Teme:

- Zemljišna knjiga i katastar
- Aktuelna pitanja i sudska praksa u postupcima uspostavljanja zemljišnih knjiga
- Privremena zabrana raspolaganja državnom imovinom nakon Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom i aktuelna praksa u pogledu raspolaganja državnom imovinom;

- Tužba za ispravak i brisovna tužba (uz poseban osvrt na neispravan upis, tužba za davanje odobrenja, rokovi za podnošenje brisovne tužbe, pravni put nakon isteka roka u postupku uspostavljanja).

Cilj: Analizom normativnih rješenja i postojeće prakse na seminaru će biti ukazano na najvažnije aspekte i moguća rješenja u vezi s izabranim segmentima stvarnog prava

Metod: prezentacija i diskusija

Edukativni materijal: Materijal edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

12.2. OBUKA: OBRAZLOŽENJE PARNIČNE PRESUDE I TEHNIKE PISANJA

Datum održavanja: 01. i 02. oktobar 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- uvod, izreka presude;
- pravo na obrazloženu sudsku odluku;
- obrazloženje presude sa osvrtom na sadržaj;
- pravno izražavanje i jezička pismenost;
- jasno i sažeto iznošenje razloga za činjenične i pravne zaključke;
- razumljivost presude za stranke;
- analiza postupaka koji nisu efikasno okončani zbog nedostataka u presudi;
- specifičnosti izrade drugostepene presude;
- povrede odredaba postupka, razlozi za ukidanje odluka, najčešće greške u pisanju presuda.

Cilj: Unapređenje standarda u izradi presude, usaglašavanje metodologije izrade presude i izbjegavanje nepravilnosti prilikom izrade presude u praksi.

Metod: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

Obuka će biti realizovana u saradnji sa Uredom Vijeća Evrope u Sarajevu, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH.

12.3. SEMINAR: NAKNADA ŠTETE

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 09. septembra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 40

Teme:

- Vrste šteta - Materijalna i nematerijalna šteta
- Pravične novčane naknade nematerijalne štete po osnovi Orijentacijskih kriterija Vrhovnog suda FBiH i Okvirnih kriterija iz Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju
- Odgovornost za štetu
- Odgovornost države za štetu koju prouzrokuje njegov organ

Cilj seminara: Predstaviti učesnicima zakonski osnov za naknadu štete, razmotriti sudsku praksu i pitanja harmonizacije postupanja pravosudnih organa u ovoj oblasti, s ciljem unapređenja rada sudova i osiguranja načela jednakosti stranaka pred sudom

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

12.4. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ OBLIGACIONOG PRAVA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo , 09. oktobra 2026.

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 40

Teme:

- Ugovor o osiguranju (uz poseban osvrt na ugovore o osiguranju kredita)
- Ugovor o djelu i ugovor o građenju (rješavanje sporova; materijalnopravni i procesnopravni aspekt)
- Primjena kantonalnih Zakona o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrade (uz poseban osvrt na uzajamni odnos etažnih vlasnika, obaveza održavanja posebnig dijela zgrade, upravljanje zajedničkim dijelovima zgrade, odlučivanje etažnih vlasnika, naknada štete od strane etažnih vlasnika trećim osobama)
- Sporovi koji se odnose na kupovinu nekretnina u izgradnji (uz poseban osvrt na insolventnost investitora i stečaj)

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a F BiH

12.5. OKRUGLI STOL: PRAKSA VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BIH I KANTONALNIH SUDOVA IZ GRAĐANSKE OBLASTI

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo,

I termin 21. i 22. maja 2026. godine

II termin 19. i 20. novembra 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 80

Teme:

- Praksa Vrhovnog suda FBiH iz različitih oblasti građanskog prava
- Postupci po pravnim lijekovima sa aktuelnom sudskom praksom Vrhovnog suda Federacije BiH
- teret dokazivanja u teoriji i sudskoj praksi
- sudska praksa u antidiskriminacionim sporovima
- sudska praksa u oblasti osiguranja
- aktuelna pitanja iz upravne oblasti ekspropijacija, deekspropijacija i izvlaštenje

Cilj: Razmatranje sudske prakse Vrhovnog suda Federacije BiH i kantonalnih sudova kao drugostepenih sudova u građanskom postupku.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

12.6.SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ PARNIČNOG POSTUPKA

Mjesto i datum održavanja: I. Bihać, 06. i 07. maja 2026. godine

II. Sarajevo, 04. i 05. novembra 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije kantonalnih i općinskih sudova

Planiran broj

učesnika: 50

Teme:

- Dokazivanje u parničnom postupku (složena vještačenja u parničnom postupku – angažiranje odgovarajućih instituta; upravljanje postupkom; sprečavanje prihvatanja i izvođenja irelevantnih dokaza)

- Sudske mjere osiguranja prema Zakonu o parničnom postupku i pojedinim materijalnim propisima (Zakon o radu, Zakon o zabrani diskriminacije, Porodični zakon Federacije BiH i dr.).
- Troškovi parničnog postupka (primjena novog Zakona o advokaturi FBiH i nove Tarife o naradama i naknadi troškova za rad advokata)
- Efikasno upravljanje parničnim postupkom
- Zloupotreba procesnih ovlaštenja u parničnom postupku
- Propusti prvostepenog suda u obrazlaganju odluka koji su osnov za preinačenje i za ukidanje odluke
- Žalbeni postupak (uz poseban osvrt na raspravu pred drugostepenim sudom)
- Kako postaviti sporno pravno pitanje

Cilj: Doprinijeti uspostavljanju standarda kvaliteta i unapređenju kvaliteta presuda u parničnom postupku

Metod: prezentacija i diskusija

Edukativni materijal: Materijal edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

12.7.SEMINAR: PRIPREMNO ROČIŠTE U PARNIČNOM POSTUPKU, VAŽNOSTI PRIPREME I PROCJENA RELEVANTNIH DOKAZNIH PRIJEDLOGA STRANAKA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 16. i 17. aprila 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije općinskih sudova

Planiran broj

učesnika: 40

Teme seminara:

- Priprema i procjena relevantnih dokaznih prijedloga stranaka
- Utvrđivanje spornih i nespornih činjenica među strankama;
- Dokazi relevantni za utvrđivanje određenih činjenica od kojih zavisi presuđenje stvari.
- Objektivna preinaka tužbe u toku pripremnog ročišta,
- Propusti kod prethodnog ispitivanja tužbe

Cilj seminara: Ukazati na važnost pravilnog održavanja pripremnog ročišta, a obzirom da od istog zavisi sam ishod odluke. Kvalitetno pripremno ročište olakšava pisanje presude i doprinosi boljoj kvaliteti odluke.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

12.8. SEMINAR: PROCES OCJENE DOKAZA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo/Banja Luka, naknadno će biti određeno

Trajanje: 1 dan

Broj učesnika: 30

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Ciljne grupe: sudije koje rade na parničnom referatu

Teme:

- Teret dokazivanja u parničnom postupku
- Ocjena dokaza
- Utvrđivanje činjeničnog stanja u parničnom postupku
- Zloupotreba procesnih ovlaštenja
- Zastarjelost u građanskom pravu

Organizator: CEST RS, CEST FBiH

Edukatori: Stalni edukatori CEST RS I CEST F BiH

Cilj obuke: Imajući u vidu da je tema predložena od sudova najviših instanci u BiH, putem VSTV-a BiH, predloženo je da se uvrsti kao tema za kontinuiranu edukaciju sudija.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS i Pravosudne komisije BD.

12.9. SEMINAR: ULOGA I ZNAČAJ SUDA U POSTUPKU IZVOĐENJA DOKAZA VJEŠTAČENJEM

Datum i mjesto održavanja: Brčko distrik BiH, biće naknadno određen

Trajanje: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 50

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukatori: edukatori CEST-ova

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

12.10. SEMINAR: NAJČEŠĆI UOČENI NEDOSTACI U IZRADI PRESUDA NA SVIM NIVOIMA U FBiH

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, naknadno će biti određeno

Trajanje: 1 dan

Broj učesnika: 30

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Ciljne grupe: sudije

Teme:

- Praktični nedostaci odluka Vrhovnog suda F BiH po mišljenju sudija drugostepenog i prvostupenog suda
- Praktični nedostaci odluka prvostepenog i Vrhovnog suda F BiH po mišljenju sudija drugostepenog suda
- Praktični nedostaci odluka drugostepenih sudova po mišljenju sudija prvostepenog suda
- Praktični nedostaci odluka prvostepenih i drugostepenih sudova po mišljenju sudije Vrhovnog suda F BiH

Organizator: CEST FBiH

Edukatori: edukatori CEST-a

ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA

12.9. RADIONICA: SUDSKA NAGODBA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 07. oktobar 2026. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije parničnog odjeljenja, novoimenovane sudije i stručni saradnici

Planirani broj učesnika: 30

Teme:

- Pojam i pravni okvir sudske nagodbe u BiH
- Promjena uloge sudije u rješavanju sporova: od pasivnog ka aktivnom
- Smjernice za zaključivanje sudske nagodbe:
- prepoznavanje predmeta pogodnih za nagodbu/analiza
- ukazivanje na prednosti sudske nagodbe
- procjena predispozicija stranaka u postupku sudske nagodbe
- postizanje nagodbe uz poštovanje načela nepristrasnosti
- predlaganje strankama kako da se nagode u cilju doprinosa nagodbi na
 - pripremnom ročištu ili na glavnoj raspravi
- Najčešći izazovi u praksi:
- veliki broj predmeta u sistemu
- odnos izvršne vlasti prema nagodbama
- nepovjerenje stranaka i zastupnika
- moguća rješenja i pozitivni primjeri iz prakse
- Etika i odgovornost sudije u predlaganju i zaključivanju sudske nagodbe uz
- poseban osvrt na načelo nepristrasnosti
- Simulacija slučaja sa ulogama sudije i stranaka (Primjeri mogućeg načina postupanja sudije u nastojanju da strane zaključe nagodbu, sa prijedlozima kako da se nagode)
- Kratki osvrt na medijaciju: razlike i sličnosti sa sudskom nagodbom, primjena medijacije u BiH, koristi za rastrećenje sudova i uloga sudije u upućivanju stranaka na medijaciju u određenim situacijama

Cilj: Ojačati vještine sudija i stručnih saradnika u podsticanju i vođenju stranaka ka sudskoj nagodbi, kako bi se povećao broj predmeza riješenih mirnim putem, smanjilo trajanje postupaka i unaprijedilo povjerenje javnosti u pravosuđe. Kratki uvod u medijaciju osmišljen je da proširi vidike učesnika i pokaže na koji način medijacija može komplementirati praksu sudske nagodbe.

Metod: interaktivna radionica

Edukativni materijal: edukativni materijal pripremljen od strane edukatora

Edukatori: edukatori angažovani od strane CEST-ova uz uključivanje sudija sa iskustvom u zaključenju sudskih nagodbi

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS i Pravosudne komisije BD.

13. IZVRŠNO PRAVO

13.1. SEMINAR: POSTUPAK IZVRŠENJA SA MJERAMA OSIGURANJA I IZVRŠENJE NA NEKRETNINAMA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo/Banjaluka, 19. maj 2026.

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici, sudski izvršitelji

Planiran broj učesnika: do 50

Teme:

- Postupak izvršenja sa posebnim osvrtom na pravo na imovinu
- Izvršenje na nekretninama
- Razmatranje načina efikasnijeg prikupljanja podataka od strane suda i tražioca izvršenja
- Način obračuna kamate na troškove parničnog postupka u slučaju kada je prvostepenom presudom dosuđeno za troškove parničnog postupka manji iznos, a drugostepenom presudom taj iznos povećan

Cilj seminara: identifikacija problema i iznalaženje efikasnijeg načina prikupljanja podataka o imovini izvršenika, prijedlozi sudova, te načinu obračuna kamata u izvršnom postupku; razmjena iskustava polaznika edukacije o načinu obračuna kamate i problemima sa kojima se susreću i definisanje postupanja sudija i stručnih saradnika u slučaju da se traži izvršenje presude gdje su troškovi različiti u prvostepenoj i drugostepenoj presudi obzirom da je primjetno različito postupanje sudova

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijal: Edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST F BiH i CEST RS

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS i Pravosudne komisije BD.

13.2. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ IZVRŠNOG POSTUPKA I OBUSTAVA IZVRŠENJA I IZVRŠENJE NA NEKRETNINAMA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo/Banjaluca, 17. novembar 2026.

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici

Planiran broj učesnika: do 30

Teme:

- Aktuelna pitanja i aktuelna sudska praksa u izvršnom postupku - moderirana diskusija - pitanja i dileme
- Izmjene i dopune Zakona o izvršnom postupku. Novi instituti i nova zakonska rješenja
- Pravo na dom u izvršnom postupku
- Općenito o troškovima izvršenja
- Obustava postupka izvršenja u skladu sa članovima 34., 63. i 125. Zakona o izvršnom postupku
- Odgoda i obustava postupka izvršenja – problemi koji se javljaju u praksi
- izvršenje na nekretninama – aktuelni problemi, primjena principa proporcionalnosti i založna prava
- izvršenje na nekretninama koje su u vanknjižnom vlasništvu

Ciljevi:

Upoznati učesnike o novitetima u Izmjenama Zakona o izvršnom postupku i mogućnostima postupanja po novim rješenjima

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijali: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a

14.RADNO PRAVO

14.1.OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ RADNIH SPOROVA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 14. i 15. septembra 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj

učesnika: 35

Teme:

- Prestanak ugovora o radu
- Zaštita prava iz radnog odnosa
- Sudska praksa u predmetima diskriminacije i prava žena u oblasti radnog prava
- Radni sporovi, uključujući radne parnice i pristup radnim pravima ranjivih grupa
- Teret dokazivanja u radnom pravu
- Zaštita prava vjerskih službenika u radnom sporu

Cilj okruglog stola: Cilj okruglog stola je razmotriti aktuelna pitanja koja se pojavljuju u vezi sa radno-pravnim odnosima.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

15. PRIVREDNO PRAVO

15.1. SEMINAR: AKTUELNA SUDSKA PRAKSA U OBLASTI STEČAJA I LIKVIDACIJE FEDERACIJI BIH

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 11. i 12. juna 2026. godine,

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: Sudije

Planiran broj

učesnika: 35

Teme:

- Izlučni i razlučni povjerioci u stečajnom postupku
- Stečaj – namirenje povjerilaca:
 - Troškovi stečajnog postupka i ostale obaveze stečajne mase
- Prijeboj
- Aktuelna pitanja iz stečajnog i likvidacionog postupka

Cilj seminara: razmjena iskustava u primjeni Zakona o stečaju u Federaciji BiH i trenutnim izazovima stečaja u BiH.

Metod: predavanja i aktuelna sudska praksa

Edukativni materijal: materijali edukatora i sudska praksa

Edukatori: stalni edukatori CEST F BiH i drugi stručnjaci iz prakse

15.2. SEMINAR: MJENICA I MJENIČNO PRAVO

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije

Planiran broj

učesnika: 35

Teme:

- Pravna priroda mjenice i vrste
- Protest
- Instrument osiguranja/bianco mjenica/ovlaštenje za popunjavanje mjenice
- Ovisnost mjenice o kreditnom ugovoru
- Mjениčni sporovi
- Rokovi zastare
- Aktuelna pitanja vezana za Zakon o mjenici (sa osvrtom na pitanja izdavanja mjenice kao sredstva obezbjeđenja)

Cilj seminara: razmjena iskustava u primjeni Zakona o mjenici.

Metod: predavanja i aktuelna sudska praksa

Edukativni materijal: materijali edukatora i sudska praksa

Edukatori: stalni edukatori CEST-ova i drugi stručnjaci iz prakse

Obuka će se realizovati kao zajednička aktivnost CEST FBiH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

15.3. SEMINAR: KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE AUTORSKOG PRAVA I SRODNIH PRAVA U BIH – AKTUELNI PROBLEMI

Datum održavanja: septembar 2026. godine

Mjesto: Sarajevo/Banjaluka

Planirani broj učesnika: 30

Teme:

- Nastanak, prenos i prestanak autorskog prava
- Zaštita autorskog prava
- Imovinski i moralni aspekt zaštite i ostvarenja autorskog prava

Edukativni materijal: materijali edukatora i sudska praksa

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali edukatora i sudska praksa

Edukatori: edukatori CEST-a i drugi stručnjaci iz prakse

Obuka će se realizovati kao zajednička aktivnost CEST FBiH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

15.4. SEMINAR: ZAŠTITA POTROŠAČA

Datum održavanja: 23. oktobra 2026. godine

Mjesto: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije

Očekivani broj

učesnika: 30

Teme:

- Pravni i institucionalni okvir zaštite prava potrošača u BiH
- Nadležnosti Institucije Ombudsmena za zaštitu potrošača u BiH (sa posebnim osvrtom na pokretanje postupka pred nadležnim sudom)

Cilj seminara: Unaprjeđenje znanja u oblasti zaštite potrošača

Metod: predavanja i aktuelna sudska praksa

Edukativni materijal: materijali edukatora i sudska praksa

Edukatori: stalni edukatori CEST F BiH i drugi stručnjaci iz prakse

15.5. SEMINAR: ZAKON O TRŽIŠTU VRIJEDNOSNIH PAPIRA FBIH

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: Sudije, advokati i drugi pravni stručnjaci

Očekivani broj

učesnika: 30

Teme:

- Institucionalni okvir za tržište vrijednosnih papira kroz hartije od vrijednosti i opća pravila berzanskog poslovanja;
- Primjena Zakona o tržištu vrijednosnih papira FBiH;
- Vrijednosni papiri u javnom i privatnom sektoru;
- Manipulacija i zloupotreba tržišta vrijednosnih papira
- Aktuelna pitanja iz oblasti tržišta vrijednosnih papira

Cilj seminara: Unaprjeđenje znanja u oblasti tržišta vrijednosnih papira, razmjena iskustva i harmonizacija sudske prakse.

Metod: predavanja, diskusija i aktuelna sudska praksa

Edukativni materijal: materijali edukatora i sudska praksa

Edukatori: stalni edukatori CEST F BiH i drugi stručnjaci iz prakse

16.VANPARNIČNI POSTUPAK

16.1 OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ VANPARNIČNOG POSTUPKA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 09. i 10. juna 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: Sudije

Planirani broj učesnika: do 50

Teme:

- Aktuelna praksa sudova u vanparničnim postupcima
- Ostavinski postupak
- Utvrđivanje mjesta i vremena rođenja lica
- Oduzimanje poslovne sposobnosti
- Zadržavanje lica u zdravstvenoj ustanovi

Cilj: Usaglašavanje prakse sudova iz vanparnične oblasti.

Metod: Kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: Edukatori CEST-a i/ili identificirane sudije

16.2. OBUKA: IMPLEMENTACIJA PRESUDE HADŽIMEJLIĆ I DRUGI PROTIV BOSNE I HERCEGOVINE

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: Sudije i predstavnici centara za socijalni rad

Planirani broj učesnika: do 50

Teme:

- Karakteristike Zakona o vanparničnom postupku i Porodičnog zakona FBiH u odnosu na presudu Evropskog suda za ljudska prava Hadžimejlić i drugi protiv Bosne i Hercegovine

Cilj: Usaglašavanje prakse sudova iz vanparnične oblasti.

Metod: Kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: Edukatori CEST-a i/ili identificirane sudije

Aktivnost je planirana u saradnji sa Uredom Vijeća Evrope u Sarajevu.

16.3. SEMINAR: ULOGA SUDA U POSTUPKU OSTVARIVANJA POSLOVNE SPOSOBNOSTI

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije koje postupaju u predmetima oduzimanja poslovne sposobnosti

Planirani broj učesnika: naknadno će biti određeno

Teme: naknadno će biti određeno

Cilj:

- Sticanje znanja o načinima preispitivanja vještine donošenja odluka osoba sa psihosocijalnim, intelektualnim i kognitivnim poteškoćama;
- Bolje razumijevanje poslovne sposobnosti općenito, kao i člana 12. Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom;
- Sticanje znanja o načinima pružanja podrške za ostvarivanje poslovne sposobnosti, kako bi se osiguralo da se osobama sa invaliditetom prvenstveno omogući pristup podršci koja im je neophodna za donošenje odluka, te da se lišavanju poslovne sposobnosti pribjegava onda kada je to zaista neophodno i u obimu u kojem je to neophodno.

Metod: naknadno će biti određeno

Edukativni materijal: utvrditi u saradnji sa edukatorima

Edukatori: Edukatori određeni od strane VSTV-a BiH

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS, Pravosudne komisije BD i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine.

17.UPRAVNO PRAVO

17.1 OKRUGLI STOL: SUDSKA PRAKSA U UPRAVNIM SPOROVIMA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 15. i 16. oktobar 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije koje rješavaju upravne sporove u F BiH

Planiran broj

učesnika: 20

Teme:

- Građanski spor u odnosu na upravni postupak i spor (razlikovanje/granice)
- Aktuelna praksa Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (sa posebnim ovrtnom na postupke po pravnim lijekovima)
- Aktuelna pitanja iz član 8. ZUP-a i čl.39. ZUS-a – obrzloženje presude
- Aktuelna pitanja iz stambene oblasti
- Aktuelna pitanja iz okolišne oblasti

Cilj okruglog stola: Razmjena iskustava i ujednačavanje sudske prakse u upravnoj oblasti

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

17.2. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ UPRAVNE OBLASTI

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 11. i 12. novembra 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije koje rješavaju upravne sporove u F BiH

Planiran broj

učesnika: 20

Teme:

- Praksa Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (sa posebnim ovrtom na postupke po pravnim lijekovima)
- Troškovi upravnog spora sa osvrtom na troškove zainteresiranog lica
- Postupci zaštite sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine

Cilj okruglog stola: Razmjena iskustava i ujednačavanje sudske prakse u upravnoj oblasti

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

17.3. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ PORESKE I PENZIONE OBLASTI

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 15. maja 2026. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije koje rješavaju upravne sporove u F BiH

Planiran broj

učesnika: 20

Teme:

- Praksa Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (sa posebnim ovrtom na postupke po pravnim lijekovima)

- Aktuelna pitanja iz poreske oblasti
- Aktuelna pitanja iz penzione oblasti

Cilj okruglog stola: Razmjena iskustava i ujednačavanje sudske prakse u upravnoj oblasti

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

18.PORODIČNO PRAVO

18.1.OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ PORODIČNOG PRAVA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 15. i 16. juna 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije porodičnog i vanparničnog referata

Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Ostvarivanje roditeljskog staranja u slučaju odvojenog/zajedničkog života roditelja
- Oduzimanje roditeljskog staranja i oduzimanje roditelju prava da živi sa djetetom
- Postupak u porodičnim sporovima (izdržavanje, dodjela djece, izvršenja, saslušanje djece, učešće Centara za socijalni rad)
- Postupak u predmetima bračne stečevine
- Izvršenje odluka iz porodične oblasti- aktuelna praksa

Cilj okruglog stola: Razmjena iskustava i aktuelizacija pitanja iz oblasti
porodičnog prava

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

18.2. SEMINAR: PORODIČNOPRAVNI ODNOSI S MEĐUNARODNIM OBILJEŽJEM

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 03. i 04. novembra 2026. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije porodičnog i vanparničnog referata

Planiran broj učesnika: 25-30

Teme:

- Sudska praksa ESLJP pri donošenju odluka vezanih za odabrana pitanja iz porodičnog prava
- Dejstva istospolnih zajednica života, priznanje dejstava istospolnih zajednica života
- Priznanje roditeljskog statusa
- Prekogranično izdržavanje djece
- Priznanje u inostranstvu stečenog roditeljskog statusa
- Porodičnopравни odnosi s međunarodnim obilježjem
- razvod braka s međunarodnim obilježjem
- Sudska praksa domaćih sudova
- Povjera malodobne djece roditelju koji živi u inostranstvu i provođenje sudske odluke

Cilj seminara: Unaprijediti postojeća znanja i vještine učesnika, koje mogu doprinijeti učinkovitijem rješavanju slučajeva vezanih za porodične odnose sa prekograničnim elementom i izdržavanja djeteta sa kojim se susreću u praksi.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

19. MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO

19.1. SEMINAR: PRIZNANJE I IZVRŠENJE STRANIH SUDSKIH ODLUKA – DOMAĆA PRAKSA I MEĐUNARODNI TRENDovi

Datum održavanja: 06. oktobra 2026. godine

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije

Teme seminara:

- Problem kvalifikacije stranih pravnih instituta
- Primjena Haških konvencija iz oblasti međunarodnog privatnog prava u praksi sudova u BiH
-
- Razlika između izvršenja stranih sudskih i stranih arbitražnih odluka
- Tumačenje i pravilno razumijevanje hijerarhijskog odnosa domaćih izvora i međunarodnih sporazuma

Cilj seminara: Predstaviti evoluciju međunarodnih trendova u priznanju i izvršenju stranih sudskih odluka, te analizirati postojeću praksu u BiH i regionu

Metod: predavanja i interaktivne studije slučaja

Edukatori: stalni edukatori CEST-a i CEST RS

Edukativni materijal: powerpoint i studije slučaja

20. PROFESIONALNA ETIKA

20.1. ONLINE OBUKA: OBUKA O ETICI, INTEGRITETU I SPREČAVANJU SUKOB INTERESA ZA NOSIOCE PRAVOSUDNE FUNKCIJE

Način održavanja: online putem distance learning platforme CEST F BIH tokom 2025. godine

Trajanje: 1 dan (obuku je moguće pohađati svojom dinamikom, sa prekidima po potrebi i nastavkom od mjesta prekida)

Vrijeme održavanja: Obuku će biti moguće pohađati prema rasporedu nosilaca pravosudnih funkcija koji u 2024. i 2025. godini nisu ispunili obavezu pohađanja obuke. U toku godine za nosioce pravosudnih funkcija svake institucije koji nisu ispunili obavezu Centri će dostavljati poziv sa vremenskim rokom u kome će biti moguće završiti online obuku svakoj pravosudnoj instituciji. Vremenski rokovi za završiti online modul biće najmanje 30 dana.

Uz prethodnu prijavu institucije CEST F BIH će kreirati i dostaviti svakom nosiocu pravosudne funkcije pristupne podatke za dsistanece learning platformu, kako bi mogli pristupiti i završiti onlne obuku

Ciljna grupa: sudije, tužioci i stručni saradnici sa pravosudnim ovlastima koji nisu završili navedenu obuku tokom prehodnih 2024. i 2025. godina

Cilj obuke: Podsjećanje na etičke principe koji se odnose na nosioce pravosudne funkcije.

Moduli i teme obuke:

1. Nezavisnost pravosuđa i nezavisnost nosioca pravosudne funkcije
2. Nepriistrasnost nosioca pravosudne funkcije
3. Sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu
4. Integritet i dolično ponašanje nosioca pravosudne funkcije
5. Odgovornost prema poslu nosioca pravosudne funkcije
6. Stručnost nosioca pravosudne funkcije.

Obuka sadrži i kvizove sa pitanjima za podsjećanje na informacije iz pojedinačnih modula. Obuka se završava evaluacijom, koja predstavlja završni dio obuke i bez koje nije moguće završiti obuku.

Napomena:

Odluka Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine o odobravanju Programa početne obuke i programa stručnog usavršavanja sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini u 2026. godini, između ostalog, sadrži sljedeće odredbe kada su u pitanju posebna pravila o obaveznosti obuke na temu etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa:

- Svi nosioci pravosudnih funkcija obavezni su svake treće godine ponoviti online modul o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa radi podsjećanja na etičke standarde.*
- Nakon završetka obuke i sticanja sertifikata o tome, obuka će se priznati kao jedan dan obavezne obuke.*

20.2 SEMINAR: ETIČKA UPOTREBA VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE (AI) U PRAVOSUĐU

Mjesto i datum održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: 1-2 dana

Ciljna grupa: sudije, tužioci, stručni saradnici, advokati

Broj učesnika: do 15

Cilj: Obuka je fokusirana na to kako se umjetna inteligencija može odgovorno integrisati u pravosudne sisteme, sa stanovišta CEPEJ CyberJust Radne grupe i drugih relevantnih CEPEJ radnih tijela. Na temelju CEPEJ alata i najboljih evropskih praksi, učesnici će steći praktična znanja o etičkim standardima, izazovima i prilikama u primjeni umjetne inteligencije u pravosuđu.

Aktivnost će se realizovati u saradnji entitetskih centara i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH, kroz Projekat „Jačanje efikasnosti i kvaliteta pravosuđa u Bosni i Hercegovini“ (2023 – 2026), koji provodi CEPEJ.

20.3. SEMINAR: SUDIJSKI I TUŽILAČKI INTEGRITET I DISCIPLINSKA PRAKSA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo/Banja Luka, naknadno će biti određen

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije i (javni) tužioci

Broj učesnika: 60

Teme:

- Standardi Evropskog suda za ljudska prava
- Disciplinski postupci
- Etika i izgradnja povjerenja javnosti

Cilj: Ojačati integritet i povjerenje u pravosudni sistem kroz edukacije o disciplinskom postupku i etičkim standardima

Metoda obuke: PP prezentacija, predstavljanje predmeta iz prakse, diskusija

Edukatori: eksperti i zaposleni u Odjelu za integritet VSTV-a BiH

Zajednička aktivnost CEST F BiH i CEST RS-a i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH i Misije OSCE-a u BiH.

21. OBUKE ZA SUDSKI I TUŽILAČKI MENADŽMENT

21.1. SEMINAR: PRINCIPI SAVREMENOG KOMUNICIRANJA S JAVNOŠĆU

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo/Bnja Luka, druga polovina 2026. godine

Napomena: Odlukom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ova obuke je obavezna za sve rukovodioce pravosudnih institucija.

Trajanje: 2X1 dan

Ciljna grupa: predsjednici sudova, sudije, sekretari, glasnogovornici i osoblje zaduženo za obavljanje poslova odnosa s javnošću

Broj učesnika: do 35

Teme:

- Primjena Smjernica za objavljivanje sudskih i tužilačkih odluka, akata i informacija o predmetima VSTV-a i Pravilnika o objavljivanju sudskih odluka Ministarstva pravde Republike Srpske
- Primjena Zakona o slobodi pristupa informacijama i provođenje testa javnosti

- Primjena Komunikacijske strategije i Medijskog akcionog plana, korištenje komunikacijskih alata i vodiča za kreiranje i upravljanje sadržajima web stranica
- Radionica postupanje po ZOSPI-ju, pisanje saopštenja za javnost, održavanje konferencija za novinare, javnog nastupa, simulacije intervjua i davanje izjava za medije

Cilj:

- Upoznati učesnike sa najnovijim tendencijama komuniciranja s javnošću, s posebnim osvrtom na savremene karakteristike komuniciranja s javnošću, specifičnosti javnog komuniciranja, javne sfere i ispoljavanja javnog mnijenja.
- Pripremiti predsjednike sudova za javne nastupe, upoznati ih sa kodeksom oblačenja i ponašanja u javnim nastupima, značaju verbalnog komuniciranja i ulogom jezika u komuniciranju s javnošću, potrebama organiziranja i učešća na konferencijama za novinare, specifičnostima komuniciranja internetom i drugim savremenim komunikacijskim sredstvima
- Kroz edukaciju upoznati polaznike sa liderstvom i potrebom izgrađivanja poželjnog imidža, oblicima ponašanja u obavljanju javnih poslova
- Putem vježbi upoznati učesnike sa pripremom za javni nastup, izradom kratkih informacija – saopštenja za javnost te za učešće u raspravama po određenim pitanjima u televizijskim debatama, neposrednim pripremama za učešće na konferencijama za novinare i medijskih nastupima kroz kreativne radionice.

Metod obuke: predavanje i interaktivna radionica, obavezna za sve rukovodioce

Edukatori: edukatori angažovani od strane centara za edukaciju i predstavnici VSTV-a BiH zaduženi za predstavljanje relevantnih dokumenata

Edukativni materijali: materijali razvijeni od strane edukatora, dokument Medijski akcioni plan koji čini kompilacija dokumenata „Medijski akcioni plan“, „Komunikacija s medijima i korištenje komunikacijskih alata / Kontrolna lista“ i „Vodič za kreiranje i upravljanje sadržajima web stranica“, razvijen od strane VSTV-a BiH

Organizatori: CEST F BiH, CEST RS i VSTV BiH

Edukatori: edukatori CEST-a i VSTV-a BiH

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH, Republike Srpske, Pravosudne

komisije BD, Visokim sudskim i tužilačkim vijećem BiH uz podršku Misije OSCE-a u BiH.

21.2. RADIONICA: STRATEŠKO PLANIRANJE U SUDOVIMA

Mjesto i datum održavanja: I termin Banja Luka, 22. april 2026. godine

II termin Sarajevo, 16. novembar 2026. godine

Trajanje: 2X1 dan

Napomena: Odlukom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ova obuka je obavezna za nove predsjednike sudova.

Ciljna grupa: predsjednici sudova, sudije i stručni saradnici koji rade na strateškim i planskim dokumentima

Broj učesnika: 20 do 25

Teme:

- Šta je strateško planiranje u pravosuđu? Svrha, značaj i povezanost sa efikasnošću i kvalitetom rada suda
- Normativni i institucionalni okvir za strateško planiranje u BiH (uloga VSTV-a BiH, Stalnih komisija i obaveze sudova)
- Kako postaviti jasne ciljeve i mjerljive pokazatelje? Primjer iz prakse i vježbe
- Praćenje i izvještavanje o realizaciji strateških planova : godišnji izvještaji, ključni izazovi i rješenja
- Povezanost strateških planova sa širim reformskim ciljevima i EU standardima (npr. Efikasnije procesuiranje korupcije i organizovanog kriminala)
- Simulacija slučaja: izrada kratkog nacrtu strateškog cilja i plana aktivnosti u grupama, prezentacija i zajednička diskusija
- Poseban osvrt na kreiranje programa rada kandidata za predsjednika sudova (Korelacija sa Strateškim planom suda)

Cilj:

- Jačanje kapaciteta predsjednika sudova i drugih nosilaca pravosudnih funkcija za strateško planiranje i upravljanje rezultatima.
- Edukacija treba omogućiti da strateški planovi ne ostanu formalni dokumenti, već da postanu praktični alat za poboljšanje organizacije rada suda, efikasnosti postupaka i transparentnosti rada.

Metod obuke: interaktivna radionica sa predavanjima

Edukatori: edukatori angažovani od strane centara za edukaciju

Edukativni materijali: "Uputstvo za strateško planiranje u sudovima u BiH", edukativni materijal pripremljen od strane edukatora

Organizatori: CEST F BiH, CEST RS i VSTV BiH

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH, Republike Srpske i Pravosudne komisije BD.

21.3. RADIONICA: PROCES PLANIRANJA I IZRADE BUDŽETSKIH ZAHTEJEVA SUDOVA

Mjesto i datum održavanja: I termin Sarajevo, 01. juni 2026. godine

II termin Banja Luka, 01. oktobar 2026. godine

Trajanje: 2X1 dan

Ciljna grupa: predsjednici sudova i predstavnici računovodstva sudova

Broj učesnika: 40

Teme:

- Upoznati učesnike sa detaljnim nadležnostima i ulogom VSTV BiH u pogledu planiranja i izrade budžetskih zahtjeva sudova
- Predstaviti značaj aktivnije upotrebe Modula za upravljanje budžetima sudova
- Predstaviti značaj kvalitetno pripremljenih obrazloženja budžetskih zahtjeva sudova u korelaciji sa postavljenim strateškim ciljevima institucije i pravosuđa u cjelini
- Predstaviti značaj interaktivnog djelovanja VSTV BIH i sudova, a posebno sa aspekta pregovora sa organima izvršne vlasti

Cilj:

- VSTV BiH kao regulatorno tijelo pravosuđa u okviru svojih nadležnosti pruža podršku sudovima u svim fazama budžetskog procesa, kako bi zajedno sa sudovima ostvario efikasniju komunikaciju prema organima izvršne i zakonodavne vlasti.

Metod obuke: predavanje i interaktivna radionica

Edukatori: predstavnici VSTV BiH

Organizatori: CEST F BiH, CEST RS i VSTV BiH

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH, Republike Srpske i Pravosudne komisije BD.

22. RAZVOJ SISTEMA MENTORSTVA U SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA

22.1. RADIONICE ZA SUDIJE MENTORE

Trajanje: 5 dana za tri modula, i to :

Modul 1: Obuka za sudije mentore (opći dio),

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, naknadno će se utvrditi

Modul 2: Obuka za sudije mentore (vještine vođenja ročišta/rasprave – metoda video snimanja) i

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, naknadno će se utvrditi

/ tri grupe po 1 dan/

Modul 3: Dan sudija mentora.

Broj radionica: po potrebi

Ciljna grupa: sudije mentori koji su odlukom predsjednika suda imenovani na listu mentora

Cilj: Obučiti novoimenovane sudije mentore za pravilno provođenje programa mentorstva, uvažavajući sve osobenosti sudijske funkcije, s fokusom na nezavisnost i samostalnost

Broj učesnika: 12

Teme:

Modul 1: OBUKA ZA SUDIJE MENTORE (OPĆI DIO)

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, naknadno će se utvrditi

Šta čini dobrog mentora;

Uloga i položaj sudije mentora i mentorisanog - novoimenovanog sudije/stručnog saradnika;
Filozofija učenja i različite metode učenja;
Šta čini stimulirajuće okruženje za učenje;
Vještine podučavanja;
Kako se nositi s otporom;
Vještine pružanja povratnih informacija (feedback);
Promatranje – razlika između činjenica i mišljenja;
Razlike između vrednovanja i procjene;
Pravilnik o mentorstvu za novoimenovane sudije i stručne saradnike koje imenuje VSTV BiH;
Okvirni program mentorstva:
a) organizacija posla;
b) sudijske vještine pripreme i održavanja ročišta;
c) tehnike izrade sudske odluke
d) upoznavanje sa stavovima sudske prakse.

MODUL 2: OBUKA ZA SUDIJE MENTORE (VJEŠTINE VOĐENJA ROČIŠTA/RASPRAVE – METODA VIDEO SNIMANJA)

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, naknadno će se utvrditi

/ tri grupe po 1 dan/

Verbalna i neverbalna komunikacija u sudnici
Moć samouvida
Uloga mentora u realizaciji metode video snimanja
Pravila pružanja povratnih informacija
Kako primijeniti metodu (tok postupka) – praktična vježba

MODUL 3: DAN SUDIJA MENTORA

Iskustva u provođenju programa mentorstva;

Utjecaj na kvalitet rada novoimenovanih;
Kako se nositi s otporom novoimenovanih za prihvatanje sugestija mentora;
Granice u mentorskom odnosu;
Mišljenje o napretku novoimenovanog – kako biti objektivan

Metod: interakcija, predavanje, prezentacije, timske vježbe

Materijal: materijali razvijeni od strane edukatora (prezentacije, testovi, interaktivni materijali), Pravilnik o mentorstvu za novoimenovane sudije i stručne saradnike koje imenuje VSTV BiH sa Okvirnim programom mentorstva

Edukatori: edukatori CEST-ova koji su prošli edukaciju edukatora u okviru Projekta unapređenja kvaliteta pravosuđa

22.2 MENTORSTVO U TUŽILAŠTVIMA

1. KONFERENCIJA KONSULTATIVNIH TUŽILACA

Datum održavanja: 10. novembar 2026. godine

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: konsultativni tužioci

Broj učesnika: odrediti u skladu sa prostornim kapacitetima

Teme:

- izazovi u radu sa novoimenovanim tužiocima – razmjena iskustava;
- primjena smjernica za rad konsultativnih tužilaca;
- način izvještavanja o radu i identifikacija tema za dalje obuke novoimenovanih tužilaca;
- druge teme identifikovane u pripremi konferencije.

Cilj: Razmjeniti iskustva u radu konsultativnih tužilaca sa novoimenovanim tužiocima, identifikovati dobre i loše prakse, kako odgovoriti na izazove u radu sa novoimenovanim, te kako unaprijediti ovaj proces.

Metod: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije

Tužioci koji su prvi put imenovani na ovu funkciju u obavezi su učestvovati i u programu mentorstva koji se u tužilaštvima u Bosni i Hercegovini provodi u skladu sa Pravilnikom o postupku određivanja i načinu rada konsultativnog tužioca za novoimenovane i druge tužioce („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/12).

Rukovodioci pravosudnih institucija dužni su omogućiti učešće novoimenovanim tužiocima na navedenoj početnoj obuci.

23. POSEBNE TEME:

23.1. SEMINAR: SIGURNOST NOSITELJA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA¹⁰

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 05. novembar 2026. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

- Sigurnost i zaštita sudija, tužitelja, članova njihovih porodica
- Zaštita svjedoka pred pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini (zaštita svjedoka pod prijetnjom, ugroženih svjedoka i svjedoka sa punim mjerama zaštite (anonimnih svjedoka))

Cilj: Analiziranje ove teme je od velikog značaja za stvaranje većeg stepena sigurnosnog ambijenta u radu pravosudnih institucija i nositelja pravosudnih funkcija, kao i nezavisnost, nepristrasnost i efikasan rad pravosuđa u cjelini

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijali: Materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori angažovani od strane CEST-a

¹⁰ Seminar je uvršten na osnovu Strategije sigurnosti pravosuđa u Bosni i Hercegovini, za period 2025-2030. godina, koju su izradili EU4Justice i Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine, u okviru projekta finansiranog od Evropske unije.

Aktivnost će biti realizovana kao rezultat zajedničkog rada CEST RS, CEST FBiH i Pravosudne komisije BD BiH, u saradnji sa sudskom policijom.

23.2. SEMINAR: ZAKON O ZAŠTITI LIČNIH PODATAKA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 20. april 2026.

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: 30

Teme:

- Izmjene i dopune Zakona o zaštiti ličnih podataka

Cilj: Upoznati učesnike sa novinama Zakona o zaštiti ličnih podataka.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: Materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori angažovani od strane CEST-a

23.3. RADIONICA: TEHNIKE RJEŠAVANJA STRESNIH SITUACIJA U RADU

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datumi održavanja: I termin 09. i 10. februar 2026. godine
II termin 07. i 08. decembra 2026. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj

učesnika: 35

Teme:

- Stres i strategije prevladavanja
- Upravljanje stresom
- Sindrom profesionalnog sagorijevanja u pravosuđu i kako se zaštititi
- Ličnost i menadžment, sposobnosti i osobine menadžera, karakteristike perfekcionista, strah od promjena, otvorenost ka novim izazovima, kolektivna kreativnost

- “Mobing” - uzroci pojave mobinga, vrste i stepen reakcije na mobing, ciljevi, karakteristike i posljedice mobinga

Cilj radionice: Cilj radionice je upoznati nosioce pravosudnih funkcija sa strategijama prevladavanja stresa kojem su svakodnevno izloženi, kao i načinima upravljanja stresom.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: edukatori CEST-a FBiH

23.4. NAPREDNA OBUKA ENGLISKI JEZIK ZA PRAVNIKE

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 07. i 08. decembar 2026. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci koji su već na komunikacijskom nivou engleskog jezika

Planiran broj učesnika: 30

Cilj seminara: unapređenje znanja stručnog pravnog engleskog jezika

Metod: predavanja i vježbe

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: edukatori CEST-a

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH, Republike Srpske i Pravosudne komisije BD.

23.5. OBUKA: DIGITALNI RAZVOJ PRAVOSUĐA I KORIŠTENJE VJEŠTAČKIH INTELIGENCIJA (AI)

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: naknadno će biti određeno

Datum održavanja: 02. oktobar 2026. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Teme:

- Prikupljanje i čuvanje, autentičnost i dokazna vrijednost digitalnih dokaza
- Primjena vještačke inteligencije u analizi predmeta, pretragama sudske prakse i administrativnim procesima
- Etički standardi i granice korištenja AI u pravosuđu

Cilj: Podstaci pravosudne institucije da se aktivno uključe u proces digitalizacije, uz očuvanje integriteta, zaštitu prava i etičkih standarda.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH, Republike Srpske i Pravosudne komisije BD u saradnji sa AIRE Centrom.

OBUKA: OBUKA ZA PRAVOSUĐE O KORIŠTENJU ALATA VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: naknadno će biti određeno

Datum održavanja: naknadno će biti određeno

Broj učesnika: 30

Metod: prezentacija, diskusija, rad na primjerima iz prakse

Materijali: materijali edukatora

Edukatori: naknadno će biti određeni

Obuka će se realizovati kao zajednička aktivnost CEST FBiH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH, u saradnji sa Uredom Vijeća Evrope u

Sarajevu kroz projekat „Podrška dosljednoj nacionalnoj primjeni za ljudska prava u BiH“.

24. PILOT PROGRAM PRIPREME KANDIDATA NA KONKURSU ZA POZICIJE SUDIJE ILI TUŽIOCA

Niz preliminarne razgovora i sastanaka o ovoj temi je održan u prvoj polovini 2025. Godine, uz prisustvo međunarodnog stručnjaka Projekta EU4Justice, koji je predložio koncept uvođenja pripremnog programa za candidate na konkursu za pozicije sudije ili tužioca. VSTV BiH je na sjednici 16. i 17. Juna podržalo ovaj koncept, kao i formiranje radne grupe za dalju formalizaciju ovog programa.

Nakon održana dva sastanka radne grupe u septembru i oktobru 2025. Godine, dogovorena je struktura pilot programa pripreme kandidata kako slijedi:

- Modul I (dva dana: Uvodni modul (organizacija i funkcioniranje pravosudnog Sistema, etika i profesionalno ponašanje)
- Modul II (dva dana: praktični modul o izradi odluke, dijelom zajednički za sve candidate u vezi sa vježbom sinteze spisa, a zatim odvojen prema odabranoj funkciji i vježbi koja se izvodi (presuda ili optužnica))
- Modul III (jedan dan: razumijevanje međunarodnih i evropskih standard i sudske prakse, priprema za intervju sa komisijom, ostala pitanja).

Napomena: Modul I i modul III su zajednički za sve candidate, dok će Modul II, zbog praktične prirode, biti organizovan u manjim grupama i odvojeno po CEST-ovima, uz manji zajednički dio vezano za vještinu sinteze spisa. Lokacije zajedničkih modula biće određene prema prebivalištu većine kandidata.

Mjesto i datum održavanja:

Modul I: 28. i 29. Januar 2026. godine, Sarajevo

Modul II: 04. i 05. februar 2026. godine, Sarajevo i 05. i 06. februar 2026. godine, Banja Luka

Modul III: 18. februar 2026. godine, Sarajevo

Teme:

- Organizacija i funkcioniranje pravosudnog Sistema
- Etika i profesionalno ponašanje
- Vještine izrade presude/optužnice, sinteza spisa
- Razumijevanje međunarodnih i evropskih standard i sudske prakse
- Priprema za strukturirani razgovor

Cilj: Podrška poboljšanju kvaliteta kandidata na konkursu I omogućavanje uravnoteženog pristupa obuci svih kandidata.

Edukatori: Međunarodni stručnjaci (EU4Justice), edukatori na listama CEST-ova za odgovarajuće oblasti, advokati, profesori pravnih fakulteta itd.

Aktivnost će se realizovati u saradnji entitetskih centara i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH, sudova, tužilaštava, VSTV-a BiH (odgovarajući odjeli sekretarijata i stalnih komisija), advokature, pravnih fakulteta kroz Projekat EU4Justice.

25. EDUKACIJA EDUKATORA

Edukacija edukatora namijenjena je isključivo edukatorima Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine i Centra za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj.

Obaveze edukatora obuhvataju učešće u ovom obliku stručnog usavršavanja te se učestvovanje na ovim obukama uračunava u obavezne dane edukacije.

Program početne obuke i program stručnog usavršavanja u 2026. godini realizovat će se po temama razrađenim po pravnim oblastima. U tom smislu, neophodno je vršiti obuku sudija/tužilaca i drugih pravnih eksperata usmjereno na pitanja iz odgovarajuće pravne oblasti, kao i metodologije prenošenja znanja odraslima i učenja na daljinu. Obukom manjih grupa stručnjaka, koji će kasnije edukovati učesnike seminara, povećava se efekat date obuke. Edukatori trebaju imati specijalne vještine i više stručnosti u relevantnoj pravnoj oblasti.

25.1. EDUKACIJA EDUKATORA: IZGRADNJA MREŽE TRENERA ZA CEPEJ ALATE: KORIŠTENJE INDIKATORA EFIKASNOSTI I KVALITETA U UPRAVLJANJU PRAVOSUĐEM

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: 1-2 dana

Datum održavanja: naknadno će biti određeno

Planiran broj učesnika: do 10

Ciljna grupa: Stručnjaci iz oblasti prava sa certifikatom CEPEJ HELP modula „Rad CEPEJ-a - Kvalitet pravosuđa“

Cilj seminara: Nakon obuke učesnici će steći praktična znanja o primjeni CEPEJ indikatora i inovativnih alata, usklađenih sa najboljim evropskim praksama.

Također, ojačaće svoje kapacitete za prenošenje znanja i podršku kontinuiranom unaprjeđenju pravosudnog sistema, sa posebnim fokusom na kvalitet, a gdje je primjenjivo i na efikasnost pravosuđa.

Napomena: Preduslov za učešće na ovoj obuci je uspješno završen HELP modula „Rad CEPEJ-a - Kvalitet pravosuđa“.

Aktivnost će se realizovati u saradnji entitetskih centara i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH, kroz Projekat „Jačanje efikasnosti i kvaliteta pravosuđa u Bosni i Hercegovini“ (2023 – 2026), koji provodi CEPEJ.

26. UČENJE NA DALJINU/E-UČENJE

Evropski program edukacije o ljudskim pravima za pravne stručnjake (HELP) podržava države članice Vijeća Evrope u provedbi Evropske konvencije o ljudskim pravima na nacionalnoj razini, u skladu s Preporukom Komiteta ministara (2004.) 4, Deklaracijom iz Interlakena iz 2010., Deklaracijom iz Brightona iz 2012. i Deklaracijom iz Brisela iz 2015. godine i to jačanjem sposobnosti sudija, tužilaca i advokata u svih 47 država članica da primjenjuju Konvenciju u svom svakodnevnom radu.

U okviru zajedničke inicijative Evropske unije i Vijeća Evrope planirano je održavanje nekoliko online obuka putem HELP platforme iz različitih pravih oblasti. Učesnici će o svim pojedinostima biti blagovremeno obaviješteni.

26.1. E-UČENJE: „TRGOVINA LJUDIMA“

Trajanje: 1-2 dana po modulu

Datum početka kursa: naknadno će biti određeno

Mjesto: online

Ciljna grupa: sudije i tužioci, stručni saradnici i savjetnici

Metod: Interaktivna predavanja, studije slučaja, grupni rad, razmjena iskustava

Teme:

- Prava žrtava u slučajevima trgovine ljudima: zakonske obaveze i pristup uz uvažavanje trauma
- Naknada štete i oduzimanje imovine: alati za zaštitu žrtava trgovine ljudima

- Trgovina ljudima putem internet: odgovor na digitalne oblike eksploatacije

Cilj:

- Upoznavanje s pravima žrtava i primjena pristupa osjetljivog na traumu u sudskim postupcima
- Primjena zakonskih okvira za naknadu štete, zapljenu imovine i direktnu korist za žrtve
- Razumijevanje online – facilitirane trgovine ljudima i sudska praksa u borbi protiv digitalnih prijetnji

Aktivnosti se realiziraju u okviru projekta "Jačanje odgovora na trgovinu ljudima BiH" a provodi ga Vijeće Evrope.

26.2.E-UČENJE: „ OSNOVNA OBUKA O RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI “

Trajanje: 140 minuta, u periodu januar - decembar 2026

Mjesto: online obuka

Datum održavanja pripremnog sastanka: datum će biti naknadno određen o čemu će blagovremeno biti obaviješteni prijavljeni učesnici.

Ciljna grupa: sudije, tužioci kao i svi zaposleni u pravosuđu, uključujući nesudsko osoblje.

Metod: elektronsko učenje na daljinu, koje se sastoji od tri modula, a učesnicima će biti ponuđeni materijali za dalje čitanje, prezentacije sa temama kursa, kao i pitanja za provjeru znanja u okviru svakog modula.

Ciljevi osnovnog online treninga o rodnoj ravnopravnosti:

1. Upoznavanje učesnika/ca s osnovnim pojmovima rodne ravnopravnosti – definisanje pojmova pol i rod, kao i razlike između ovih pojmova; definisanje i objašnjenje pojmova rodnih uloga, rodnih identiteta, seksualne orijentacije i razgraničenje između ovih pojmova;
2. Omogućavanje dubljeg razumijevanja koncepta rodne ravnopravnosti, razloga zbog kojih je rodna ravnopravnost važna tema, odnosno kako se ovaj princip ostvaruje u praksi i do kakvih posljedica dovodi:

3. Upoznavanje učesnika/ca s rodnim stereotipima i predrasudama, kao uzrocima diskriminacije žena. Predstavljeni su statistički podaci o tome kako žive žene i muškarci u BiH (zvanične državne statistike), koji su upoređeni sa stavovima koji o tome postoje u BiH društvu. Cilj je da učesnici/ce steknu znanja o tome kako rodni stereotipi i predrasude utiču na svakodnevni život žena i muškaraca u BiH;
4. Upoznavanje učesnika/ca s pojmom diskriminacije, posebno s diskriminacijom žena; razgraničavanje pojmova diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i mobinga;
5. Upoznavanje učesnika/ca s osnovnim pojmovima i podacima o nasilju prema ženama.

Edukatore: sudije i voditelji online modula AIRE Centra

Aktivnost je planirana kao zajednička CEST FBiH, CEST RS, u okviru saradnje sa AIRE Centrom iz Londona.

27. EVROPSKA MREŽA ZA EDUKACIJU PRAVOSUĐA/EUROPEAN JUDICIAL TRAINING NETWORK (EJTN) I AKADEMIJA EVROPSKOG PRAVA/ACADEMY OF EUROPEAN LAW (ERA)

Evropska mreža za edukaciju pravosuđa je osnovana 2000. godine, a interesna područja za obuku su pravo Evropske Unije, građansko, krivično i privredno pravo te lingvistika i obuka o društvenim pitanjima. Vizija Evropske mreže za edukaciju pravosuđa je da pomogne u njegovanju zajedničke pravne i pravosudne evropske kulture. Također, Evropska mreža za edukaciju pravosuđa razvija standarde osposobljavanja i nastavne planove i programe, koordinira razmjene i programe obuka unutar pravosuđa i promoviše saradnju između institucija za obuku u Evropskoj Uniji.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH status posmatrača stekao je 2010. godine, ali je saradnja intenzivirana tek 2016. godine.

Akademija evropskog prava je vodeća institucija posvećena širenju i razumijevanju evropskog prava te pruža visokokvalitetnu obuku, konferencije i seminare za sudije, tužioce, advokate, pravne savjetnike, akademike i druge pravne stručnjake širom Evrope. Njena misija je da promoviše dosljednu primjenu i razvoj prava Evropske unije kroz podsticanje dijaloga, razmjenu znanja i stručno usavršavanje. Kroz svoje višejezične kurseve i publikacije Akademija evropskog prava (u daljem tekstu: ERA) služi kao most između pravnih praktičara i institucija Evropske unije, jačajući evropsku pravnu zajednicu.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca FBiH će tokom 2026. godine zaprimati informacije o mogućnostima učešća na aktivnostima u organizaciji Evropske mreže za edukaciju pravosuđa (EJTN) i Akademije evropskog prava (ERA). U skladu sa zaprimljenim informacijama, blagovremeno ćemo iste učiniti dostupnim nosiocima pravosudnih funkcija. Prijave će biti moguće isključivo putem Centra za edukaciju sudija i tužilaca FBiH.

28. STUDIJSKE POSJETE I SEMINARI KOJI SE ODRŽAVAJU U INOZEMSTVU

U 2026. godini Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine imat će mogućnost da određeni broj sudija i tužilaca pozove na seminare koji će se održati u saradnji s partnerskim pravosudnim akademijama i organizacijama u inostranstvu.

Sudije i tužioci će o konkretnim aktivnostima biti obavješteni prije održavanja studijskih posjeta i seminara, kada Centar bude raspolagao konkretnim informacijama.

Prisustvo ovakvim edukacijama biće priznato kao obavezno stručno usavršavanje.

**29. SAVJETOVANJA U SARADNJI CENTRA ZA EDUKACIJU SUDIJA I
TUŽILACA U FEDERACIJI BiH**

Međunarodno Savjetovanje iz građanske oblasti	Tradicionalno savjetovanje iz građanske oblasti u organizaciji Sveučilišta u Mostaru	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Neum juni
Međunarodni naučni skup dani porodičnog prava	Savjetovanje iz porodičnog prava u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Mostar
Aktuelnosti pravne teorije i prakse	Tradicionalno savjetovanje iz građanske oblasti u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Zenica novembar

**29. 1. ZAJEDNIČKA SAVJETOVANJA CENTARA ZA EDUKACIJU SUDIJA
I TUŽILACA U FEDERACIJI BiH, REPUBLICI SRPSKOJ I PRAVOSUDNE
KOMISIJE BRČKO DISTRIKTA BiH u 2026. GODINI**

ZAJEDNIČKA SAVJETOVANJA

AKTIVNOST	TEME/CILJ AKTIVNOSTI	CILJNA GRUPA I BROJ UČESNIKA	TRAJANJE	MJESTO ODRŽAVANJA I DATUM
Oktobarski pravnički dani	Savjetovanje u organizaciji Udruženja pravnika Republike Srpske i Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Banja Luka oktobar 2026
XIX savjetovanje iz građanske oblasti	Tradicionalno savjetovanje iz građanske oblasti u organizaciji Udruženja sudija/sudaca u Republici Srpskoj	Prema prijavama organizatoru	3 dana	Jahorina oktobar 2026
XXII savjetovanje iz krivične oblasti	Tradicionalno savjetovanje iz krivične oblasti u organizaciji Udruženja sudija/sudaca u Federaciji BiH, zajedno sa Udruženjem sudija BiH, Udruženjem sudija RS, centrima za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH i RS, Udruženjem tužilaca BiH, Udruženjem tužitelja/tužilaca FBiH, Udruženjem tužilaca RS, advokatskim komorama FBiH i RS, te Pravosudnom komisijom Brčko distrikta BiH	Prema prijavama organizatoru	3 dana	Neum juni 2026
XVIII savjetovanje tužilaca u Bosni i Hercegovini	Tradicionalno savjetovanje tužilaca u organizaciji i o trošku Udruženja tužitelja/tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Neum septembar 2026
VIII Savjetovanje iz prekršajne oblasti	Uduženje sudija Republike Srpske i Federacije BiH	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Bijeljina Maj 2026

PRIJAVNI OBRASCI ZA 2026. GODINU

- 1. Prijavni obrazac za sudije građanskog odjeljenja**
- 2. Prijavni obrazac za sudije krivičnog odjeljenja**
- 3. Prijavni obrazac za tužioce;**
- 4. Prijavni list za specijalističke obuke**
- 5. Prijavni obrazac opći za sve;**
- 6. Prijavni obrazac za početnu obuku stručnih saradnika;**
- 7. Prijavni obrazac za obuku pripravnika**

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE – ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ –
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

U 2026. GODINI – ZA SUDIJE GRAĐANSKOG ODJELJENJA

Ime i prezime sudije:			
Referat/predmet na kojem sudija radi:			
SUD:		ADRESA SUDA:	
Kontakt osoba suda:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2026. godini predsjednik suda prijavljuje

_____ sudiju na sljedeće aktivnosti:

Br.	Naziv aktivnosti	Trajanje	Mjesto i vrijeme održavanja

Predsjednik suda

NAPOMENA:

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine omogućit će svim sudijama i tužiocima da ispune svoje zakonske obaveze minimum 3 dana obavezne edukacije.

Predsjednici suda i glavni tužioci raspoređuju sudije i tužioce na seminare, ali mogu odrediti i osobu iz svog suda/tužilaštva koja će kontaktirati sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prijave sudija i tužilaca bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatran

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА - BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE – ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ –
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

U 2026. GODINI – ZA SUDIJE KRIVIČNOG ODJELJENJA

Ime i prezime sudije:			
Referat/predmet na kojem sudija radi:			
SUD:		ADRESA SUDA:	
Kontakt osoba suda:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2026. godini predsjednik suda prijavljuje

_____ sudiju na sljedeće aktivnosti:

Br.	Naziv aktivnosti	Trajanje	Mjesto i vrijeme održavanja

Predsjednik suda

NAPOMENA:

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine omogućit će svim sudijama i tužiocima da ispune svoje zakonske obaveze minimum 3 dana obavezne edukacije. Predsjednici suda i glavni tužioci raspoređuju sudije i tužioce na seminare, ali mogu odrediti i osobu iz svog suda/tužilaštva koja će kontaktirati sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. Prijave sudija i tužilaca bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatran

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА – BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE – ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ –
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

**PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA
U 2026. GODINI – ZA TUŽIOCE**

Ime i prezime tužioca:			
Referat/predmet na kojem tužilac radi:			
TUŽILAŠTVO:	ADRESA TUŽILAŠTVA:		
Kontakt osoba tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2026. godini glavni tužilac prijavljuje

_____ tužioca na sljedeće aktivnosti:

Br.	Naziv aktivnosti	Trajanje	Mjesto i vrijeme održavanja

Glavni tužilac

NAPOMENA:

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine omogućit će svim sudijama i tužiocima da ispune svoje zakonske obaveze minimum 3 dana obavezne edukacije.

Predsjednici suda i glavni tužioci raspoređuju sudije i tužioce na seminare, ali mogu odrediti i osobu iz svog suda/tužilaštva koja će kontaktirati sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prijave sudija i tužilaca bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatran

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE – ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ–
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

**PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA
U 2026. GODINI-OPŠTI OBRAZAC ZA SVE**

Ime i prezime:			
Referat/predmet na kojem radi:			
SUD/TUŽILAŠTVO:	ADRESA:		
Kontakt osoba:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2026. godini predsjednik suda/glavni tužilac prijavljuje

_____ na sljedeće aktivnosti:

Br.	Naziv aktivnosti	Trajanje	Mjesto i vrijeme održavanja

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

Prijave bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatrane.

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE – ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ –
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

PRIJAVNI LIST ZA SPECIJALISTIČKE OBUKE U 2026. GODINI

Ime i prezime:			
Referat/predmet na kojem radi:			
SUD/TUŽILAŠTVO:		ADRESA:	
Kontakt osoba:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

Odabirom specijalističke obuke sudija/tužilac je prijavljen na cijeli program i sve planirane aktivnosti navedene specijalističke obuke u 2026. godini.

Potrebno je samo zaokružiti koju od specijalističkih obuka će sudija/tužilac pohađati tokom 2026. godine.

1. 10.1. SPECIJALISTIČKA OBUKA –SEKSUALNO ISKORISTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU
2. 10.2. PROGRAM EDUKACIJE ZA STICANJE POSEBNIH ZNANJA I KONTINUIRANO USAVRŠAVANJE SUDIJA I TUŽILACA IZ OBLASTI DJEČIJH PRAVA, PRESTUPNIŠTVA MLADIH I NJIHOVE KRIVIČNOPRAVNE ZAŠTITE - Certificiranje
3. 10.3. SPECIJALISTIČKA OBUKA PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI - TREĆA GODINA OBUKE NOVE GRUPE SUDIJA I TUŽILACA PROGRAM SPECIJALISTIČKE OBUKE ZA SUDIJE I TUŽIOCE VISOKA KORUPCIJA
4. 10.4. SPECIJALISTIČKA OBUKA ZA SUDIJE POSEBNOG ODJELJENA ZA SUZBIJANJE KORUPCIJE; ORGANIZOVANOG I MEĐUKANTONALNOG KRIMINALA VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BIH

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA: Prijave bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatrane.

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА – BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE – ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ –
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

**PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA POČETNE OBUKE U 2026. GODINI – ZA
STRUČNE SARADNIKE I SAVJETNIKE**

Ime i prezime polaznika:			
Status polaznika:			
• Stručni savjetnik • Stručni saradnik			
SUD/TUŽILAŠTVO:		ADRESA SUDA/TUŽILAŠTVA:	
Kontakt osoba suda/tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2026. godini predsjednik suda / glavni tužilac prijavljuje
_____ : za učešće u Programu početne obuke:

- 1. godina
- 2. godina
- 3. godina
- Nadoknada- godina i modul:

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

U skladu sa zakonima o centrima za edukaciju sudija i tužilaca Federacije BiH i Republike Srpske, prema uputstvima i pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća/savjeta BiH, a na osnovu odobrenog trogodišnjeg programa, centri organizuju početnu obuku za osobe koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca. Polaznicima koji uspješno završe program početne obuke centri dodjeljuju Uvjerenje o završenoj početnoj obuci. Ovaj program predviđa provođenje obuke kroz 4 modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da će stručnim saradnicima biti pružena obuka iz 12 modula.

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE – ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ–
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE - OBUKA ZA PRIPRAVNIKE

Ime i prezime pripravnika:			
SUD/TUŽILAŠTVO:	ADRESA SUDA/TUŽILAŠTVA:		
Kontakt osoba suda/tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2026. godini predsjednik suda / glavni tužilac prijavljuje
_____ : za učešće u obuci pripravnika:

- OBUKA ZA PRIPRAVNIKE U SUDOVIMA- PROJEKAT UNAPREĐENJA EFIKASNOSTI SUDOVA

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

Prijave bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatrane.